جملہ حقوق محفوظ ہیں

بعون صانع مکین و مکان - بفضل خلاق زمین و زمان

احوال الآخرت اصلی منظوم پنجابی

مصنفہ

مولٰنا مولوی حافظ محمد بن مولوی بارک اللہ

حسب فرمائش حاجی چراغ دین سراج دین الدتا تاجران کتب کشمیری بازار لاہور

بمطبع [illegible] پریس اندرون لوہاری دروازہ [illegible] لاہور

کتب مندرجہ کے علاوہ ہر قسم کی کتابیں مندرجہ ذیل پتہ سے مل سکتی ہیں

مکمل ترجمہ قانونچہ طب حکمت معہ رسالہ قبریہ پنجابی منظوم

علم طب یونانی میں یہ مشہور ترانی درسی کتاب اور تشریح بدن میں لاثانی ہے چونکہ زبان عربی میں نہایت مشکل تھی۔ لہذا اسکی بغرض سہولیت اسکا ترجمہ عام فہم پنجابی زبان میں کرایا ہے جس سے پنجابی بھائی تشریح بدن میں کما حقہ دسترس حاصل کر سکیں۔ فاضل مترجم نے ہر صفحہ کے ابتدا میں چند سطور اصل متن عربی کی رکھکر نیچے اسکے نظم ترجمہ اس خوبی سے نبھایا ہے کہ ادنیٰ سے ادنیٰ لیاقت کا طالب علم بھی اسکو بخوبی سمجھ سکے۔ اور جو جو مشکل مقام تھے۔ انکو تمثیلات معقولوں سے نہایت آسان کر دیا ہے۔ مزید برآں بڑی بڑی مشہور کتب طبیہ سے حاشیہ پر اردو میں شرح کی ہے۔ کاغذ کی عمدگی اور لکھائی چھپائی صحت میں بیحد کوشش کی گئی ہے خریدار بلحاظ قدردانی خرید فرما کر مترجم کی محنت کی داد دیں۔ قیمت ۸ر

قانونچہ اُردو میں

قانونچہ عربی سے اُردو میں ترجمہ کرایا گیا ہے نہایت عمدہ اور خوشخط چھپا ہوا موجود ہے علم وفن حکمت کو عربی سے اُردو لباس پہنا کر بغرض افادہ عام طالبعلمان کے لئے لانحل مشکلات کو لفظ بہ لفظ آسان کر دیا ہے قیمت ۶ر

ترجمہ قدوری اُردو میں

از فاضل اجل حکیم شاہ ظہیر احمد صاحب ظہیری در باب مسائل فقہ حدیث۔ اس کتاب کا عربی سے ترجمہ کیا گیا ہے۔ مشکل یہ تھی۔ کہ عام مسلمانان جو عربی سے محض ناواقف تھے اپنے دینی مسائل شریعت طریق نماز حج۔ زکوٰۃ۔ شرک۔ بدعت اور تمام قانون شرعی سے لاعلمی کی وجہ سے کوری واقفیت حاصل نہیں ہوتی تھی۔ اسلئے عام فہم ہونے کے واسطے آسان زبان اُردو میں ترجمہ کرایا گیا ہے۔ ہاتھوں ہاتھ یہ کتاب فروخت ہوتی چلی جاتی ہے۔ قیمت صرف عہ ر

ترجمہ کنز الدقائق اُردو میں

یہ کتاب بھی فاضل اجل حکیم شاہ ظہیر احمد صاحب ظہیری کا ترجمہ مبنی بر مسائل فقہ مثل قدوری عربی سے اردو میں اس غرض سے ترجمہ کیا گیا ہے کہ طالب علمان علم فقہ اس کے مطالعہ سے بہرہ یاب ہوں۔ لکھائی چھپائی کاغذ نہایت عمدہ ہے۔ اور قیمت بھی بغرض افادہ عام صرف ایک روپیہ عہ ر

انیس الواعظین اُردو میں

از فاضل اجل حکیم شاہ ظہیر احمد صاحب ظہیری۔ یہہ کتاب وعظ و پند نصائح مطابق آیات و احادیث آنحضرت سرور کائنات صلی اللہ علیہ و آلہ و اصحابہ وسلم جو مومنوں کے دلوں کو صاف اور پاک بدرجہ غایت لانیوالی ہے۔ اور گناہوں سے متنفر اور پرہیز کرانیوالی جو لوگ گناہوں کو گناہ نہیں سمجھتے۔ انکو عصیان سے بچانے والی یہہ کتاب لاجواب اور بے نظیر ہے۔ قیمت ایک روپیہ چار آنہ۔ عہ ر

تذکرۃ الاولیاء اُردو

کتاب لاجواب مفید ہر شیخ و شاب الموسوم بہ ظہیر الاصفیاء اُردو ترجمہ تذکرۃ الاولیاء جسکو جناب مولانا سید عجائب احمد صاحب خلف الرشید حضرت محی السنۃ مولانا حافظ حکیم شاہ ظہیر احمد صاحب ظہیری بدایونی نے نہایت محنت و عرق ریزی سے بامحاورہ سلیس اُردو زبان میں ترجمہ کیا ہے۔ ہمنے بصرف زر کثیر مشتاق احباب کی خاطر فاضل مترجم سے حق کاپی رائٹ خرید کر بنہایت صحت اور آب و تاب سے طبع کروائی ہے۔ ناظرین کرام اس خزینۃ السعادت کو ملاحظہ فرما کر سعادت دارین حاصل کر کے ہماری محنت کی داد دیں گے قیمت عہ ر

مجمع الاسرار طلسمی اُردو

مصنفہ حاذق زمان فخر الاطباء حکیم فضل حسین صاحب۔ یہ رسالہ فن حکمت میں بصرف زر کثیر طبع کرایا گیا ہے۔ جملہ کتب حکمت کا ایک مجموعہ ہے۔ تشریح بیماری اور علاج و خواص ادویات اور کشتہ جات علم کیمیا جنکو مشتاق حکمت بہت سی کتابوں سے بمشکل دیکھ سکتے ہوں بغرض عام فہم سلیس اُردو میں بےنظیر تیار کیا گیا ہے۔ ادنیٰ سے اعلیٰ حکماء اور طالبعلموں کے لئے بیحد مفید ہے۔ قیمت بھی صرف بارہ آنہ ۱۲ر

تحفۂ بےنظیر ترجمۂ دیوان حافظ پنجابی نظم

حضرت خواجہ حافظ شیرازی علیہ الرحمۃ اور انکے کلام کو کون نہیں جانتا۔ جنکی غزلیں جو اکثر مجالس صوفیاء میں پڑھی جاتی ہیں۔ انکا ترجمہ پنجابی نظم میں ہے سوز و گداز کیساتھ کیا گیا ہے ممکن نہیں کہ قوال اس ترجمہ کو مجالس میں گائیں اور سامعین وجد میں نہ آئیں۔ قیمت سہ ر

تفسیر کلام الرحمٰن

اسود ملک کی بامحاورہ اُردو زبان میں پر تاثیر تفسیر چھپائی گئی ہے اہل اللہ اور دیگر مسلمان بھائیوں کے فائدہ کیلئے۔ قیمت ۱۲ر

ہر قسم کی درخواستیں بنام حاجی چراغ الدین سراج الدین تاجران کتب بازار کشمیری لاہور آنی چاہئیں

ماشاء اللہ لا قوۃ الا باللہ

نسخہ مفید عام از تصانیف مقبول بارگاہ احد مولنا حافظ محمد ساکن لکھو کے المسمّی بہ

احوال الآخرت

مصنفہ

حافظ محمد بن مولوی بارک اللہ رحمۃ اللہ علیہما

حسب فرمائش حاجی چراغ الدین سراج الدین تاجران کتب کشمیری بازار لاہور

رفیق عام پریس لاہور میں

باہتمام منشی عزیز الدین پرنٹر چھپی

DRAWN BY M. ASLAM

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لکھ لکھ حمد ثنا تعریفاں پاک منزہ تائیں ۔ اوّل آخر ظاہر باطن ہر دم صفت ثنائیں

تَبٰرَكَ الَّذِیْ بِیَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرُ ۙ الَّذِیْ خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَیٰوةَ لِیَبْلُوَكُمْ اَیُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا ؕ وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْغَفُوْرُ ۙ الَّذِیْ خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا ؕ سورہ ملک س ۲۹ پ

بابرکت اوہ مالک ہے ہتھ جیسدے ملک اہیائی ۔ اوہ ہر شی اوپر قادر ہے جس موت حیات بنائی

تا ازماوے بندیاں نوں کس احسن عمل کمائے ۔ اوہ غالب بخشنہار الٰہی جس ست آسمان بنائے

تَبٰرَكَ الَّذِیْ نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلٰی عَبْدِهٖ لِیَكُوْنَ لِلْعٰلَمِیْنَ نَذِیْرًا ۙ فرقان س ۲۵ پ ۱۸

بابرکت اوہ منعم ہے کچھ حد نہیں احساناں ۔ جس نازل کیتا خاص بندے تے ایہ فرقان خزانہ

تا اس خبر عذاب ثواب امت نوں پہنچائے ۔ قبر قیامت دوزخ جنت خوب شرح سمجھائے

چنگے بخت انہاں دے ازلوں صدق یقین جو لیائے ۔ کفر شرک بریائیاں بدعت چھوڑ اعمال کمائے

انہاں موتوں پچھے خوشی ہمیشہ ہرگز غم نہ کوئی ۔ دوزخ تھیں بچ جنت جا سن خبر قرآنوں ہوئی

۲

تے جنہاں دے دل مہراں جڑیاں انہی قہر اللہ ہوں اوہ وچہ گمراہی گئے پرے پرے رد ہوئے درگاہوں

جے نال قرآن حدیث انہاں سوکری نصیحت کوئی ہکذرہ اثر نہ ہووے ہرگز قسمت مندی ہوئی

اوہ بھاویں لکھ اسائش خوشیاں دنیا نوچہ ہنڈاون فرگونا گون عذاب کروڑاں تہتوں پچھے پادن

توں ہاک منزہ پاک منزہ ہر عیبوں نقصانوں ہیں حمد شکر تعریف تیری نت آکھاں دلوں بجانوں

باجھ تیرے معبود نہ کوئی توہیں ہک خدایا اللہ اکبر شان تیرا ہر شے تھیں بزرگ پایا

تیری یاری باجھ نہ طاقت کراں جو ترک برائی بھی تیری باجھ توفیق نہ قوت کراں جو نیکی کائی

توں سختی تنگی دکھ ونجادیں تیری باجھ نہ کوئی جو نعمت برکت دین دنی دی سبھ تدہ حاصل ہوئی

توں واحد لاشریک الٰہی شان بلند عظیما ملک زمین آسمان تیرا سبھ تینوں حمد قدیما۔

توں آپے ہاریں آپ جوادیں تجھ بن ہور نہ کوئی توں زندہ نت نہ موت کداہیں عظمت دائم ہوئی

فر لکھ صلوٰۃ سلام ہزاراں ہردم ختم نبیاں جو سب خلقت تھیں افضل اشرف سید شاہ صفیہاں

جس کل احکام الٰہی سانوں واضح کر سمجھائے خیر خواہی وچہ فرق نہ کیتا کوشش نال تباہے

اوس رحمت شفقت حد زیادہ کیتی امت تائیں دوہیں جہانیں مشفق ساڈا شافع روز جزائیں

فر آل اصحاب نبی دے پیارے لکھ صلوٰۃ سلاماں بھی تابعدار انہاندے جو کجھ کل خواص عواماں

تاسف بر عمر گذشتہ در غفلت و نادانی و استعداد برائے موت

اے دل غافل غفلت اندر عمر پنجاہ سد ہائی خالص عمل نہ کیتو کوئی سستی وچہ لنگھائی۔

نبی ولی ہو عالم فاضل گذرے جنگ جنگیرے بھی شاہ گدا ہور برے بھلے سبہ کیتی قبریں ڈیرے

خویش قبیلہ یار پیارے ہتھیں پور لنگھائے ہن توں بھی ہکدن جاناں اوتھے جتھے یار سمائے

علیہ رحمۃ اللہ مصنف

کئی چھوٹے کئی وڈّے تدھیں خلقت بہت سدھائی ۔ کھول اکھیں ہن ویکھ جو اجکل واری تیری آئی

فر وقت وہانے پچھوتا سیں کرلے اج جو کرناں جے سو ورھیاں جیون ہووے اوڑک ہکدن مرناں

ہن دنیا حرصاں چھوڑ میاں کر طاعت ذکر الٰہی فرا دیلا ہتھ نہ آسی آج کل ہوسیں راہی

آس امید جیون کر کوتہ موت چتار پیارے نیڑے اجل تے اِس دوراڈی اکھیاں تیں سہارے

دنیا وچ آرام آسایش عادت مت نہ کریئے لذت ناز تے نعمت دنیا دل وچ حب نہ دھریئے

فاقہ فقر تے تنگی ترشی حضرت نبی قبولی نعمت ناز آرایش زینت دنیا جان فضولی

نبی فراش بنایا چمّوں برگ کھجور دے بھریا نازک نرم فراش نہ لیٹیا غفلت خوابوں ڈریا

ہکدن کڑی وچھا کر ستا نازک بدن سہارا نقش کڑی دے جسے اتے بہ ہو گیا آشکارا

عرض کیتی عبد اللہ بن مسعود حضرت کہو فراش بنایئے حکم کرو تا وقت سوندے ہمیشہ فراش وچھایئے

ہیں اُتے دنیا سیر نہ کوئی حضرت آکھ سنایا دنیا سن مثال اویں جو راہ وچ رکھے سایہ

لسائے بیٹھ لوے دم راہی ہووے فیر روانہ اسدم کارن کد کوئی عاقل طلب کرے سیمیانہ

قولہ تعالیٰ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ٥ سورۃ النساء ع پ ۲

رب فرمایا دنیا اندر اندک برخورداری نعمت لذت چار دیہاڑے دنیا کرو نہ پیاری

اجر قیامت بہتر جانوں اہل ایماناں تائیں تقویٰ خوف خدا جس کیتا بُریاں چھوڑ دائیں

اجر او نہاں نوں پورا ملسی ضایع ذرا نہ ہوسی تھوڑا بہت جو دنیا کیتا حاضر آن کھلوسی

قولہ تعالیٰ اَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِككُّمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشَيَّدَةٍ ط سورۃ النساء ع ۵ پ ۲

لکیاں چھپیاں موت نہ چھوڑی جتھے ہو وگھیرے بھاویں برج بناؤ محکم قلعہ یا کوٹ چنگیرے

نیاں بھجیاں جان دیوے دارو موت نہ کوئی
نیکی کرو کماؤ تقوی بدلہ لیسو سوئی

رنگ محل بنا دن احمق خرچن مال سبھاناں
موت آئی سب چھوڑ علاقہ قبریں کرن ٹکاناں

حق حقوق خدا اہو بندیاں مالوں ادا نہ کردے
مال سبھا نہ خاک رلادن پچھوتا سن مردے

اے دل غافل سمجھ کدائیں غفلت چھوڑ اوائیں
سنبھل قدم ٹکاویں پیارے سمجھ محبت لائیں

فانی چیزاں نال محبت ہرگز کریئے ناہیں
فانی حب ایہی پشیمانی جاسی توڑ کدائیں

نال مسافر نہیوں نہ لائیے اوڑک اس ٹرجاناں
توں نال جدائی درد فراقوں ہوسیں بہت نماناں

یا اوہ تینوں چھوڑ چلے یا توں اس چھوڑسنداویں
ایہ کوڑ محبت داغ دلیدا وچھڑیاں پچھتاویں

سچ محبت اللہ والی نافع دو ہیں جہانیں
عشق الٰہی جا صلح جہاں فضل تنہاں رحمانی

دنیا وچ بھی قبر قیامت ہر ہر وقت سہاوے
کرادہ عمل جو وچہ قبر دے نال بندے دیجاوے

حب نشانی یاد الٰہی بھی فرمانبرداری
ذکر الٰہی صیقل دل دی نال اسی رکھ یاری

غیراں حب دلوں کر باہر اس وچ نفع نجاتی
تے ربدیاں پیاریاں نال محبت اسدے کارن آنی

دنیاں نال محبت کوڑی دنیا چار دہاڑے
ایہ کسے دے نال نہ رہسی دنیا دین وگاڑے

ایہ چار دہاڑے کوڑا واسا اوڑک اتھوں جانی
قبر قیامت دا کر توشہ جتھے نت ٹکاناں

چنگے کم اللہ نوں بھاون قبر اندر کم آون
بریاں کماں توں رب رضی ہر جگہ پکڑاون

سب برایاں کرہن توبہ اللہ بخشن ہارا
توبہ کیتیاں مول نہ مارے ہو جاسی چھٹکارا

جد لگ جان جسے وچ ہی کر توبہ وقت ایہوئی
موت آئی پھر پچھوتاسیں ویلا وقت گیوئی

جو موتوں پچھے سر پر گذرے اسدی خبر سناواں
جو وچہ قرآن حدیثاں پایا کتیوں لکھ وکھاواں

اس نام احوال الآخرت آیا بیت موافق بھائی
بارہ سو ستر ہجری سنہ وچ ایہ بنائی
بہت علائق ہو موانع فرصت مول نہ ملدی
ایہ اکثر صحیح حدیثوں ثابت کجھ بیان قرآنوں
جو شاہ رفیع الدین محدث دہلی اندر ہوئے
ہیں ایس رسالے سب مسائل ہندی بیت بنائے
بھی کجھ مشکوٰۃ شریفوں لکھے بعضے ہور کتابوں
عمل قرآن حدیث موافق مومن کرناں آہا
ایہ موتی لعل جواہر ہیرے بخشے پاک الٰہی
حدیث ضعیف فضائل عملاں وچ قبولن آئی
بھی حرف امید مسائل اندر اوہ مقبول کچیوے
پر شرط ایہی جو صحیح حدیثوں اوہ خلاف نہ ہووے
وضعی کجھ اعتبار نہ ہرگز لوکاں دلوں بنائی

بھی اس تاریخ صدی سن ہجری ناموں پوری آئی
فضل الٰہی کامل کیتی ہیں وچ ناڈو یائی
پر محض کرم تھیں پوری کیتی ہے لا خواہش دل دی
جو ماہر خاص قرآن حدیثوں روشن اس بیانوں
احوال قیامت انہاں رسالہ موتی عدن پروئے
تے غنیہ شاہ جیلانی والی وچوں بھی کجھ پائے
پڑھ کر مومن کرن آمنا لین نجات عذابوں
یا فقہ نقہ جو نال دلائل صحیح قیاس وہایا
اس شکر زبان ادا نہ ہووے عاجز قلم سیاہی
بھی وچ اخبار قیامت برزخ جنت دوزخ بھائی
بھی امر نہی وچ باجہ قصاص حدود نہ تھیوے
جے صحیح حدیثاں کنوں مخالف مومن چھوڑ کھلووے
اس پر عمل نہ جائز کرناں سند نہیں اوہ کائی

بیان عقبات ثلثہ عقبہ اول وقت نزع جان است

ای دل غافل سست کمینے غفلت چھوڑ ادائیں
ترے عقبے ہن اگے تیرے تے کجھ فکر کیوں ناہیں

قال النبی ﷺ اکثروا ذکر ھاذم اللذات الموت رواہ الترمذی والنسائی وابن ماجہ مشکوٰۃ

وچ حدیث نبی فرمایا موت بھلاؤ ناہیں
ایہ دنیا لذت خوشیاں توڑے سوچ سنج صباحیں

جاں فجر ہووے کر موت اوڈیکاں رات امید کریئے
تے راتیں فجر امید نہ کیجے شاید اگے مریئے

صحت اندر توشہ کر لے مت بیماری آوے
تے زندیاں خرچ قبر دا کر لے مت پھر وقت نہ ہاوے

دعا مرن دی مول نہ کریئے جیون نعمت بھاری
کر لے عمل کما کجھ نیکی وت نہ لہسیں واری

جے تنگی سخت یا بہت بیماری آکھے یارب سائیں
جد لگ جیون بہتر میں نوں تد لگ نیک جوائیں

جاں مرنا نیک ہووے حق میرے یارب میں نوں ماریں
تینوں معلم غیب تمامی میرے کم سواریں

پہلی گھاٹی جان کندن دی سخت مصیبت بھاری
امیر فقیر جو بُرا بھلا سب لنگن دارو واری

اس گھاٹی بن راہ نہ دوجا جتول کوئی جائے
نبی ولی ہور شاہ گدا سب اوتھوں لنگھ سدھائے

جیں لکھ کروڑاں درم دیناراں لشکر کہیں ہووے
اس نال کجھ زور نہ واہ چلے بک عاجزی مل کھلووے

رستم تے بہرام زور آور شاہ سکندر جیہے
بھی لقمان حکیم چلے جد گھلے رب سنیہے

بھی حضرت سلیمان پیغمبر اوڈا تخت ہوائیں
بادشاہی اوہ چھوڑ گیا سب مشرق مغرب تائیں

آدم تھیں تاں اس دم تائیں جتنی خلقت ہوئی
گھاٹی جان کندن بہ لنگھے پار سے گیا نہ کوئی

ناں فرزند نہ خویش قبیلہ دوست بھیناں بھائی
ویکھن کھلے تے رُون کھوہن چلے واہ نہ کائی

اوہ آپو اپنے فائدیاں توں رُون یار پیارے
اسداد ردنہیں کسے ہرگز رُون لوک جو سارے

اسدے کم نہ آوے کوئی باجھوں نیک اعمالاں
تد ساہاں دی قیمت جانے قدر پچھانے لعلاں

اللہ باجھ نہ بیلی کوئی اٹھ اکلا چایا
ہکو آیا ہکو جاسی رہ وچ غفلت دیسا

جیکر اللہ راضی اس پر عید خوشی اس ہوئی
دنیا سختی مگروں لتھی غم اندوہ نہ کوئی

تے جیکر رب نہ راضی ہویا اسنوں تھاں نہ کائی
دوزخ آتش سر پر سبھے جان شکنجے آئی

ہے شیطان شدید ادشمن کچا مول نہ چھوڑے
جمن تھیں لا مریاں تائیں ویروں مکھ نہ موڑے

مریاں غافریب کمادے پانی آن وکھاوے
اوہ پانی منگے شیطوں آکھے پانی مفت نہ آوے

اوہ آکھے قیمت ہتھ نہ میرے شیطوں شرک تباوے
یا کلمہ کفر سکھاوے اسنوں یا سجدہ کرواوے

جے دین ایمان ہووے اس کچا آکھے اسدے لگے
بے ایمان مرے ہو کافر رلے شیطانے سنگے

تے جے اس یاری رب کریہانے ایمان محکم ہووے
تاں اس دشمن دا کہیا نہ منے ہو بیزار کھلووے

فرصوت مریاں دی بن آوے جیہڑے موے اگیرے
کہے بہشت تے دوزخ جراں بیان کن جو تیرے

عذاب ثواب جو قبر قیامت مسئلے لوک کریندے
اساں مرکے ڈٹھا جھوٹھا آہا سبے قالاں کوڑ مریندے

جس کچا دین ہووے سو منے مرے ایمانوں خالی
جس محکم دین سو رد کریسی اوہ گل شیطانا نوالی

فرصوت ہور بنے تے آکھے ایہ کوئی تیاں کی آیا
برا کیتا رب نال تیرے جو بکو پکڑ چلایا

عورت بیٹے یار قبیلہ رودن بھیناں بھائی
پکڑ سر ہکلا تینوں ٹوریا کیتی ایہ برائی

مومن نیک کہے رب میرا ہرگز برا نہ کردا
ہیں ہر دم راضی کریسی جو چاہے وہ مالک میرا

اوکھی گھاٹی مشکل ویلا دشمن دغا کمادے
جنوں یاری رب کریسی اوہ نال ایمان سدھاوے

جو کچھ شکم مائی دے اندر لکھیا لیکھ نہ بدیدا
چنگے بخت یا مندے لکھے لیکھا دم پچھلے دا

جیوندیاں اعتبار نہ کوئی دم آخر اعتباری
جے اوڑک نال ایمان سدھایا چنگے بخت بہاری

جے اوڑک بے ایمانوں چلیا دوزخ بالن نیاں
عمر ساری دا کیتا کرتیا گلیا نبیاں تینیاں

دربیان حقیقت مومن و کافر و منافق و حال جان کندن ہر یکے۔

ہک مومن ہک کافر بندے ہک منافق آئے
مومن اوہ جو دلوں زبانوں سچ ایمان لیائے

حکم اللہ دے وتوں باتوں سبھے سچ مناوے — رکھے حب نماز روزے دی بایوں پچھتاوے

کافر اوہ جو حکم اللہ دے منے ہرگز ناہیں — رب رسول قرآن نہ منے پوجے غیراں تائیں

پڑھے منافق نہ قصیں کلمہ اتہیں حق لیاوے — حکم خدا نہ دل تے رکھے کردا جو دل بھاوے

سچے مومن پاس بہتیاں کرے گلاں خاص اکافی — جے کافر پاس بہے تاں کردا گلاں اوہ شیطانی

ہکی مت جے ہوس کوئی اگوں برا مناوے — کرے مخول تے چھیڑاں اسنوں یا انکار لیاوے

ترک نماز نہ لے جماعت بہتا کوڑ الاوے — وعدہ کر تے خلاف منافق جھگڑے فحش سناوے

کرے امانت وچ خیانت چوری دغا کماوے — کہن سلام علیک جے مومن اسنوں نا خوش بھاوے

ایہ دنیا وچ سدا اوسے مومن ہتھ نفع نہ کوئی — تخلے وہ ز خدی اس جاگ کھ خبر قرآنوں ہوئی

سختی جان کندن دی ہرنوں عمل موافق ہووے — عزرائیل ملائک لیکر حاضر آن کھلووے

ملک اٹھاراں حاضر آون ہر دا نوں دسیاون — نور رحمت دی ملک بہشتی خوشبو کفن لیاون

صورت شکل عجائب سوہنی منہ تے نور چمکے — تے نور خدی ملک تہاں تھے گندی کفن ترکے

صورت [illegible] — دنیا اندر جے دسیاون عمراں جو [illegible]

عزرائیل سلام علیکم آکھے مومن تائیں — تدھ تے راضی رب تیرا چل وکھ بہشتیں جائیں

ایہ دنیا جاگہ خلل فساداں دھندہ کار ہنیرا — نبی ولی ساتھ رہیا نکوئی کوچ کیتو نی ڈیرا

جویں بیٹے نوں جھڑا ایو باپ شفیق پیارا — مہر شفقت کری ولاوے جان جان چلیں پیارا

پر سختی جان کندن دی [illegible] — [illegible] زخم کسے [illegible] تے وچہ حدیث شماراں

جے اس وقت زبان چلے اتے یاراں خبر سناوے — ہر گوشت پوست مڈاں تھیں سن خبراں دور ہٹاوے

اسی طرح ہر اسلان ہیں معاملہ ہوتا ہے یہاں تک کہ سب [illegible]

بقیہ حاشیہ صـ ۹

توں اس ویلے کرو اہر فضلوں رب رحمان رحیماں
دین ایمان سلامت رکھیں کریں آسان کریماں

مومن دا روح سوکھا نکلے اڑیاں مول نہ لاوے
جیونکر مشک گھڑا ایلٹیاں پانی نکل آوے

عزرائیل جان اس مومن دا روح قبض کریوے
اوہ سب فرشتے اس ول آون جنت والیاں دیوے

اوہ کفن بہشتی وچہ لپیٹن خوشبو نال جھکاراں
طرف اسماناں دی لیجاون خوشیاں نال ہزاراں

ایہ کیسا روح فرشتے پچھن راہ وچ ملن جو سارے
کہن فلانا پتر فلانے نال آداب بلارے

کہن مبارک کیا فرشتے بھلے نصیباں والا
جس دین ایمان سلامت آندا واہ واہ بخشے اللہ

دروازے اسماناں کھلن لیکر لنگھدے جاون
ہر اسمان جو ملن فرشتے شاباش خوشی سناون

جتنا قرب الٰہی بندہ دنیا وچہ کماوے
اس رتبے دے وچہ وچ پہنچے حکم الٰہی آوے

کوئی پہلے کوئی دوجے تیجے کوئی چوتھے اسمانے
کوئی پنجویں کوئی چھیویں ستویں پہنچ وچ مکانے

کوئی کرسی کوئی عرش تلے دے وچ قرب الٰہی پاوے
لیفیاں سنن ملن آوانے نیکوکار پکر لوے

ہماں دنے ناول ملن سر سر انہیں جائیں
بدی نیکی جو لکھیا ہوندا اُتھے سر سر تھائیں

جو دنیا دے وچ بہشت دا گن کر سبھ سناوے
تے اوہ ہی سب جے غرباں اودھی یاد کراوے

جو بھیج پیغمبر حکم کیتا ہیں کیتو ادا یا ناہیں
جو منع کیتا ہیں اس توں ہٹیوں یا کجھ پیوں کوراہیں

مومن کہو میں حکم منے سب تینوں یک پچھاتا
ہو یا بیزار میں کفروں شرکوں حق پیغمبر جاتا

رحمت رب دی اس پر ہووے بخشش پاوے گھیرا
حکم ہووے میں بخشیا تینوں کر جنت ول پھیرا

دیکھے جائے بہشت عجائب حوراں تے غلماناں
جنت دی آوے اوتھے حمد پڑھے شکرانہ

علیین کتاب الٰہی وچہ اسدے نام لکھاوے
سب اہل جنت دے نامی اسی وچہ مولیٰ جمع کراوے

حکم ہووے فر موڑ لیاون روح جسے وچ ہووے — میت دے سر پاس فرشتہ لیکر روح کھلووے
جو غسل دیون ہو کفن پہناون روح انہاں نوں جانے — روندیاں غم کردیاں نوں ویکھے آکھے نبوں سیانے
بیں خوش بہت لیجلو شتابی ڈھل نہ کریو بھائی — موت فقیراں راحت مومن وچہ حدیثاں آئی

در بیان جان کندن کافر و منافق

کافر اور منافق دیول عزرائیل جاں آوے — ملک اٹھاراں حاضر ہوون لیکر نام بلاوے
اے کافر یا کہے منافق جھبدے اُٹھ پلیدا — کسدے زور نہ نیباسی توں حکم خدا نبیڈا
اِتھے کیوں بیٹھوں تیں اُٹھ چل دوزخ وچہ گھر تیرا — غضب الہی نہ پرہویا گھر اپنے کر ڈیرا
اڑیاں لاوے جند نہ نکلے قہراں نال کڈھیوے — جویں اون گلی وچہ سیخ لوہیدی تتی گھت چھکیوے
ڈاڈھے طعنے جھڑکاں دیکر جند اسدی کڈھ لیوے — ملک اٹھاراں دوڑ آون دوزخیاں ہتھ دیوے
گندیاں کفناں وچہ لپیٹن جو دوزخ تھیں لیائے — کفر غرک دی بد بو گندی مردار دی دھ جاوے
طرف آسمان لیجاون اُسنوں کہن فرشتے سارے — ایہ کون آیا مردار کمینہ جس ایہ گند اُبھارے
ملک کہن بدبخت فلانا مندا نام سناون — دروازہ آسمان نہ کھُلے طعنے جھڑکاں آون
آکھسن اے بدبخت کمینے غفلت عمر گذاری — اللہ نال نہ لایو یاری دنیا کیتی پیاری
حکم ہووے اس تلے زمین دے طرف سجین لگاون — دوزخ دے دروازے جو ہے اس وچہ نام لکھاون
اوتھے ونج حساب دیوے سب نعمت دنیا والی — ہیں قرآن پیغمبر بھیجے رب کہے متعالی
توں کیوں صدق ایمان نہ آندا کی تیں دل وچہ آیا — اگوں کجھ جواب آوس ٹرے نہ عذر بنایا
دھوں گرمی بد بو دوزخ دی لگس اتھے آون — آتش سخت تے سپ اٹھوہیں دوزخ وچہ دسیاون

ہیبت وحشت دُکھ عذاباں تنبس بیرا بیرا — آکھن کفر شرک دے بدلے اس دِہ ہے گھر تیرا

حکم ہووے فرمو جبریل روح اُسدے نوں لیاون — غُسل کفندی لوک تیاری کردا اس دِسیاون

آکھے نزلیا وِچ بعل رووے کرکر زاری — اگوں دُکھ عذاب آیا طعنے جھڑکاں خواری

دنیا خوشیاں جاں اُوس رووے آہیں مارے — دنیا داراں موت ندامت کھیانی سہارے

بیان عملہا کہ ببرکت آنہا ایمان سلامت بہ نزع جان آسانی شود و از عذاب قبر نجات یابد

مومن پڑھ لیٰسین جو سورۃ بخشے میت تائیں — دوہانتوں رب بخشے فضلوں مشکل یاد عائیں

رات جمعہ دی مغرب پچھے پڑھے دوگانہ کوئی — اِذَا زُلْزِلَ پڑھ پندرہ واری فاتحہ پچھے سوئی

انہاں ثواب میت نوں بخشے فضل ہوون بسحانی — تلخی نزع عذاب قبر بھی پل صراط آسانی

بدستایاں وظیفہ لکھیا شاہ ولی تے — آیت کرسی آخر بقروں بھی آیت شَہِدَ اللہ

فیر قُلِ اللّٰھُم دو آیت ہک ہک وار تمامی — قُل پڑھ اعوذ تین الحمد ہکوار مدامی

پنجے وقت نمازاں پچھے پڑھے جو مومن کوئی — رہسے ایمان سلامت جسدا خیر خیرتیں ہوئی

بیان عقبہ وہم وسوال گور بر میت مومن را

دوجی گھاٹی قبر یہائی جسدی ہیبت بھاری — حضرت نبی رب قبر تھیں نت اعوذ پکارے

سندا جد احوال قیامت ذوالنورین پیارا — بھی انہاں کندی سنکر زندا نال نت کارا

تے قبر عذاب جاں سندا زندا بہیا کہے انہاں نوں — کیوں قبر عذاب سنکر روویں نا ہسے جدو وہانتوں

آکھیں نزع تے وقت حشر دے ہوون ہک تراں — آلے نہ قبر خدا بن کوئی دیکھے سنے نہ ساراں

جسدے ناں ہووے دوگاں ناں کجھ کری اوہ یاری — تے نوال چھوڑ یاراں ہو یا چھڈی ہر پیاری

ہنی پہلی منزل قبر اہی جے اسو چہ فرحت ہووے
تا ہر جا فرحت نہیں تا ہر یا سختی وچہ رووے

جاں وچہ قبر اتارن میت ہو فارغ مڑ چلّے
منکر ہور نکیر فرشتے آون ربدے گھلّے

وڈے دندے کیریاں اکھیں صورت بری سیاہی
بولن کڑکن بجلی وانگوں رکھ پناہ الٰہی

آتش دی ہتھ گرز اوہی جے جگ سارا آوے
مول ہلایاں اوہ نہ ہلّے جے جگ واہاں لاوے

جان بُتّے وچ گھتّ جواون پکڑ اٹھال بہاون
پُچھن کون اہی رب تیرا کیہا دین آزماون

تے نبی تیرا ہے کون بتا جے اوہ مومن ہوندا
آکھے رب میرا ہے اللہ میں ہاں اسدا بندا

دین میرا اسلام اہے اتے نبی محمدؐ میرا
سن جواب فرشتے آکھن نیک آہا منہ تیرا

آکھن علم ایہ کتھوں پایو کیونکر ایہ توں جاتا
آکھے پڑھیا قرآن تے اسنوں تسیں حق پچھاتا

بعضے کہن نبی دی صورت حاضر وچ قبر دے
پچھن کون اوہ کھے نبی ہے جسدا کلمہ پڑھدے

بعضیاں نوں اس وقت قبر وچ دینہ لہندا دسیاوے
پچھن ملک اوہ آکھن ٹھہر مت ایہ چھپ جاوے

میں گُہاں نماز جواب دلیساں فرض نماز نہ کھووے
آکھن ملک نماز ہی مومن منہ اس خوب دسیوے

جو اللہ ہک محمدؐ سچا مَنیں دلوں زبانوں
ات کفر شرک تقلید بچایا ہے کہی جواب ایمانوں

کیہی طرف قبر دے موری دوزخ ول کھُلیا وے
آکھن ایہ لی دیکھے دوزخ بہتر پایا جیہا وے

دیکھ دوزخ نوں کنبے مومن آکھن ملک نہ ڈر توں
باجھ ایمان ایہ جاہا سی من شکر اللہ دا کر توں

تینوں رب ایمان دتا اتے نیکی راہ بتایا
فر جنتی طرف کھلے دروازہ پہلا بند کرایا

جنت نظر آوے اس وچوں خوشبو سرد ہوائیں
اول سیر کرایا جتّھے سبھ مومن دے تائیں

سن وچ داخل ہو کے مومن خوشیاں فضل الٰہی
آکھے یار میرے سبھ روندے کردے حال تباہی

کہو نکیراں دیں انہاں تسلی اپنا حال بتاواں | مینوں خوشیاں عیش عجائب دس انہاں فر آواں
کہن ملک ہن نیند ایہلیا انہاں سنیدا ناہیں | سنوں تو وہٹی وانگ اٹھیسی پیار اتدھ کدائیں
قبر فراخ کرن فراسدی نظر لوے جتھ جائیں | ستر گز تا لمبی چوڑی خوب عجائب جائیں
سیر بہشت کری نت مومن وچ قبر کھی واری | تے کافر دوزخ سیر کری نت دیکھے خوف خواری
سوال جواب قبر دا ہووے ہر ہر میت تائیں | بھاویں اندر قبر نہ آوے کھاوس شیر بلائیں
یا وچ پانی ڈب مرے اس مچھ یا کچھو کھاون | یا کوئی سڑ کر ساہ ہووے فردوں سوا اڈاون
قبراں نال تعلق روحاں بعض روایت آیا | زیارت والیاں روح پچھانے کردا خوشی سوایا
میت نواں جے آوے کوئی اگلے پچھلے قبران | آپو آپنیاں ہاراں خویشاں خبر پچھن وچ قبراں
جو کچھ و نکرے گندران انہاندی کیا کچھ عمل کرینیدے | نیک خبر سن راضی ہوندے شائق انہاں دیندے
جے بد خبر انہاندی سندے بہت کرن غمخواری | آکھن ہادی رب نیک انہاں کر توبہ باجھ نہ ماریں
جیوں لشکر وچ اسوار گھراں تھیں خبراں لیکر آوے | انیویں لفو اجے میت کوئی نال ایمان سدہاوے
سب دین مبارک خوشی کران جیوں سفروں پیارا آوے | سب احوال گھر اندا پچھن سبھناں خبر سناوے
جینوں آکھے فوت ہویا اوہ پاس تساں نہیں آیا | کرن افسوس جو ہی ٹھیک اوہ دوزخ طرف سدھایا
باجھ ایمان ہویا اوہ شاید دوزخ گیا تدائیں | نال ایمان جے مرانا اوہ آوندا تربت ادائیں

دربیان سوال گور از میت کافر منافق وعذاب آن۔

جد کافر ہو منافق ڈیول آون اوہ فرشتے | پچھن کون الٰہی رب تیرا کیا تیرا دین سرشتے
اتے کون نبی ہے تیرا اسنوں کجھ جواب آوے | آکھے نہی ہیں ش جاناں ایہو آکھ سناوے

آکھن دنیا اندر آہیوں کہندا کجھ پتا ناہیں
تاں اوس نام اللہ دا آوے نا کجھ دین بتاوے
جیں دنیا اُتے رب نبی دا حکم نہ منیا موہی
یا جیہا اللہ دے پوجا کیتی شرکیں عُمر لنگھاری
اکثر لوک زبانوں کلمہ رسم عادت دا پڑھدے
جنت دوزخ حشر قیامت صدق یقین نہ دھردے
سدھا راہ محمد والا اینہاں ہتھ نہ آیا
جہاں اینوں کجھ جواب نہ آوے آکھن ایس فرشتے
سبھی طرف قبر دی موری جنت دی کھل جاوے
آکھن ملک تیں مومن ہوویں اسے وچ تھیتی جاہیں
فر پچھلی طرف ہووے دروازہ دوزخ نظری آوے
گرز الا مارن سر اتے ڈھ کے کر لاوے
روون تے کر لاون ایسا جگ نوں جیہا سنیوے
قبر کافر دی تنگ آوے ہک ستر ہر قبر دے
ایہا حال قیامت تائیں کدی نجات نہ پاوے
فرگھٹے قبر شکنجہ وانگوں ہڈیاں بھن مروڑے
سپ اٹھوہ مویاں نوں طعنے مارن آ بدبخت کمینیاں

آکھے مینوں یاد نہیں کجھ رو رو مارے آہیں
ناں اس نام محمد آوے روندے تے پچھتاوے
دین اسلام نمازاں روزے ناں ایہہ لوں قبولے
کوئی جواب آوے اس سدھا باجھ خدا دی یاری
دین اسلام احکام نہ کہیں صوم صلوٰۃ نہ کردے
کفر اسلام فرق پچھانن شک شبہ وچ مردے
کوئی درست جواب کہن اوہ جنہاں دین بھلایا
اساں ڈٹھیاں ایں جیہا تون لائق رہیں سر بستے
حور قصور عجائب نہراں باغ بہار سیانے
پر توں حکم نہ منیا بد لائق ہویا سزا ایں
آکھن ایں جیہا کس تیری دے نہ کھیپ چھپاوے
ذرہ ذرہ بدن ہووے پیا اُنگوں جھن جاوے
آدم جن سنیوے ناہیں سنی تاں حال جیوے
مارن ڈنگ کیوں حکم نہ منیا پڑی رسم کفر دی
پیہا اوں کیں قرآن سنائی ہک دن ال شھائی
بیٹیاں کھن چوکری منہ سر گردن توڑے
تون سانوں ڈریاں کھی ورلیوں کمنجتا بیدھیاں

کافر ہو منافق سارے سڑن ہمیش عذاباں	بھی بعضے مومن عاصی سڑدے لکھیا وچ کتاباں

بیان موجبات عذاب گور و تاریکی آں

بہت عذاب قبر دا لوکاں وچ حدیثاں آیا	بھی غیبت ہور نمیمت کولوں خود حضرت فرمایا
جیہڑے کرن پرہیز نہ لوکوں جامہ بدن آلودہ	اس تھیں بہت عذاب قبر وچ حضرت دا فرمودہ
تے جو پس غیبت گلہ شکایت اہل کیا نال کردے	جو سخن چینی دی عادت رکھن ہن توبہ فرمردے
سخن چینی دے معنی کرنی گل لڑاونہاری	ایدھر اودھر گل سناون جنگ مچاون خواری
انہاں گلاں تھیں وچ قبر دے بہت عذاب سزائیں	توبہ کرہے جے موتوں اگے بخشے رب تائیں
ظالماں نوں بہت انھیرا قبر دے ظالم قبر انہاری	شرک نوں سپ ڈسیں قبر بن سخت عذاب خواری
قضا نماز کرن جو مومن نا قدر یہن قضائی	گھٹے قبر انہاں دی اندر ہووے آتش بھائی
جو کرن زنا شراب جو پیون پیچھے ہن باندائیں	جو سستی کرن نمازاں اندر قبریں لین سزائیں
جھگڑے پچھے دین کرہن دو دن کروڈ ہائی	دو ہاتوں ہر قبر وچ ہوندی وچ حدیثاں آئی
منہ کتے دا کرکے اوہناں دو تے طرف چلان	بین کرن تے جھگڑیاں اتے کر تعریف الاون
جے مردہ منع گیا کر دینیوں ہاون نہ ضائیں	جھنیں دین کہے سو حاجی بگنہ نہ میت تائیں

بیان موجبات نجات از عذاب گور و اسباب روشنی

جو تو حق رات اندھیری جھڑ دا طلب بنایا	بہشت دے ہک ہک اعلیٰ درجہ پاتے
قبر اندر روشنائی ہوسی پچھے قبر ندا ہیوں	[illegible] ہک چہ قبر دے ہن دوہ حساب ہوں
عشق سوں بخشوں [illegible]	قبر [illegible] صورت شافع ہوئی

۱۷

17

بھاویں بہت گناہیں بھریا تاں بھی اس بخشاوے — نال فرشتیاں جھگڑی سورت جیکوئی ہارن آوے

کہے کلام اللہ دی جیہیں تاس کرو خلاصی — نہیں تاں کرو قرآنوں باہر کرو عذاب اس عاصی

وانگوں مرغ پراں نوں جیہ سورت ملک چھپاوے — ایویں سورت سجدہ جھگڑے میت نوں بخشاوے

روز جمعہ یا رات جمعہ دی مرے جے مومن کوئی — یا وچہ رمضان مرے جو بچدا قبر عذابوں سوئی

گنہگاراں نوں ایہ سُہیوا نیک نہ مشکل کائی — قبر نیکاں نوں اینویں ملدی جیونکر مشفق مائی

رکھو یاد ہمیشہ قبراں آکھیا نبی سوہارے — قبر ہمیشہ بخلیں وارہی حال زبان پکارے

جو میں گھر تنہا یک ہکّا ساتھی کوئی لیاویں — تے میں وچہ خرچ نہیں تساں ایتھوں ہاں جھوں خرچ نہ آویں

بھی دیوا بال لیاویں ایتھوں میں وچہ بہت ہنیرا — تے میں وچہ فرش فروش نہ کوئی فرش بناویں میرا

بھی ہیں وچہ سپ اٹھوین ہری بن تریاق نہ آویں — یاراں آکھیا اسیں نہ سمجھے یا حضرت سمجھاویں

حضرت کہیا قبر وچہ ساتھی پڑھن قرآن چھانوں — ڈکھ سکھ سوچ نہ چھوڑو پڑھنا ساتھی ایہو جانوں

دیوں ہاں اللہ دیکاران خرچ قبر دا بھائی - — پڑھن نماز تہجد راتیں دیوا ایہ روشنائی

فرش قبر دا بدیاں چھوڑو نیک اعمال کماؤ — چھوڑو شرک نوں حق قبولو ایہ تریاق بناؤ

رات جمعہ دی مغرب پچھے ہک روایت آئی — آون روح گھر اپنے خویشاں یاں جتھے ہے آشنائی

باہر گھروں کھلوتے ویکھن کم دنیادی کردے — آکھن کہے تے اسیں بھی آہے جوں کت ایویں ہی بھردے

اجے بھی تساں نہ غفلت چھوڑی یاں ویکھ لساؤں — گھٹیا اساں حساب بھی بھریا آیا کم تسانوں

ہن اسیں ہوئے محتاج کما کر چھوڑ ونجے قبراں — کجھ دیہو ساں اللہ دیکاران لیو غریباں خبراں

منتاں عاجزیاں کر منگن روون کر کر زاری — جیکوئی پڑھ کر بخشے یا کجھ دیوے چیز بیچاری

کرن دعائیں راضی ہوون خوشیاں کردے جاون
تے جیکوئی کجھ نہ بخشے دیوے سوون ندیاں تیک تکاون

تا امید عشائیں پچھے ہو کہن خدایا
رحمت تھیں انہاں خالی کیتا جنہیں انہاں بھلایا

ہر چند ضعیف روایت ہے پر ماجے عمل کچیوے
صدقہ خیر تلاوت نفلوں رات جمعہ بخشیوے

پر شرط الٰہی جو لحیب سنت وانگ نہ لازم کریئے
کرن والیوں منع نہ کرئیے تارک عیب نہ دھریئے

جے سنت وانگوں لازم پکڑن تارک عیب لگاون
تا بدعت تھیوے فقہ حدیث کتاباں ایہ فرماون

ہزار پچھیتر کلمہ طیب جے پڑھ بخشے کوئی
ترت خلاص عذابوں ہووے جنہوں بخشی سوئی

رات جمعہ دی مغرب پچھے دو نفل گذارے
ہر رکعت وچ فاتحہ پچھے ستر قل پیارے

جس میت نوں پڑھکر بخشے ترت اوہ بخشیا جاوے
بھاویں دوزخ دیوچہ سڑدا تاں بھی باہر آوے

پہلی رات جے مغرب پچھے دو نفل گذارے
فاتحہ پچھے آیت کرسی اک واری پڑھ پیارے

سورہ الہاکم پڑھ یاراں ہر رکعت وچ بھائی
بخشے میت نوں سن تیرے اوہ میت بخشیا جائی

پچھلیاں علماء آس رکھن سبھ ہردم جیونکر دیدا کوئی
جنہوں وکھی آس کری جو مینوں کڈھسی سوئی

جنہاں ایمان سلامت تنہاں لکھ امید ایہائی
تے جہڑے باجھ ایمانوں چلے اُنہاں آس نہ کائی

بیان ارواح شہیداں و فضائل ایشاں و بیان مرگ مفاجات و مانند آن

ارواح شہیداں جنت جاون میوے کھانے کھاون
پیون شربت شہید بہشتاں سیر کرن جت جاون

سبزاں جانوراندی صورت بنکر سیر کریندے
راتیں تلے عرش دے آکر وچ قندیلاں رہندے

کہندا رب شہیداں نوں کجھ ہے جو چاہو منگو
جو کجھ منگو میں تساں دلواں طلب کرو نہ سنگو

اوہ سجدے ہیکر عرض کریندے رب رحیم کریماں
جو نعمتیں سنی نہ اکھیں ڈٹھے دتیاں تدھ نعیماں

حکم ہوندا کجھ ہور بھی منگو آکھن یارب سایئں
فر تیری راہ چہ لڑیئے مریئے دیئے جان پیاری
چہ انعام شہیداں ملدے قبر عذاب نہ ہووے
ہول قیامت دہشت خوفوں ہووے امن امان ملدا
بھی سٹھ سٹھ حور عجائب جنت اندر پاون
کسے کیتا اسوال نبی تھیں جنہوں موت اچانک آئی
جیونکر کنڈیاں جھاڑ اُلٹے کوئی چادر گھت ہلاوے
اینویں سختی جان کندن دی ہووے اس بچارے
سختی جان کندن تھیں مردے چاہن فیر نہ جیون

اساں ایہ تیر لوچہ مرن پیارا دنیا فیر لیجائیں
حکم ہووے ایہ بات نہ منگو دنیا فیر نہ داری
پہلے قطرے نال لہو دے سب گناہ پے دہووے
سر پر تاج ملے یاقوتوں قیمت دہ جہانوں
تے سٹھ شخص گناہیں ہر ہر سر پر کو ون بخشاون
جان کندن دا حال کی اُسدا انبی مثال سنائی
فر چارے پلو پکڑ چھکے ہر تند ترٹی آوے
تے اسدی سختی ہے متفرق مر جو دیکھ بیماری
یا جہ شہیداں جہ اوہ چاہن جیون فیر مریون
۱۹

حکایت

حضرت عیسیٰؑ قبر زیارت حضرت یحییٰ آیا
ریش سفید ڈٹھی تد پچھیا حضرت عیسیٰؑ بھائی
یحییٰؑ کہیا بلایا جاں تد ہیں دل کنبیا ڈریا
عیسیٰؑ آکھیا عمر تینوں ہیں ادھی بخشی بھائی
یحییٰؑ کہیا نہ جیون چاہاں جان کندن تھیں ڈردا

آکھیں اُٹھ قبر تہیں بھائی یحییٰؑ رب جوایا
فوت ہویا توں کالی داڑھی چٹی کویں ہویائی
شاید ہوئی قیامت داڑھی رنگ سفیدی پھریا
نال محبت رلمل طاعت کریئے خاص خدائی
سختی جان کندن دی ڈٹھی فیر نہیں دل کردا

مناجات بدرگاہ کافی المہمات

قبر عذابوں رکھ الٰہی تلخی جان آسانی
بخش گناہ تقصیراں بدیاں جو کل بیفرمانی

ف مشکوٰۃ میں عبداللہ بن ... روایت ہے کہ ... فالدر ... غضب ... یعنی غضب الٰہی کے آثار ... اعمال صالحہ بجالا کر آخرت کی تیاری کرنا ... میسر نہیں ہوتا اور یہ (وعید) کفار فجار کے حق میں ہے لمعات شرح مشکوٰۃ میں اسی طرح ہے۔

جے اسیں لکھ گناہیں ڈبے توں غفار قدیمی
توں مالک اسیں بندے عاجز تیری صفت کریمی

اساں کرم تیرے تے ناز کریماں بحر غرور نکوہی
بحرمت نبی پیارے بخشیں کل تقصیر جو ہوئی

بیان عقبہ سوم کہ در قیامت است و بیان علامات صغری قیامت

تریجی گھاٹی روز قیامت سبھ تھیں مشکل بھاری
ساعت قارعہ حاقہ جیہدی نام کہو ربّ باری

یوم عسیر تے یوم عظیم بھی اسنوں ربّ فرمایا
یوم یفرّ المرء بھی ایہہ رکھیں شرم خدایا

حضرت آکھیا سورت ہودؑ تے کوّرت آندی پیری
ذکر قیامت فکر اندیشہ نت رہی دلگیری

حضرت عمرؓ کیہا اسیں ہک دینہ بیٹھے پاس نبی دے
ہک مرد آیا اس چڑھیا نا کالے بال ویسدے

اثر سفر دا کجھ نہ دِسّے نا کوئی اُس پچھانے
حضرت پیش وڈنا تو بیٹھا پٹاں تے ہتھ آنے

آکھیس دس اسانوں حضرت کیا اسلام ایہانی
حضرت کیہا شہادت کلمہ ہور نماز سنائی

دیہن زکوٰۃ روزے رمضانے کعبے حج توفیقوں
کہیں صدقت تعجب اسانوں سوالوں فر تصدیقوں

فیر آکھیس دس ایمان اسانوں فر حضرت فرمایا
منّن اللہ ملک کتاباں رسل قیامت آیا

بدی نیکی تقدیر خدا تھیں آکھیس سچ بتایا
پچھیس فر احسان بتاؤ پھر حضرت سمجھایا

کریں عبادت اللہ تائیں گویا اوہ تینوں دِسیا وے
جے توں نا ویکھیں تد اوہ ویکھے اس وچ شک نہ آوے

فر آکھیس دس قیامت کس دن تد حضرت فرمایا
ایہ تینوں مینوں کسے نہ معلم علم اللہ نوں آیا

ایہ پنجاں غیباں وچوں جو ربّ باجھ نکوئی جانے
کدھ قیامت کل کیا ہوسی مرسی کت ٹکانے

حمل حقیقت مینہ کد وسّی ہور نہ جانے کوئی
جیکوئی دعویٰ ہور کرے اس کافر ہوندا سوئی

فر آکھیا اس نشان قیامت مینوں آکھ سنائیں
نبی کیہا جو لونڈی جنسی مالک اپنی تائیں

یعنی بیٹیاں ادب ماں وندا حرمت مول نکرسن
ہووایا لی بھکے ننگے پھرن جو اُپے تَرَالے
حق حقوق نجانے کوئی دنیا کرن پیار ہی
قر خصت ہو کر اُٹھ گیا تد حضرتؐ ایہ فرمایا
حضرت انسؓ کہے بن مالک آکھیا پاک نبی نے
جاہل رہن اولاد انہاندی ہین مکان تنہاندے
مسلے دین انہاں تھیں پچھس انہاں علم نہوسی
آپ ہوسن گمراہ بے علموں گمراہ کرن ہزاران
زنا فساد شراب زیادہ ہوسی اُس زمانے
علم شریعتؐ کجھ نہ رہسی حضرت ایہ فرمایا
اوہ اپنے پتر پوتریاں نوں علم پڑھادن سارے
دیکھو قوم یہود نصاری رہن موجود جو اوہن
یعنی علموں نفع نہ کوئی جبکر عمل نہ ہویا
ہین جاہل پیر یہودیاں دے انگوں کہن مرید جو سارے
رب جھوٹھا اونہاں نے دال وچہ قرآن بتایا
سنکر یار تعجب ہوئے ہوسی حال اوہا
بُرے بھلے نوں وعظ نصیحت ہرگز اوہ نکرسن

لونڈیاں نوں آنگ ذلیل کرلسین منہ دے حالیں مرسن
اوہ حاکم بن محل اسارن خرچن مال ریالے
لُٹ لُٹ کرن اکٹھی دولت خرچن وچہ اساری
ایہ جبرائیل آہا تساں کارن دین سکھاون آیا
جد نزدیک قیامت ہوسی مرسن عالم دینی
کرسن لوک رجوع انہاں نوں سمجھن بزرگ زادے
اوہ گھر گھڑ دلوں بناسن مسلے وڈی خرابی ہوسی
بدعت شرک خلایق کرسی سن انہاں شراراں
تھوڑے مرد تے بہت عوراتاں ہوسن وچہ جہانے
کیہا زیاد قرآن اساں فرزنداں آپ سکھایا
ایہ جاری رہسی کیونکر اُٹھسی آکھیا نبی سہارے
پڑھن تورات انجیل تے اسپر عمل نہ مول کرہین
قرب قیامت عمل نہ رہسی علم گیا اُٹھ گویا
دوزخ وچہ بچھوڑن انہاں دادے باپ ہمارے
میں ایہ عہد نہ کیتا ہرگز انہاں جھوٹھ بنایا
نبی کیہا ہو تسمیں بدتر ہوسی ستو سنیہا
قصے جھگڑے دنیا باتاں نال مستیاں بھرسن

جو انہاں پاس امانت رکھن اوہ سب لُٹن کھاون
قہر عذابوں ڈرن نہ ہرگز ریدے قول جھٹاون ۔

شہوت رانی زناں نشان تہیں مرد کمن گراں تھیں
رل رل ٹر دار ریا وان اسنوں جیہڑا اید ہیں ہناں تھیں

بازی کھیڈ مستیاں اندر کرن شوق نمازاں
پہنن مرد ابریشم جامے نال تکبر نازاں

سلام علیک دی جا ہگہ گالیں ہک دو جیوں لیسن
چھوٹھ بولن نوں ہنر تھوبی جانن فخر کریسن

کنجریاں بہتایت ہوسن شہریں ہور رگرائیں
ڈوم کنجر تے مال ونجیس دیہن نہ خویشاں تائیں

مال زکوٰۃ آدار کریسن چٹی جانن سائیں
لٹ کفاراں حاکم رکھسن دیون نہ کسی تائیں

علم نہ پڑھسن اللہ کارن پڑھسن دنیا کارن
فقہ حدیث علم تفسیراں دینی علم وسارن

جیکوئی پڑھسی عمل نہ کرسی مسئلہ حق نہ کہسی
پڑھ کر جاسی پاس امیراں نوکر چاکر رہسی

جیکوئی مسئلہ حق سناوے اسنوں بُرا مناون
طمع ریا دی اُلٹی تہمت اسدے نام ہولاون

گاون ہوو چاون کولوں شرم کریسن ناہیں
کرن لحاظ نہ چھوٹے وڈے ادب آداب کدائیں

عورت دی کر خاطر کرسن ماواں نال لڑائی
یاراں نال ملاپ کریسن چھوڑن ماں پیو بھائی

جو امر اسردار تے حاکم ظالم ہوسن سارے
شہوت پچھے دین ونجاسن حل حرام وسارے

پچھلی امت اگلیاں کرسی لعنت تے بدگوئی
جویں ردا فض ہور خوارج ایہ بد عادت ہوئی

وچہ فقیراں صبر نہ رہسی غنی نہ کرن سخاوت
وچہ زناں دے شرم نہ رہسی ٹوٹن خویش سکاوت

وچہ اناج نہ برکت رہسی نا وچہ ودھ حیوانان
قاضی حاکم ظلم کریسن عدل ونجے سلطاناں

کھاون حرام سیہ دل ہوسن طلب حلال نکائی
سچ نہ رہسی خلقت اندر بولے چھوٹھ لوکائی ،

کرن امانت وچہ خیانت ہک امین نہ لبھے
ہک شہر فلانے وچہ فلانا کہن امین اس سبھے

جاں اسنوں جا کر ویکھے کوئی ذرہ ایمان بناوے کوڑی شہرت اسدی جانی جھوٹھا این سداوے
ربدے کارن مول نہ دیون کارن نام لٹاون نام ناموساں پچھے احمق اُٹھ اُٹھ جھگڑ جاون
خلق کیو وچہ نیت لوکاں قہر الٰہی آوے چنگے وقت نہ ہووے بارش کھیتی پھل کم پاوے
بہت نشان عذاباں ظاہر ہوسن اس زمانے چلسن سخت انہیر اجیہے کرسن سرخ جھلنے
اسماناں تھیں پتھر ڈگن سخت بھونچال بھی آوے بعضیاں لوکاں صورت بدلے بدصورت بن جاوے
جد ایہ باتاں ظاہر ہوسن آوے قوم کفاراں سیہ ملکیں رومشاماں حکم کرن اشراراں
بہتے لوگ اوہ دین قبولن شوکت ویکھ اینہاندی اوڑک گنہو مکے بھیجن نال صلاح جنگاندی
مکے وچہ اکٹھے ہوسن لشکر اہل ایماناں کہن کرو سلطان کسینوں رلمل ہک مردانہ

بیان علامت کبری قیامت کہ اول ظہور محمد مہدی ست

حضرت علی امام حسن نوں ہکدینہ دیکھ الایا ایہہ بیٹا میرا اسید ہے جویں پیغمبر فرمایا
پشت اسدی تھیں مرد ہوسی ہک نام محمد والا اُسدی خو خوبین خوبی دی صورت فرق نرالا
عدلوں بھرسی خوب زمین نوں مہدی ہے ہو جانوں امینہ نانو مائی دا بھی عبداللہ باپ پچھانوں
کر علم یمین وچہ دستی اسدا جاتاں پیارے بولن لگا اڑکر بولے پٹاں تے ہتھ مارے
تیرھویں چن ستیھویں سورج گرہن ہوسی اُس سالے اندر ماہ رمضانے لکھیا ایہ ہک روایت والے
اسنوں علم لدنی ہوسی عمر ہوسی سنہ چالی فرمکے طرف روانہ ہوسی فوج مدینے والی
خلقت ڈھونڈھسی تیں لبھسی کرسن شاہ تمامی مکے دے وچہ بیعت کرسن کعبے رکن یمانی
کہف صحابے ولی ہو حاضر سب ابدال جو شامی غیبوں ہک آوازہ سنسن سبھ خواص عوامی

۲۳

کہ هٰذا خلیفۃ اللہ المهدی فاسمعوا له واطیعوا

جو ایہ رب خلیفہ کیتا مہدی ایہو جانو | اسدا آکھیا سنو تے منوں گنہر شک نہ آنو
لشکر اہل ایماناں چڑھسن کرسمیاں لڑائی | سنہ مدینے مکّی جایک فوج کفاران آئی
ہوون مقابل اس جاہگ وچ دوہیں لشکر بھارے | وچہ زمین دے نگھر جاسی جو سب قوم کفاری
مسلم لوگ جو وچہ کفاراں ایہہ بھی نگھر ویسن | روز قیامت نیت سیتی ہر ہر بدلہ لیسن
ہکو شخص تنہاں تھیں بچسی دلیسی خبر کفاراں | دوجا شخص جو مہدی تائیں ونج دسے اخباراں
وچہ بعض روایت پیدا ہوسی شخص ابوسفیانی | سیداں تائیں قتل کریسی ظالم اوہ شیطانی
شام ولایت ملک مصر دا قبضے اسدے آوے | شاہ رومی ہک قوم کفاراں نال لڑائی جاوے
ہکدے وچ قوم نصاریٰ نوں جوں کرن دعوےٰ داری | دشمن ستنبول مریسن کرسن اوہ سرداری
شاہ رومی فیر چھوڑ شہزادہ شام ولایت جاوے | نالے اوہ ہمراہ نصاریاں فیر لڑائی باوے
ڈاڈھا جنگ عظیم کریسن فتح ہوسی اسلامی | دشمن مار خراب کریسن ہوسی خوشی تمامی
ہک شخص نصاریاں توں آکھے جھنڈا ڈسن ہمراہی | دین چلیپا غالب ہویا فتح اساںنوں آئی
ہک مسلم قتل کریسی اسنوں غیرت نال سپاہی | آکھے بلکہ فتح اسلامی دتی پاک الٰہی
فیر آپس وچ لڑائی کرسن کافر مسلم سارے | شاہ اسلام شہادت پاوے مومن رہن بیچارے
اوہ دونویں ٹول نصاریٰ رل مل صلح کریسن سارے | شام ولایت حکم چلاون پہنچن عرب کنارے
لشکر اہل اسلام اکٹھے ہوسن وچہ مدینے | کرسن طلب محمد مہدی آکھیا پاک نبی نے
مہدی وچہ مدینے ہوسی بادشاہی تھیں ڈرسی | مت ایہ بھار چواون مینوں منہ ملّی دل کرسی

سبھ ابدال تے دوست ربدے ڈھونڈن مہدی تائیں
وچ طواف محمد مہدی رکن مقام وچالے
زور دیگا نے بیعت کرسن پھڑن خلیفہ سارے
جدوں مدینے خبراں پہنچن چلسن لوگ تمامی
سبھ اولیا عراق عجم دے بھی ابدال چو شامی
کعبے دے دروازے اگے ہے مدفون خزانہ
مہدی دی مشہوری سُن سُن خلقت آوے دوروں
اوہ فوجاں بہت لیاوے مدد حضرت مہدی تائیں
فر اوہ سفیانی دشمن جانی اہل البیت نبی دا
مہدی نال لڑائی کارن بھیجے لشکر بھارا
دو شخص سبھن ہک خبر جو دیو جا کر فر سفیانی
فر قصہ کوتہ کافر لشکر جمع کریسن سارے
اسی جھنڈے فوج کفاراں ہوسن شوکت شاناں
حضرت مہدی مکے وچوں لشکر کرے روانہ
قصد کرن فر شام ولایت شہر دمشقے جاون
مہدی فوج ہوسی ترے حصے فرقہ ہک فراری
توبہ انہاں قبول نہ ہرگز ہوسن قطعی ناری

بعضے مہدی دعوی کوڑا کرکے کرن بلائیں
بعضے لوگ پچھانن اسنوں ملسن مکے والے
غیبی ہک آواز اسماناں مہدی ایہ پکارے
مکے طرف روانہ ہوسن لشکر سب اسلامی
خدمت مہدی حاضر ہوون فوجاں عرب عوامی
حضرت مہدی کڈھسی اوہ سبھ ونڈسی مسلماناں
خراساناں ہک لشکر آوے نام ہووس منصوروں
راہ وچ کرن لڑائی بہتے بدی ہور بلائیں
بنی کلب دی قوموں ہوسی نانا اوس شقی دا
مکے ہو مدینے دے سنہ نگھر جاسی سارا
دوجا لیکر آوے خبراں مہدی پاس حقانی
اپنے ملکوں بھی کجھ قوموں لشکر ڈھونڈ کارے
ہر ہر جھنڈے ہک ہک کنو بارہ ہزار جواناں
پہنچ مدینے کرن زیارت سر [illegible] جہاناں
فوج کفاراں سنکر اگوں کرن لڑائی آون
اوہ ڈردے نس ہوسن متفرق لشکر دیکھ کفاری
فرقہ ہک شہید ہوسن سر کرسن جان نثاری

اُحد بدر ویاں نال شہیداں اعلیٰ درجہ پاون — تریجا فرقہ سالم غانم نال فتح دے آون
انہاں امن امان ہمیشہ ہوسی شامل فضل الٰہی — غم اندوہ نہ ویکھین ہر گز نا فتنہ گمراہی
جد حضرت مہدی جنگ تیاری کرکے لشکر لیاون — ہک بھاری فوج اتفاق کریہن رلمل قسماں چاون
جو باجھوں فتح نہ ہر گز مڑناں کرسن سخت لڑائی — اوڑک یہ شہادت پاون قسم جنہاں رل چائی
تھوڑی فوج محمد مہدی لیکر ڈیرے آوے — فر دوجی فجر اک فوج اونویں ہے رلمل قسم اُٹھاوے
فر اوہ بھی سخت لڑائی مارن سب شہادت پاون — راتیں مہدی فوج جو رہندے لے فر ڈیرے آون
فر ترجی فجر جماعت بھاری رل قسماں فر چاوے — اوڑک سخت لڑائی کرکے سب شہادت پاوے
فر چوتھے روز جماعت تھوڑی جو کجھ ٹٹی بھجی — جو نگہبانی اسباب تنبو دی کردے رہے وی
مہدی نال اوہ شامل ہو کر جنگ کریسن ساری — اللہ فتح انہاں نوں دیسی ہوسن قتل نصاریٰ
اکثر قتل نصاریٰ ہوسن تھوڑے رہسن باقی — اوہ لکن چھپن بھجے پاٹے کرسن نا اتفاقی
کرکے فتح محمد مہدی لوٹاں لوے ہزاراں — بہت غنیمت لشکر ونڈسی نعمت باجھ شماراں
پر اس نال نہ خوشدل ہوسن مارے بہت پیارے — سوئیوں ہک بچیا کوئی وچ قبائل سارے
فر بندوبست کریسی مہدی جو کجھ ملک تمامی — ہر ہر شہر ولایت ملکیں بھیجے فوج اسلامی
حق حقوق ادا سب کرسی عدلوں ملک آبادی — ونڈی بہت خزانے دولت امن خلائق شادی
انہیں پچھے لشکر لیکر روم ولایت دھاوی — دریا روم کنارے پہنچے آپ اوتھے بہ جاوی
ستر ہزار جوان اسحاقی کشتیاں وچ اسواری — استنبول شہر دی جانب کشتیاں کرسن جاری
جد نزدیک شہر دے پہنچن پڑھ تکبیر پکارن — ڈھہ جاوے دیوار شہر دی حملہ کرکے مارن

کافراتوں پھر قتل کریسن قبضے ملک لیاون   عدل احسان جو طور طریقہ خوب سرشت لگاون
اول معبت مہدی کنوں الیس فتح دیتا ہئیں   چھ ست سال گذشتہ ہوسن پوسن فیر کہائیں
کہسن لوگ دجال جو کافرانوں باہر آیا   وطن تساڈے اندر فتنہ وڈا فساد مچایا
فر مہدی قصد نجھاں کرسی کوچ کرن ڈیرے   پھر لشکر ودا آگے پچھے کجھ اسوار جنگیرے
نبی کیہا مین نام سواراں نام پیواں تہناں جاناں   بھی نام قبائل اونہاں جاناں گھوڑیاں رنگ پچھاناں
اوہ سبھ کولوں تھیں افضل ہوسن اندر اس زمانے   تحقیقات خبر دی کرسن اوہ اسوار لیگانے
کر تحقیق خبر ادس کہسن جھوٹھ خبر اس آہی   اجے دجال نہ ہویا ظاہر نا کجھ ہوئی تباہی
لٹ غنیمت دولت اتنی مسلماناں ہتھ آوے   ہک محتاج نہ لبھے کوئی خیر جو اسنوں پاوے
برکت بہت اناج زراعت وچ حیواناں ہوسی   فر دجال مسیح یہودی سچ مچ نکل پوسی

بیان دجال لعین و شر و فتنہ او

ہر پیغمبر امت اپنی کنوں دجال ڈرائی   ہن اوہ ٹاپو شرق والے اندر قید الہائی
اسم دجال تے قوم یہودی لقب مسیح کہاوے   اکھ سجی اس کانی اچی وانگ انگور دساوے
گھنگھرالے وال قد آور ہوسی رنگ سرخ نکاری   گدھا عظیم قد آور رکھے جس تے کرے سواری
لفظ کافر وا متھے اسدے لکھیا نظری آوے   پڑھیا یا ان پڑھیا مومن ہر کوئی پڑھ پڑھ لاوے
اول ظاہر شام عراقوں دعوی کرے نبوت   فر اصفہان یہودی ہزاراں رلکر دیوس قوت
ووت فر دعوی کرے خدائی ملکیں لسیر جاوے   اتنز زمین پھرے اوہ کافر ہر جا شور مچاوے
بہت خوارق وانگ کرامت اسنتھیں ظاہر آوے   حکم الہی ایویں ہوسی بندیاں سب ازماوے

ہک وڈا باغ عجائب رکھے اسنوں جنت کہسی
ہک آتش وڈی ہوسی اسنوں آکھے دوزخ میرا
وچہ حقیقت جنت اسدا دوزخ قہر غضب دا
جینوں ملسی اسنوں کہسی میری من خدائی۔
کھانہ دانہ پانی ہوسی اسی دینال بہتیرا
حکم کریسی بدل تائیں پانی مینہ اتارنے
کرسی حکم درختاں تائیں میوے ترت لیاون
نے جو اس لوگ مخالف ہوسن بارش بند کریسی
قحط ہوسی دو سال جگ اندر پیش ظہور دجالوں
حکم کریسی تلے زمین دے جو مدفون خزانے
فر لوکاں کہسی جنساں گندے ماپیو بھیناں بھائی
فر کرسی حکم شیطاناں تائیں صورت اونہاں بناون
پانی دا انبوں ڈاڈھی تنگی ہوسی اہل ایماناں
بہت ولایت مکیوں پھرسی عرب یمن بھی جاسی
بھیجے رب فرشتے مکے کرسن اوہ نگہبانی
شہر مدینے اس زمانے ست دروازے ہوسن
شہر مدینے وچہ نہ وڑسی باہر ڈیرا کرسی

آکھے جو کوئی مینوں منے اسدے اندر رہسی
جو کوئی مینوں منّے ناہیں اس وچہ اس دا ڈیرا
تے دوزخ اسدا اوس وچہ حقیقت ایہی جنت ربدا
جو اسنوں منسی کافر ہوسی توبہ اس نہ کائی۔
جو کوئی اُس خدائی منے دیوے اُس وڈھیرا
اینویں حکم زمین نوں کرسی کھیتی گھاہ اگاوے
کہے حیواناں موٹے ہوون دا فر دودھ پیاون
کھانہ دانہ گھاہ زراعت میوے ہوون نہ دیسی
تریجے سال ہوسی اوہ ظاہر ھندوکار و بالوں
نکل باہر آپے ہوسی اس دینال رولانے۔
زندے ہو کر دیہن گواہی منسو سچ خدائی۔
جیونکر اوہ ملعون کہاوے اونویں آکھ سناون
تے اسدے لشکر بہت ارزانی کرہی خراب جہاناں
پاس مکے دے ڈیرا کرسی لکھاں لشکر لیاسی
رد ہوسی فر طرب مدینے قصد کرے شیطانی
ہر در وچہ فرشتے دو دو تیغاں پکڑ کھلوسن
امن ہوسی وچہ شہر مدینے لوگ نہ ہرگز ڈرسی

۲۹

پھر دجال مدینے اندر ہوئیں کنبے تریواری — اہل نفاق تے برے عقیدے ڈرسن دیکھ خواری

ڈھٹے شہروں نکل جاسن پوسن ہتھ کفاراں — نال دجال مخالف ہوسن رلسن فوج اشراراں

ہک بزرگ مدینے ہوسی عمر کمال جوانی — نال دجالے جھگڑن کارن دیکھے فوج شیطانے

جا پچھے دجال جو کتھے کافر بُرا مناون — اسدا سخن بے دینی سمجھن قتل کرنوں آون

تے بعض اونہاں تھیں منع کرن بن پچھے مول نہ مارو — خبر کرن دجالے تائیں آکھے پیش گزارو

جاں حاضر ہوکر دیکھے اسنوں پتیاں نال سنجانے — جو کجھ وچ حدیثاں آیا اگس پچھے تے ٹکانے

آکھے تو ملعون یقینی جو حضرت فرماوے — غصے ہو دجال اسنوں پھر آری نال چراوے

دو ٹکڑے کر دیوں کھڑے بولے کر وڈیائی — جے میں اسنوں فیر جواواں کرو یقین خدائی

اس تابعدار کہن اساں اگے خوب یقین عقیدہ — ہن اسنوں دیکھ زیادہ ہوسی صدق یقین مزیدہ

جمع کریسی دوویں ٹکڑے کہسی جھب ہو زندہ — قدرت نال اللہ دی ہوسی ترت زندہ اوہ بندہ

اوہ زندہ ہوکر کہسی ہن میں خوب یقین صفائی — تو اوہو ہیں ملعون جیہڑی دعوی کوڑ خدائی

فر دجال غصے تھیں کہسی لشکر اپنے تائیں — ذبح کرو اس ڈال زمیں تے کرہو مار ازائیں

ذبح کرن نوں وانگ لاون ڈال نہ کیتا جاوے — کچا ہو خنجر مندہ اسنوں دوزخ ول وگاوے

اوہ آتش ٹھنڈ مٹا تھیوی وانگ خلیل الٰہی — فر دجال نہ رہسی قوت زندیاں کرن جو آہی

یعنی اس تھیں بعد نہ سکے مردہ ہک جواوے — فر شام ولایت قصد کریسی اس دمشق سدھاوی

وچ دمشق محمد مہدی کرن سیمیان لڑائی — بانگ عصری کہہ مؤذن قصد نماز ادائی

بیان نزول عیسیٰ علیہ الصلوٰۃ والسلام وقتل کردن او دجال را

اسماناں تھیں حضرت عیسیٰ موڈھے ملکاں آوے
کرے آواز جو پوہڑی لیا ہو لوگ لیا وِن پوہڑی
مہدی کرے تواضع آکھے کرہو آپ امامت
یعنی پنج نماز جماعت خاص محمدؐ یاں نوں
حضرت مہدی کرے امامت عیسیٰ مگر گذارے
سبہ لشکر سبہماں لڑائی تیں ہو مختاری
عیسیٰ کہسی ہنہہ تساڈے سب تدبیر لڑائی
جد فجر ہوسی تد مہدی کرسی لشکر جنگ تیاری
حضرت عیسیٰ حملہ کرسی اوپر فوج کفاری
جنگ عظیم ہوسی تد عیسیٰ جس کافر نے جاسی
دیکھ دجال عیسیٰ نوں نسے عیسیٰ پچھے دھاوے
نیزے نال مرسی اسنوں لوکاں خون دکھلاوے
اہل ایمان یہوداں تائیں قتل کریسن سارے
جیکوئی چھپے یہودی نسے کتے پناہ نپاوے
شتر دجال دہاڑے چالی رہسی اوپر زمینے
تریجا ہفتے وانگوں ہوسی باقی دینہ معتادی
یاراں سوال نبی نوں کیتا کیا کجھ حکم نمازاں

اُپر منارے شرقی مسجد جامع آن بلاوے
اتر ملے محمد مہدی رلی عجائب جوڑی
عیسیٰ کہے محمد امت ایہ انعام کرامت
ہکدوجینوں کرن امامت لائق شان تساں نوں
بعد سلام محمد مہدی کہسی نبی سہارے
جیونکر چاہو کر تدبیراں کرہو جنگ تیاری
ہک قتل دجال الہی ہنہہ میر یوچہ تقدیر خدائی
عیسیٰ کہسی گھوڑا نیزہ مینوں دیہو کاری
سبہ لشکر اسلامی کرسن حملہ دھند و کاری۔
زرت فنا ہوسی اوہ کافر ذرہ ڈھل نہ لاسی
باب لد ہک جا گہ اہی اوتھے قتل کر پاوسے
جے حضرت عیسیٰ مارن ناہیں آپے ہی گلجاوے
تن بھجن جائے نہ کائی سبہ کجھ اوتہاں مارے
جے باہن سخت یا پتھر لکے اوہ بھی دس مراوے
ہک دہاڑا سال برابر دوجا وانگ مہینے،
ایہ دیہاں دراز ی استدراجوں اس ملعون فسادی
پڑھن نمازاں ہکی دینہ یاں وچ انہاں دہاڑاں نال

٣١

نبی کیہا اندازہ کرکے پڑھن نمازاں بھائی
سال مہینے ہفتے گن کے کرن نماز ادائی

حضرت مہدی عیسیٰ کرکے قتل بہوت تمامی
وچہ ولایت جاری کرسن سب احکام اسلامی

جو مومن فوج دجال رنجالے اونہاں نستی دلیسن
تے جو نقصان انہاں نداہویا پورا فیر کریسن

حضرت عیسیٰ حکم کریسی قتل کرو خنزیراں
ہو صلیب نصاریاں توڑو کرو خراب شریراں

جزیہ کرے قبول نہ ہرگز سب اسلام لیاون
مسلم ہوون نا سب جیئن نہیں تاں قتل ہو جاون

سب زمین اسلاموں بھری سی کافر رہے نہ کوئی
عدل انصافوں امن امانوں دنیا روشن ہوئی

ظلم فساد نہ رہسی کوئی رونق بہت آبادی
لوک عبادت ربدی کرسن نال خوشی لکھ شادی

بادشاہی مہدیدی مدت وچہ حدیثاں آئی
ست ورہے یا اٹھ روایت یا نو سال ایہائی

ظاہر وچہ تطابق لکھیا ست فراغوں ہوسی
اٹھویں سال دجال لڑائی فتنہ اٹھ کھلوسی

نانواں سال محمد مہدی عیسیٰ نال وہاوے
جان سال انجونجہ عمر تمامی مہدی لدسدھاوے

حضرت عیسیٰ کری جنازہ کفن دفن اس تائیں
اسٹھیں پچھے حضرت عیسیٰ حکم کرے ہر جائیں

بیان برآمدن یاجوج ماجوج و شرح ماہیت آن

خلقت شکر الٰہی کرسی نال اسایش وستے
حکم الٰہی عیسیٰ تائیں وحی سنیہا دسے

جو ہن ہک سخت پیدایش میری جاہو باہر آئی
کوئی شخص نہ رکھے قوت جو انہاں کری لڑائی

بندیاں جیکاں میریاں توں وچہ پناہ جائیں
تا وچہ کوہ طور لیجاو عیسیٰ نیکاں بندیاں تائیں

جنگ اسباب تیار کرن سیمیان لڑائی جوڑن
قوم یاجوج ماجوج اچانک سد سکندر توڑن

باہر آون کیڑیاں وانگوں انت شمار نہ کوئی
قتل کرن ہو لٹن کھوہن جال انہاں ندی ہوئی

اوہ یافث دی اولاد ایہن جو بیٹا نوح نبی دا ‏ اوہ سبھے کافر ظالم ایہن رکھن کفر عقیدہ
ہفت اقلیموں باہر ایہن جانب قطب شمالی ‏ طرف شمال سمندر انہاں سردی سخت کمالی
اوہ پانی گاڑھا سردی کارن اوتھاں نہ ٹرے کشتی ‏ مشرق مغرب طرف انہاں دو سخت پہاڑ سرشتی
بہت بلند پہاڑ دوویں اوہ چڑھنے راہ نہ کوئی ‏ لسے دریاؤں پیدا ہو کے وچہ دوہاں دے ہوئی
طرف جنوبوں ملدی آہے فرق رہیا وچہ سوڑا ‏ ذوالقرنین لوہے دا اوتھے سد بنایا چوڑا
سد سکندر سٹھ گز چوڑا اچا نال پہاڑاں ‏ اس جا گئے وچہ قابو رہیا پیا انہاں بگھاڑاں
اوہ نت جبیت لبے نوں چٹن جھٹن توڑن سارے ‏ راتیں نت خداوند اسنوں ثابت کری سوارے
قدر دو انگل رخنہ اس وچہ حضرت وقت کیتو نے ‏ آدمیاں دے لنگھن لائق اج لگ نہ ہویو نے
جس دن حکم الٰہی ہوسی سارا سد توڑیسن ‏ مکڑیاں ہو کیڑیاں وانگن نکل خوار کریسن
طبرستان اندر ہک چشمہ دس کوہ لمباں چوڑا ‏ ڈونگھا پانی بہت رہے نت کدے ہی ہوندا تھوڑا
پہلے فوج انہاں دی پیوے پانی چھوڑن ناہیں ‏ پچھلے کہسن اس وچہ پانی شاید ہویا کدائیں
گوناگون اوہ ظلم کریسن آدمیاں نوں کھاسن ‏ قتل کرن ہر دل دا زن فتنہ شور مچاسن
شام ولایت جا کر کہسن زمیں تے رہیا نہ کوئی ‏ طرف اسماناں تیر چلاون جھل ہدایت ہوئی
خون آلودہ تیر آون فر حکمت نال الٰہی ‏ وچہ اسمان بھی کجھ نہ چھوڑیا کہسن اوہ گمراہی
ہن ساڈے باجھ نہیں کوئی ہرگز وچہ زمین اسماناں ‏ حضرت عیسیٰ اس اصحاباں بہت ہوون پریشاناں
جھکہ تریہ تھیں عاجز ہوسن منگسن اٹھ دعائیں ‏ یار آہین کہن رب سیتی کرسی رفع بلائیں
قوم یاجوج ماجوج اتے رب حکم ویانوں کرسی ‏ ہک پھوڑا نمک یا گردن انہیں ہوسی جو سی

اگلی رات مرن سب موذی زہر کتن ہوون گنے　　فر بدبو تھیں عاجز آون نیک اللہ دے بندے

فر حضرت عیسیٰ کرے دعائیں یا رب آمین الاون　　رب جانور اندی ڈراوتلے جو سیمرغ سداون

وڈے قد تے لمی گردن کھاون انہاں تائیں　　کجھ کھاون کجھ چک لے جاون وچ سٹن دریائیں

فر پون ہنور داجے باقی اوہ بھی رب اٹھاوے　　رحمت مینہ سراسر برکت جالی فر دھو ساوے

گھاہ زراعت دا فر برکت تھی وچہ شیر جیواناں　　بکری ہک رجاوے شیروں ٹبر زن مرداناں

نال آرام اسائش وسے خلقت مومن ساری　　حسد عداوت رہے نہ کینہ نہ کائی ہو خواری

سپ اٹھوہیں شیر درندے لوکاں دکھ نہ دیسن　　وک احسان مروت طاعت نیکی بہت کریسن

ست ورہے ایہ حالت کامل گذرے امن امانے　　اس تھیں پچھے کجھ کجھ ظاہر ہوسن کم نفسانی

حضرت عیسیٰ دنیا اتے سال رہے پچتالی　　خلقت اندر رونق برکت بہت رہے خوشحالی

عورت کرسی بیٹے ہوسن موت کریسی فیرا　　نبی صاحب دے روضے اندر قبر کریسن ڈیرا

پچھے انہاں خلیفہ میموں شخص ہوسی قحطانی　　اس تھیں نام ہوسی جہجاہ خلیفہ عادل نیک حقانی

فر اتھیں پچھے پیدا ہوسن کتنے شاہ زمانے　　جہل کفر دیاں رسماں ظاہر ہوسن وچہ جہانے

علم شریعت کجھ نہ رہسی جہل فساد گھنیرا　　کجھ مشرق کجھ مغرب جا بک ہوسی خسف گھنیرا

بیان خسف یعنی فرو رفتن زمین و ظہور دخان یعنی دود

وچہ زمین دے نکھر جاسن قدریہ دو جائیں　　فرقہ اوہ تقدیروں منکر بدعت اہل ہوائیں

فر دھوں ہوسی اسمانوں ظاہر تے زمین پر آوے　　خلقت تنگ ہوسی اس دھوں تھیں خوف دلانوں دہاوے

مومن بند دماغ آوازہ حالت جو بن زکامی　　سخت بیہوش منافق سارے ہور کفار تمامی

دوجے روز کنیاں ہاں ترت بچے ہوش ٹکانے آوے ۔ چالی روز رہے دھوں باقی فر آسمان دسیاوے

بیان درازی شب و برآمدن آفتاب از جانب مغرب و بند شدن در توبہ

ذوالحج مہینے عیدوں پچھے رات لمی اک پوسی ۔ چھوٹے ٹبے جاگن ڈِٹھیں صبح نہ ہر گز ہوسی
لڑکے ڈنگر ترے لیسن تنگ مسافر ہوسن ۔ شور خلایق اندر پوسی توبہ کر کر روسن
ترے چوتھی راتیں قدر درازی خلقت عاجز آوے ۔ تکی سورج مغرب جہتوں اچا چیت دسیاوے
اندک تو رجو وقت گرہن دے سورج تیویں دسیوے ۔ ڈرے لوک خدا اک منن سبھ کوئی تائب تھیوے
توبہ کسے قبول نہ ہوسی بند ہوسی دروازہ ۔ ہن ہے اوہ دروازہ کھلا انت توبہ کر تازہ
اوہ دروازہ ستر سالاں راہ فراخ ایہا ہائی ۔ مغرب طرف کشادہ دائم توبہ کر ہو بھائی
اس دن بند ہوسی دروازہ توبہ نفع نہ کرسی ۔ نے نامقبول ایمان جو کافر دیکھ علامت ڈرسی
سوا پہر لگ اچا آوے سورج مغرب داؤں ۔ فر ہٹ کر انگ ہمیشہ لہسی مغرب حکم خداؤں
فر اتھیں پچھے جویں ہمیشہ سورج جویں نورانی ۔ فر اک دابہ ظاہر ہوسی صورت ہفت حیوانی

بیان خروج دابة الارض و کیفیت آن

صفا پہاڑی پاس مکہ دے پاٹ بھونچالوں جاوے ۔ اوہ نادر شکل اچنبا صورت زمینوں باہر آوے
ہکواری اس اول چرچہ اندر یمن سنیوے ۔ نے ہکواری چرچہ بجدے ظاہر ہو کر غائب تھیوے
فر تریجی وار صفا تھیں نکلے کامل صورت ساری ۔ آدمیاں دا چہرہ ہو دس بولی مٹھی پیاری
گردن جیداں گھوڑیاں انگوں پوچھل جیونکر گائیں ۔ اٹھاں پیر تے ہرناں پٹھا گوڈن سنگ اساں ایں
باندر وانگوں ہتھ ہوون اس سبھ ملکیں پھر جاوے ۔ اتھیں لس لسکے کوئی نا پچھوں مل پاوے

ہک ہتھ وچہ انگوٹھی ہوسی شاہ سلیمان والی ۔ اہل کافر نوں نک یا گردن مُہر کرے وہ کالی

مُنہ کالا نشر مندہ کافر اس مہروں ہو جاوے ۔ یہ کوئی اُسنوں کافر جانے مُنہ کالا دسیاوے

تے دوجے ہتھ کلیم اللہ دا پکڑیا ہویا عاصا ۔ اس دینال کرے خط متھے مومن ملے جو خاصا

منہ روشن پر برکت اُسکیں ہر کسے نظری آوے ۔ مومن کافر ظاہر دسن کوئی شک نہ پاوے

فارغ ہو کر غائب ہوسی دابہ فیر کتھائیں ۔ اُسکیں تے پچھے سال چھ ویہاں یعنی قیامت تائیں

بہت حیوان کرسن گلاں خبر دیون انساناں ۔ انہویں کرن جماد بھی گلاں جنہاں نوں چہ نہ جاناں

بیان مردن جملہ اہل ایمان و خراب نمودن حبشہ کعبہ را و برداشتہ شدن قرآن

فیر دا ہووں پچھے وا دُگھلے ہک خوب جنوبی داوں ۔ ہر مومن نوں تلے بغلدی دردُ اُٹھے اس واوں

جیون جیوں نیک نیویں جھب مرسن افضل مرن اگیرے ۔ وت فاصلہ وت ناقص مرسن وت ناقص نوں گھیرے

جد اہل ایمان نہ رہسی کوئی ہر گز وچہ جہاناں ۔ تا حبشی غلبہ کرن سبھن وچہ ہوسن شاہ زماناں

کعبہ ڈھاہ خراب کرلیسن حج موقوف ہو جاوے ۔ دلاں ورقاں باناں انوں اُٹھ قرآن سدھاوے

حق پرستی حق شناسی لوکاں تھیں اُٹھ جاسی ۔ خوف قیامت کجھ نہ رہسی خلقت شرم وِنجاسی

راہاں نوں چہ جماع کرلیسن انگوں سگاں حماراں ۔ ظلم تعدی جہل زیادہ ہوسی وچہ اشراراں

ہک دوجے تے ظلم تعدی کرسن شہر گرائیں ۔ غارت لُٹ لے اوڑک ہوسی جھب جھب قحط وبائیں

اجڑ شہر ہوون جو قصبے قصبے وانگ ڈیہاتاں ۔ پنڈ گرانو ویران تمامی ہوسن نال آفاتاں

لوک جماع کرلیسن بہتا ہوسن گھٹ اولاداں ۔ اللہ اللہ کہے نہ کوئی شامت جہل فساداں

وچہ شام ولایت امن زیادہ بہت ہوسی ارزانی ۔ خلقت کوچ اسی ول کرسی سن اسباب روانی

دوجیں ملکیں سختی ہوسی شام آرام زیادہ ۔ ہر ہر ملکوں خلقت نسّے کرکے شام ارادہ

بیان آمدن آتش از جانب جنوب

فر کجھ مدت تھیں تے پچھے آتش طرف جنوبوں آوے ۔ سخت عذاب ہوسی اوہ آتش خلقت مار بھجاوے

خلقت ڈردی اگے دوڑے پچھے آتش دھاوے ۔ وقت دوپہراں تھکن ڈگن آتش بھی تھم جاوے

پچھلے پہر کری فر حملہ نسن لوگ اگیرے ۔ رات پوے تاں آتش ٹھہری لوک بھی کرن ڈیرے

فجری مڑ اٹھ اگے دوڑن آتش پچھے دوڑے ۔ اینویں پہنچن شام ولایت تا فر مگر اچھوڑے

آتش ہٹ کر غائب ہووے لوک سنبھالن گھرنوں ۔ ملک آباد ہووے فر جاون اپنے ملک شہر نوں

اس تھیں پچھے خلقت رہسی سال قریب چارے ۔ بارش بہت تے نعمت وافر غفلت نال گذارے

بیان نفخہ صور بار اوّل و احوال قیامت ع‍ہ

اچاچیت صبح ڈیویلے سن نفخہ صوری ۔ روز جمعہ دا ہوسی نالے ہوا اں وزن عاشورے

آپو آپنیاں کماں اندر شاغل ہوسن سارے ۔ کوئی ویچے کوئی لیوی سودا بھی کوئی ڈنگر چارے

کوئی پانی کوئی طعام پکاون لگا کرن تیاری ۔ ہک باریک دراز آوازہ سنسی خلقت ساری

ہر جا ہکو جیہا سنیوے ہوسی خلق حیرانی ۔ ہر دم سخت ہووے فر کڑکے جون بجلی آسمانی

ہول عظیم پوے وچہ خلقت ہر جا شہر گرائیں ۔ چھوڑن شہر جنگل نوں دوڑن سنکر دھم کہائیں

وحشی جنگل شہر میں آون دہشت دے برلائے ۔ ہیبت ہولوں خلقت مرسی زمین بھونچال ہلاوے

دھرتی انبر پاٹن لگن جھڑ جھڑ پوسن تارے ۔ کندھیاں ڈھیسن دریاواں پانی ٹھاٹھاں مارے

پربت ہوسن ٹکڑے ٹکڑے ریت غبار ہو جاون ۔ قہر انہیرا وہی گھلن ریت غبار اوڈاون

۳۷

بدل اُو چو فیرہ ل چلن دہندو کار انہیرا — جو دم گذرے سختی بکڑے اوہ آواز ودھیرا
پھوک ہکی دی قوت رہسی چھیاں مہنیاں تائیں — جو اسرافیل فرشتہ ویسی پھوک اندر کرنائیں
دھرتی انبر کجھ نہ رہسی سورج چن ستارے — نہ دریا نہ پربت رہسن فانی ہوسن سارے
آدم جن فرشتے ڈنگر کجھ نہ رہسی بھائی — ملک الموت ابلیسے ہونڈی نسّے جان بچائی
آتش گرزاں پکڑ فرشتے مارن اس لٹاون — سخت عذاب نزع دا کرسن گرزاں مار رنجاون
جتنا درد نزع دا ہو یا ساریاں آدمیانوں — اتنا درد ابلیس ہکلے حکم ہوسی ملکانوں
فر ملک الموت بھی فانی ہوسی سب ملائک نالے — اسرافیل بھی فانی ہوسی کرنا عرش حوالے
جنت دوزخ لوح قلم ہور صوا ارواح جو سارے — کرسی عرش بھی کل نہ فانی ہوسن اس دے نال ترکے
بعضے کہن ہک لحظہ فانی ہو کر تھیسن سارے — ہک آکھن کجھ اثر فنا دا ظاہر ہوسی پیارے
لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْم کہے رب اج کس دی بادشاہی — کتھے گئے عویا نوالے چاوڑ کوڑی آہی
آپے فیر جواب کہے رب اہی ملک اللہ دا — جیہڑا واحد بے پرغلیب ملک اس شاہنشاہ دا
کتنی مدت اللہ باجھوں ہور نہ ہوسی کوئی — ونت فر نویں سرے پیدائش خواہش بدی ہوئی

بیان اعادہ زمین و آسمان و خلایق و آغاز روز محشر

فر آسمان ملائک پیدا زمین بھی ہوسی پوری — زمین میدان نہ اثر علامت نا کجھ کھاہ انگوری
پربت کوہ دریا نہ ہوسن حد حدود نہ کائی — ٹیا ٹویا کجھ نہ دسّے ہوسی صاف صفائی
عجب الذنب ہک ہڈی چھوٹی ہے نزدیک کمر دے — اوہ بھرے نہ ہرگز ثابت رہسی بدیناں امر دے
روز قیامت نال اسیدے جڑسن جزاں تمامی — ہر بندیدی ثابت رہسی ہڈی اوہ گرامی

۷ صحیحین میں ابوہریرہ رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم نے فرمایا دو نفخوں کے درمیان چالیس کا فرق ہے۔ لوگوں نے ابوہریرہ رض سے پوچھا کیا چالیس دن کہا میں کچھ نہیں کہہ سکتا۔ پھر پوچھا کیا چالیس مہینے کہا میں کچھ نہیں کہہ سکتا۔ پھر پوچھا کیا چالیس سال کہا میں کچھ نہیں کہہ سکتا

جان نبھدیاں جوڑ مرتب کرسن حکمے نال فرشتے
بحر حیات جو تلے عرش دے اتھیں پانی آوے
تا گوشت پوست رگ ریشہ ہر قالب ہوسن پورے
حکم ہوسی پھر پھوکے اس وچ قوت نال تمامی
جتنے روح سوراخ بھی اتنے ایہن اس قرناؤں
نور ایماں تھاں پر چمکے روح جو اہل ایماناں
ڈھونڈہ جیانئوں داخل ہوسن نندے تھیں سارے
فرق دوہاں نفخیاں وچ ہوسی لکھیا سالاں چالی
پچھے عیب جو دنیا ہو یا اٹھسی ہو کر پورا
ختنے باجھوں ہوسن سارے داڑھی مچھ نکائی
سر پیروں سبھ ننگے ہوسن جیسے کفن نکوئی
نال شہیداں جامے ہوسن ننگی ہور لوکائی
جس عمراں کوئی مویا ہوسی اوسے عمر اوٹھیسی
سبھ تھیں اول قبروں اٹھسی حضرت ختم نبیاں
فیر شہید تے صالح بندے مومن فیر جو عامی
چارے قبراں روضے اندر حضرت نبی سہائے
اٹھسن مومن حمد ثنائیں کردے شکر الٰہی

مینہہ رحمت دے عرشوں آون وانگوں منی سر فرشتے
چالی روز برابر وسے بارہ گز چڑھ جاوے
اسرافیل ارواح تمامی داخل کرسی صور می
اوڈ ارواح ہوسن سبھ داخل آپو آپ اندامی
ہر سوراخوں روح اک نکل اوڈن سبھ ہواؤں
روح کفاراں کالے ہوسن چلسن طرف ابداناں
دھرتی پاٹے نکل دوڑن دہشت نفخے مارے
جیونکر شکم ماؤ تھیں جمیں اٹھسن اسی حالی
اندھا کانا کوئی نہ ہوسی نا کوئی لنگ ادھورا
وال ہر تے ہوسن سبھناں نہ بھی ہوسن بھائی
اول کفن ہوسی فیر پھرسی ہک روایت ہوئی
بعض روایت جامے ملسن عمل موافق بھائی
جوان جوان تے بڈھا بڈھا لڑکا لڑکا تھیسی
خضر حضرت عیسیٰ فیر نبی سبھ فر صدیق ولیاں
بعد انہاں تھیں کافر فاسق اٹھسن جیب تمامی
ابوبکر ہور عمر تے عیسیٰ رل کر اٹھسن چارے
ڈہر پر خوف ہوسی دل سبھناں بدی بے پرواہی

قَالَ اللّٰہُ تعالیٰ وَنُفِخَ فِی الصُّوْرِ فَاِذَا ھُمْ مِّنَ الْاَجْدَاثِ اِلٰی رَبِّھِمْ یَنْسِلُوْنَ ۝ قَالُوْا یٰوَیْلَنَا مَنْۢ بَعَثَنَا مِنْ مَّرْقَدِنَا ھٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُوْنَ ۝

کافر کہن ڈردے ہے ہے ساڈنوں کس اٹھایا	کہن فرشتے وعدہ رب دا نبیاں سچ فرمایا
جس حالت وچ مردا کوئی اسے حال اٹھیوے	جاری خون شہیداں ہیکے مشک معطر تھیوے
حاجی پڑھ لبیک اٹھیسن موئے جو حج کرندے	علم قرآن جو پڑھدے مردے اوٹھسن اوہ پڑھیندے
وچ نماز مرے جیکوئی اوٹھسی پوری کردا	مارو مار کریندا اوٹھسی جو وچ جنگاں مردا
عورت دیناں والی اوٹھسی رو رو وین کریندی	منہ کتے دا ہوسی او سدا روندی دوزخ ویندی

بیان روانہ شدن خلائق از جانب حشر گاہ

سبے قبراں تھیں نکل ہوسن محشر طرف روانہ	ہو اسوار براقے چلسی سرور دوہاں جہاناں
حسن حسین اٹھاں تے ہوسن زینت ناگ کاری	مومن نیک سوار رہوسن سبز زین مہار سنہری
عاصی پیر پیادے چلسن زینت زیب نہ کوئی	ٹنگوں پکڑ گھسیٹن کافر سخت خواری ہوئی
نیک صورت نیک قبر تے حاضر ہوئے نیکاں تائیں	آکھے ندھ پچھاتا مینوں مومن آکھے ناہیں
آکھے میں ہاں عمل تیرا اٹھ میں پر کر اسواری	کندھے چاڑھ لیجاوے اسنوں جیہنے خلقت ساری
تے ہک بد صورت دیو بیڈا آوے کافر تائیں	آکھے ندھ پچھاتا مینوں کافر آکھے ناہیں
اوہ آکھے میں بد عمل تیرا ہاں چڑھسی کافر دے اوتے	محشر طرف لیجاوے چڑھ کے بہاروں کافر ٹٹے

قَالَ اللّٰہُ تعالیٰ اِنَّ الَّذِیْنَ قَالُوْا رَبُّنَا اللّٰہُ ثُمَّ اسْتَقَامُوْا تَتَنَزَّلُ عَلَیْھِمُ الْمَلٰٓئِکَۃُ اَلَّا تَخَافُوْا وَلَا تَحْزَنُوْا وَاَبْشِرُوْا بِالْجَنَّۃِ الَّتِیْ کُنْتُمْ تُوْعَدُوْنَ ۝ نَحْنُ اَوْلِیٰٓؤُکُمْ فِی الْحَیٰوۃِ الدُّنْیَا وَفِی الْاٰخِرَۃِ وَلَکُمْ فِیْھَا مَا تَشْتَھِیْٓ اَنْفُسُکُمْ وَلَکُمْ فِیْھَا مَا تَدَّعُوْنَ ۝ نُزُلًا مِّنْ غَفُوْرٍ رَّحِیْمٍ ۝

ہر بندے دے نال فرشتے عملاں لکھن والے ۔ جد محشر نوں خلقت جاسی اوہ بھی جاسن نالے

اہل ایماناں تائیں دیہن تسلی آکھن تسیں نہ ڈر ہو ۔ اسیں گواہ ایمان تساڈے ہر گز خوف نہ کر ہو

خوشخبری تساں جنت ملسی وعدے سچ الٰہی ۔ اوہ سبھے وعدے پورے کرسی ہوسی بے پرواہی

جیہڑے مومن پڑھن نمازاں بہت ہوسی خوشبوئی ۔ جیونکر زخم شہیداں خوشبو مشک معطر ہوئی

وضو عضو تے جتھوں تائیں بندہ مومن دھووے ۔ اُتھوں تائیں ہر ہر عضو انوروں روشن ہووے

فرق وسیتی نور ہوسی اوہ ہکناں وانگ ستارے ۔ ہکناں چن یا سورج وانگوں لڑ یوے چمکارے

ایہ فرق موافق ایماں قوت ہوسی ون سوایا ۔ جیوں جیوں صدق یقین زیادہ تیوں تیوں نور ودھایا

روزے داراں منہ خوشبوئی ہوسی مشکوں فائق ۔ رب کیہا ہیں اجر روزے دا دیساں جیونکر لائق

جو صدقہ ذکر خدا دیکارن ڈنا باجھ ریاؤں ۔ ڈھال جو فیروں دیوں والی کرسی امن بلاؤں

حفظ قرآن جو کردا مومن اس دا باپ تے مائی ۔ ملسی تاج جڑاؤ سر پر سورج ودھ روشنائی

حافظ نوں خوشان جو ملسی وچ بیان نہ آوے ۔ شان قرآن بیان نہ ہووے شرط جو عمل کمائے

جے عمل قرآن تاں نال نبیاں اعلیٰ درجہ پاوے ۔ جے عمل خلاف قرآنوں اسنوں دوزخ دہک لیجاوے

جس کلمہ تمجید جو پڑھیا اس ڈھال جو فیروں ہوسی ۔ سبحان اللہ دا اجر سجے دل بھیجے حمد کھلوسی

الا اللہ دا اجر اگوں تے اکبر پچھلے داؤں ۔ اجر لاحول انوں کنج لیسی ہوسی امن بلاؤں

صورت شکل عمل غالب تے ہوسی روز حشر دے ۔ غالب عمل جو چنگا مندا شکل اجیہی کردے

اہل نمازاں ہو علامت سجباں ہور نشانی ۔ غازیاں ہو تے جلیاں دوجی ذاکر ہو نورانی

انہو بن بدعملاں دی صورت زانی ہور شرابی ۔ چنلاں ہور نے ظالم دوجی ٹھگاں جد اخرابی

خوکاں شکل ہوسن جو ظالم منن نہ قرآنے — چغل نمیمت والے جیہڑے باندر شکل ہو جانے
جیہڑے مال یتیماں کھاون ظلموں آتش کھلن اگیارے — آندا وچہ تے منہ سنگھ اونہاں آتش دوزخ ساوے

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی اِنَّ الَّذِیْنَ یَاْکُلُوْنَ اَمْوَالَ الْیَتٰمٰی ظُلْمًا اِنَّمَا یَاْکُلُوْنَ
فِیْ بُطُوْنِہِمْ نَارًا ۭ وَسَیَصْلَوْنَ سَعِیْرًا ۝ (سورۃ النساء س ۴ پ ۴)

جیکھاں بیاج اوہ کھاندے حشر دے اٹھسن ڈگ ڈگ پوسن — سر اونہاں بیٹھے تے پیر اوتاہاں الٹے کیتے ہوسن

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی اَلَّذِیْنَ یَاْکُلُوْنَ الرِّبٰوا لَا یَقُوْمُوْنَ اِلَّا کَمَا یَقُوْمُ
الَّذِیْ یَتَخَبَّطُہُ الشَّیْطٰنُ مِنَ الْمَسِّ (سورۃ البقرہ س ۳ پ ۱)

پیسے بلج بیاجدو ہوسن ٹکر اوس ملیسن — پوست گوشت چوی ہوسی ثابت فیر کرسن
جو کرن تکبر قدر اونہاندے کیڑیا نواہگ کچیسن — وچہ حشر دے خوار تے عاجز پیراں ہیٹھ ملیسن
حاجت باجہ سوال جو کردے منن کسب بناون — اینہاں گوشت منہ دے کجھ نہ ہوسی ہڈ ہڈے دسیاون

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَمَنْ یَّقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُہٗ جَہَنَّمُ خٰلِدًا فِیْہَا وَ
غَضِبَ اللّٰہُ عَلَیْہِ وَلَعَنَہٗ وَاَعَدَّ لَہٗ عَذَابًا عَظِیْمًا ۝ (سورۃ النساء س ۳ پ ۵)

جو بندے خون کرن بن حقوں تنہاں ہی غضب خدائی — لعنت دے سے دوزخ دائم خبر قرآنوں آئی
تے جیہڑے دین صلاح انہاں نوں اوہ قتل الایا — نا امید ایہ رحمت کولوں ہتھے اوس لکھایا
ٹھگ سٹے کوئی منہ کر قبلے آیا وچہ خبر دے — تھک اوہ منہ اسدے اوپر ہوسی روز حشر دے
جو وچہ صلاح دو رناں رکھے عمل کریندا نائیں — اوہ حابدن ہوسی ثابت اجہا گلسی جائیں
جو شخص وچہ گلا منہ نے مہود تے پچھے ہو سناوے — آتش دیاں دو جیبھاں ملسن منہ نوں اگ جلاوے

جو زمیں ہتھ آئی کھو وے جاویں ہکا ہتھ ربا دے — ایہ تناں نقد زمیناں ستے گردن اُپر چاوے
جو دنیا اتے لوڑھیا گھوڑا بکری کسے چھپ کے آوے — روز حشر دے گردن اُتے اوہ حیوان اُٹھاوے
گھوڑا بنسے اُٹھ اڑدا اُٹھے بکری بھیڈ منگاوے — نال کتاں فرشتے پھلینداے لے نام بلاوے
جو چاوے نال محلی یا دھی حجت دسد بناوے — تاں اوہ محلی حشر دے ویلے گردن اُپر چاوے

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی وَالَّذِیْنَ یَکْنِزُوْنَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا یُنْفِقُوْنَهَا فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلِیْمٍ ۝ یَّوْمَ یُحْمٰی عَلَیْهَا فِیْ نَارِ جَهَنَّمَ فَتُکْوٰی بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوْبُهُمْ وَظُهُوْرُهُمْ هٰذَا مَا کَنَزْتُمْ لِاَنْفُسِکُمْ فَذُوْقُوْا مَا کُنْتُمْ تَکْنِزُوْنَ ع ۵ سورۃ توبہ س ۱۰ پ ۳

جو دنیا اندر سونے روپے خرچ نہ کیتا ندیس — اوہ سونا روپا روز حشر دے بنجاں ملک کرینہ
دوزخ وچ گرم کرسن تتی ہرت ہوسی جد باؤں — ستے وچ دوزخ دے اوس نوں گھن کے داغی لوں
جو دیکھ سوالی عاجز تاہیں متھے وٹ پایا — سونا روپا پیار کیتو اس دا بدلہ آیا
نو جو بیچ مہر مرسین وکھی آکھسن پاوے پیا لیا — دیکھ غریباں پاس کرو اد لو چہ نال پیاسوں
زیجی بیچ مرسین کہہ کے چپا اندر سٹ جاسی — دیکھو غریباں کنڈ کرینداں ادھوں کہاسی
ہر ہر ٹھیاں گرم کرسن ہر ہر داغ لاسین — سال پچاہ ہزاراں اوہ دن ایہو حال کریں
جو گزر سر خرج نہ کیتا اوہ جیب بیچ لگائیں — بکریاں بھیڈاں دُنبے اسدا حال سنائیں
چھپ کے دنیا اسدے سار بیچ کریں — سائیں بیٹھا اندرے سن اوہ حال خبر ہیں
کھیراں سنگ اندر دن کھاں دسں جیہل کھوا — ایہناں ہے اس دا ایم اندر حشر دیہاڑے
دنیا اندر دن جنہاں اجو سر زر بند او — گردن اُتے ہمارے حاکم کیتا بار ہے
جیکر عمل تمہیں کیتا اوسن تاں الل خرم — ہے ظالم بہت سزا محلی بدلہ ہے معاصی

عَنْ اَبِیْ ھُرَیْرَۃَ وَاَنَسٍ رض قَالَ قَالَ رَسُوْلُ اللّٰہِ صلعم مَنْ سُئِلَ عَنْ عِلْمٍ عَلِمَہٗ ثُمَّ کَتَمَہٗ اُلْجِمَ بِلِجَامٍ مِّنْ نَّارٍ

جیہا عالم مسئلہ دینی سے لوکاں چھپن اس تائیں	آتش والگام اوہنوں لیسن ملک سزائیں
جیہا جیہوں علم قرآنے منے اکّل نال کریندے	آتش والگام دوزخ ملک چڑھیندے
قدر تہیا ہزار درجہ پیدا ہوسی نفع عمر دا	نیکاں انک علم جیہڑا کیتی سنے عمر دا
تے بعضیاں اتحسین بہی گھٹ علم ہوسی جیہڑا	بتنے پچہ بندا ہوسن اوادہ گمانہ کردا
ہر امت پیغمبر سی پر لکر پاس کھلوسی	جدا جدا ہر امت صورت شکل علیحدہ ہوسی
ہر ہر عمل ہر الیاندے تھے فرق ہا ہوسی انہاں دے	جیونکر لشکر مرہر لوسے ہوندا فرق لباساں
بعضے ہر سے سودا ہوسن بکلی نال آسمانی	ننگے اگے وکھائے نہ کہ جیہا ہوسی نظر دہیانی
بجلی کڑک اسماناں سنسن وہشتناک آوازے	تیجے نہر سے سرکا ہوسی قدر اک گھوڑا تیز
کرنی دھپ نکھا ہوسی ہر اک قدم اٹھالاں	لنگہراں نر ہوسی نمیاں ہوسن نیک خصالاں
عاماں لڑیاں گٹیاں تائیں لکھناں تیاں انوں	کہناں تکیا سینے تائیں پہنچے بعض گلانوں
کفاراں نوں منہ تیائیں پہنچے ونا لگاماں	بعضیاں کناں تائیں ہوسی بعضیں تک لگاماں
بھکی تہ نہیں عاجز ہوسی خلقت حشر دیہاڑے	کفاراں نوں کجھ نہ ہسی بھکھ تریہ تن ساڑے
اہل ایمان زمین دیوچوں کھاسن میدہ مٹھا	تے ہسین حوض نبی دا پانی دنیا وچ نہ ڈٹھا

بیان حوض کوثر در حشرگاہ

عَنْ عَبْدِ اللّٰہِ بْنِ عَمْرٍو رض قَالَ قَالَ رَسُوْلُ اللّٰہِ صلعم حَوْضِیْ مَسِیْرَۃُ شَہْرٍ وَزَوَایَاہُ سَوَاءٌ مَاءُہٗ اَبْیَضُ مِنَ اللَّبَنِ وَرِیْحُہٗ اَطْیَبُ مِنَ الْمِسْکِ وَکِیْزَانُہٗ کَنُجُوْمِ السَّمَاءِ مَنْ یَشْرَبُ مِنْہَا فَلَا یَظْمَاُ اَبَدًا

میرا حوض نبی فرمایا بہت فراخ ایہا نی	لماں چوڑا اک جیہا پندہ مہینے بھائی

پانی اُسدا شہدوں مٹھا برفوں سرد گھنیرا
دودھوں چٹا مشکوں عطروں خوشبوناک وہیلا

سونے رپے بھاندے اسپر جیوں تارے آسماناں
دو نہراں اس طرف بہشتوں ہن ہمیش روانہ

حضرت آپ ہووان استھیں امت اپنی تائیں
بھی اصحاب تے نیک بندے سبہ پیاون بجائیں

مِلّہ خیر امت دے لوک ہٹیساں خو حضرت فرمایا
جیونکر چھیڑو پانی آپنیوں چلکے اٹھ پرایا

یاران پچھیا امت اپنی کیونکر تسیں پچھانوں
لاکھ کروڑاں خلقت اندر اپنا کیونکر جانوں

حضرت آکھیا امت میری ہوسی ایہ نشانی
انہاں منہ ہتھ پیر وضو دے اثروں چمکن بہت نورانی

جیونکر مشکیاں گھوڑیاں جیوں پنج کلیان سجیانے
ایہو ہین مومن امت میری وچ جہان اندر جانی

جو ہتھا بانہوں گالیں دیوان کوثر ملے نہ پانی
جو ہین خمر پوا و نوالے سبہ محروم پچھانی

جو کدھن خمر جو تولن اسنوں جیہڑے چکیں جاون
جو ویچن ہو خریدن اوسنوں کوثر میں نہ پاون

وچہ بخاری مسلم لکھیا خود حضرت فرمایا
ہکواری جو پیوے حوضوں کدی نہ مڑ ترہایا

عَنْ سَہْلِ بْنِ سَعْدٍ رضہ قَالَ قَالَ رَسُوْلُ اللّٰہِ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ اِنِّیْ فَرَطُکُمْ عَلَی الْحَوْضِ مَنْ مَرَّ عَلَیَّ شَرِبَ وَمَنْ شَرِبَ لَمْ یَظْمَأْ اَبَدًا لَیَرِدَنَّ عَلَیَّ اَقْوَامٌ اَعْرِفُہُمْ وَ یَعْرِفُوْنَنِیْ ثُمَّ یُحَالُ بَیْنِیْ وَبَیْنَہُمْ فَاَقُوْلُ اِنَّہُمْ مِنِّیْ فَیُقَالُ اِنَّکَ لَا تَدْرِیْ مَا اَحْدَثُوْا بَعْدَکَ فَاَقُوْلُ سُحْقًا لِمَنْ غَیَّرَ بَعْدِیْ ۔ متفق علیہ مشکوٰۃ

حوض اپر تے بعضیاں تائیں مار ان کھا ہولے
اوہ مینوں جانن میں اینہاں جاناں فرماسی رب دین

میں کہساں اوہ میرے ہے اگوں کہن فرشتے
تانہ خبر جو پچھے تیرے پکڑے اہناں پیر تھے

میں کہساں پھٹکار انہانوں جنہاں دین بدلایا
رحمت تھیں اوہ دور ہوئے ہن غضب الٰہی آیا

یعنی جنہاں دین اندر کچھ بدعت ساہ نکالی
حوض لئے اہناں ملے نہ ڈھوئی جیہڑے بدعت والے

جوئے دو ہنظن ہور نحو انہج معتزلے گمراہاں
جبری قدری مرجی جیہی بدعت دے ہمراہاں

اینویں ہر ہر بدعت مذہب کافر مشرک سارے
اسدن سجہ ترہاسے مرسن توبہ باجہ بیچارے

جو اہل کبائر دوزخ سڑسن توبہ جنہاں نہ کیتی
جد دوزخ تہیں جنت وسین جاسن حوضوں پیتی

ہر پیغمبر حوض ہوسی ہک ہک جیہ میدان حشر دے
ہر خود ہمت تائیں پیاون ٹل نہیں کوثر دے

وقت حشر دے ہانڈبو انگوں گرمی مغز ابالے
کجہ نہ سُجھے لوکاں تائیں ہیبت دہشت گالے

شکلاں ہیبناک دسیون دہشتناک آوانے
سال ہزار کھلوتیاں گذرن یا چلی سال اندازے

بیان شفاعت کبری ختم المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم

مومن نیک اکٹھے ہوسن ال مصلحت کرسن
کہسن کوئی شفیع بنائیے اس ایہا لوادہ ہرسن

حضرت آدم اگے جاکے کرسن عرض بیچارے
جو سبھناں انوں دا حضرت تیرے سبہ پیارے

تینوں رب خلیفہ کیتا قدرت نال اوپایا
ملکاں تھیں کروایا سجدہ جنت وچہ وسایا

چلو شفاعت کرو ساڈی آس تیری کر آئے
اس سختی تھیں اللہ کڈھے ہیبت ہول وبائے

حضرت آدم اگوں کہسی میرا اج طاقت نائیں
غضب الہی جو اج ظاہر ڈٹھا ناہ کدائیں

میتھوں ہک تقصیر جو ہوئی نہیں شفاعت کیرا
بن حکموں ہک دانہ کھادا اس خوفوں دل ڈردا

کہسن اسیں جواہیں کتول واوا چھوڑ تساڈی
کہسی نوح نبی ول جاہو کردسوال انہاں نوں

کہسن نوح نبی نوں جاکے تو ہیں عبد شکورا
پہلا مرسل ہیں تہل حضرت آدم ثانی پورا

کرو شفاعت خلقت سبھی عرض منظور اتی
نوح کہسی اج غضب الہی لوڑک جیڈ کائی

میں ہک سوال ہمیشہ کیتا حق اندر کنعانی
ایہ بیٹا اہل میری تھیں یا رب غرق نکر طوفانی

حکم ہویا ایہ دشمن میرا اہل نہیں اچہ تیرا
جا ہو طرف خلیل اللہ دی سوال کرے تاثیر
تینوں رب خلیل کیتا پار آتش ٹھنڈھی پانی
حضرت ابراہیم کہے اج ڈاڈھا غضب الٰہی
اوہ نمرود جیہو صبر نہ آہیا کہیا کچھ تاویلاں
قوم انہاں دی بت کیتوسے ایہہ بت منع کریندا
ہک دینہ جیہا کھانا آنی کھاسے خوب پکائے
بتخانہ دا قفل لگا کر جنگل چلے سارے
دکھیندا سیاں حضرت کہیا ہیں اج انداری
حضرت کرن سبے بتوں بھجڑن کھاڑے نال بتاں نوں
جو نعمت بہت ستائے آگے کیوں تسیں کھاندے نا
سارے بھن خراب کیتوسے وڈا ہک چھوڑیو نے
فرنا ہر آئے قفل لگایا بیٹھے بت پچھ گھر دے
آکھن ابراہیم ہیاں ایہ کون کرے ہریائی
اوس وڈے نے ماریا ہوگا پچھو انہا تھائیں
جد حضرت ابراہیم دی نہیں آہی تر کریندا
الخلیل ہمیں ہجرت کیتی پہنچے مصر کنارے

جہلوں سوال نہ کرتوں ہرگز ہن دس ان کنے میرا
جا کر ہن شتہ بد تے نوں کر عرض دعائیں
کر شفاعت ہمیشہ کواں نعمت تے آئی
سبھتوں چھوٹھے تسے ظاہر سدا پڑھی
اکہے قصہ کی ساڈاں سنتوں سمجھ دلیلاں
خوشیاں یار نال لگا سیاں جمع کرانت مہیںے
بھی مٹھیایاں بتاں تے گیا کر ڈھیر لگائے
ابراہیم نوں آکھیا انہاں توں بھی چل ہمارے
اوہناں جانا دیکھ نجومیں دیندا خبر ہماری
گھر ول قفل نوں تبریا ہتھ آکھیا سخن انہانوں
کیوں تسیں سخن جواب نہ دیندے مار تبر دا میں
تک نے کن کیہو نے آسدے ہو وہ تبر رکھیو نے
کافر دیکھیا حوال بتاں دا غصے چڑھ تے قہر دے
سدکیہو نے حضرت تائیں حضرت گل بنائی
اس قصے نہ چھوٹھ آہے کوترے جا اکھ سناتیں
چلے پاس گیا اس ویلے مصر دا مقدر پایا
مصر اندر بک ظالم حاکم ظلم کریندا بھاری

عورت خوب شکل جس دیکھے لیند اکھس بھنگانے
تے جکوئی وارث ہوس لیجا ل دونوے ستائش
اچا چیت سپاہی سد نے پہنچے حضرت گے
حضرت اکیا بہین میری ایدھے جھوٹھ بنائے
غصہ کوتاہ سارہ نوں اوہ لیگئے لوگ سپاہی
اٹھ دور دیکھتے سیہ پڑے سارا حال دیکھایا
موت قریب ہو یا اوہ ظالم ہار ننگاں پایا ماں
زیواری اس قصہ کیتا بڑا ری انوں بہتی
اسدن ابراہیم بہانہ ابر تریے جھوٹھ بیا د
حضرت موسیٰ تائیں جاکر کہے خلقت ساری
کرو شفاعت لوکاں حضرت الٰہی ایدو فریاد
بیٹھوں اج سوال نہ ہوتو قہر نہ بسیوے
جا کر کہیں عیسیٰ تائیں تینوں رب و دیا یا
معجزے بہت دتے رب تینوں بہی انجیل سکہائی
ہے کہیں غضب الٰہی ورک امت کوئی
امت میری امینوں ... رب بنایا
اس ... ردا ... اٹھے

چہ ناں اس خصم تا تحقیق کریندا ہمیں اسنوں جانی
حضرت بہت حیران تجوں سنیاں ظلم کہانیں
آکھیا عورت ناں جتہر سے ایہ کہیا تیری لگے
چا چے بہتی بہین ایہی ہو نہ ہوس بہسان کہانی
حضرت ابراہیم خدا تھیں مدد واسطے چاہی
بند ہو یا ساہ اس ظالم اسا دا پاس جان آیا
تائب ہو یا کرے منائیں بچیا گیا بچہ ماں
آکھیں فیر و ہنچا ہو اس تیں ہے جادوگر کوئی
بہتر موسیٰ دیول جا ہو لوکاں نوں فریاد
جو تیر پہاں کام کیتی رب بہی تورات اوتاری
بیں قتل کیتا ہیں حکم قبطی بل تیں ہوتی دسے
جا ہر شے عیسیٰ روح اللہ اسنوں عرض کیتیوں
ہا جہ بیول ... روح اللہ فرمایا
کرو شفاعت خلقت سختی ہولو تاجز آئی
سختی غضب نہ کدی ایہی اگے پیچھے ہوئی
بہی ... ہیرو نوں ...
تسیں جا ہو حضرت حبیب محمد عرض سنائے

جا کہن محمد حضرت پاک حبیب الٰہی ۔ توں محبوب خدا تدھ بخشے کل تقصیر جو آہی

سب خلقت نوں تھہجے گھیرے تینوں خوف نہ کوئی ۔ توں خاتم رسولاں سیرے اتے ختم نبوت ہوئی

ہن تیرے باہجھ شفیع نہ کوئی جس ول اسیں جو آہیں ۔ کر تو شفاعت بخشی اندر سب اسیں عاجز آہیں

آکھے عیسیٰ پاک محمد ایہ کم لایق مینوں ۔ ایہ کل خلقت دیکارن کہن شفاعت کبری جینوں

حضرت نبی ہوسی متوجہ طرف جناب الٰہی ۔ اللہ پاک براق گھلے اتے جبرائیل ہمراہی

اگلی پچھلی کل خلائق دیکھے کرن سواری ۔ یک وچہ اسمان مکان نورانی دیکھے خلقت ساری

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَمِنَ الَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهٖ نَافِلَةً لَّكَ عَسٰٓى اَنْ يَّبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُوْدًا ۔ (بنی اسرائیل)

اس نوں مقام محمود کہیں جو وعدہ ہویا قرآنوں ۔ حضرت عیسیٰ اسو جیہ لوگ عجب شانوں

بہت کرن تعریف نبی دی اگلے پچھلے سارے ۔ واہ واہ شان جلال محمد دھن حبیب سہارے

وچ اس مقام تجلی رب دا حضرت نظری آوے ۔ اوپر عرش جمال الٰہی دیکھے سجدے جاوے

ست دیہاڑے سجدے اندر کہسی حمد ثنائیں ۔ فر حکم کرے رب سجدیوں سر میرے تینوں بخشیں جتیں

تد حق ہسیں ہن ناں پیارے جو منگیں سو دیساں ۔ جو کجھ کریں شفاعت توں ہن اوہ قبول کریساں

سر سجدیوں فر چا کر حضرت کرسی صفت الٰہی ۔ کسے اگلے پچھلے نال نہ کیتی صفت ثنا آہی

فر کہسی یا رب وعدہ تیرا جبرائیل لیایا ۔ وَلَسَوْفَ يُعْطِيْكَ رَبُّكَ فَتَرْضٰى وچہ قرآن سنایا

یعنے جب دیسی رب تینوں فر توں ہوسیں راضی ۔ اوہ وعدہ پورا کر یا رب ہن ہے ایہ وقت فیاضی

حکم ہوسی جبریل بھی سچا وعدہ بھی سچ میرے ۔ امت آج تینوں راضی کرساں عرض منظور سب تیری

نال جہاں میں دل چھپے میں بھی زمین نے کرن تجلے ۔ اوہ حساب نہ بنیاں تھیں اوتھے تیری کارن گھلے

۴۸

پھر اوپر زمین دی حضرت آوے پچھن وگ تمامی
کیا کجھ حکم ہویا درگاہوں کہو نبی گرامی

حضرت کہسی زمین اتے ہن رب تجلی کردا
سب حساب خلایق لیسی بدلہ دیسی ہر دا

بیان آمدن عرشی از عرش ہائی خدا تعالیٰ بر زمین و تجلی الٰہی بر آن و ما یتعلق بذالک

اچا چیت اسمان فصلوں ہاک تو علیہم دسیاوے
تاں آواز اوہ سنتا کاں طرف زمین دی آوے

تسبیح ملائک سنی خلائق بھی سمجھی اس نوروں
ہے اس نور اندر رب ساڈا بجھسی خلقت دوروں

کہن ملائک پاک ہے رب توں اسیں فرشتے آہیں
پہلے چھ اسمان اساڈے جا جگہ جنہ رہائیں

گرد خلق دے اوہ صف کرسن اپر زمین کنارے
پھر اس تھیں ودا نور آوازہ وکھن سنن سہارے

نازل ہوسن اپر زمین دے ملک سبھے آسمانی
پچھسن لوک تجلی اس وچ ہے خالق رحمانی

کہن ملائک پاک ہے رب اساں آئیں اسیں فرشتے
آون ملک ستاں اسماناں انویں طور سرشتے

ہک دوجے تھیں نور زیادہ سخت آوازہ ہووے
اگلی صف پاس صفاں کر ہر صف جدا کھلووے

پھر کرسی عرش فرشتے آون انہوں شوکت شانوں
اگلیاں پاس کھلوون اوہ بھی حکم ہوسی رحمانوں

اسرافیل کرے پھر نفخہ خلق سبے بے ہوش ہو جاسی
ہک جہتر موسیٰ ہوش رہسے دوجے نیا نور دکھاسی

پھر اللہ پاک تجلی کرسی اپر عرش نورانی
چار پائے اوس ہر پاوا دو چاون ملک ربانے

اپر زمین جو ہیت مقدس عرش منور لیاون
اگلا پاوا اتھر اتے وچ ہوا لٹکاون

اس عرش ہی آون دی کیفیت اللہ مالک جانے
بندیاں سمجھ نہ اندر میوےں ناکوئی خوب پچھانے

لکھیاں فرقیاں جا ملسی تلے عرش دے سائے
پہلا فرقہ شاہ جو عادل وچہ حدیثاں آئے

دوجا اوہ جو عمر جوانی طاعت وچہ گذارے
تریجا جو دل حب مسیتاں ذکر نماز پیارے

چوتھا خوف خدا ہو جیہڑا شوقوں بیٹھ ہکلا رووے
پنجواں دہن پوشیدہ صدقہ لوکاں خبر نہ ہووے

چھیواں دو مومن کرن محبت خاصہ جہت خدائی
حاضر غائب ہکو جیہے دنیا غرض نہ کائی

ستواں مرد جو عورت اسنوں صاحب حسن بلاوے
کارن زنا اوہ رب تھیں ڈردا نیڑے اس نہ جاوے

انہاں باجھوں ہور بھی بعضے چہ حدیثاں آئے
جو اس سختی گرمی وچ بہسن عرش دے سائے تلے

جو رحمت کنوں غریب یتیماں ہر روز تہیں دے
جو پڑھن قرآن ہمیش پڑھاون فی کر خدا نیت کردے

جو خوش خوئیدی عادت رکھن خویشاں کرن پیوندی
سبھناں تلے عرش دے جا لگ اللہ حشر بلندی

وچہ مشکوٰۃ رسول کیہا جس تنگ ہووے قرضائی
جے مہلت کرے بہ نیہ بخشے سایہ ملسی بھائی

فر تینوں پردے عرش دے والے طور جو شاہنشاہی
سب ایا مرتب ہوسی عزت شان الٰہی

حکم ہوسی فر اسرافیلے نفخہ صور وجاوے
اس نفخے تھیں سب خلقت نوں ہوش ٹکانے آوے

چیزاں غائب دسن لگن حاضر لوکاں تائیں
جن ملائکہ صحت عملاں قول فعل سبھ جائیں

جنت دوزخ عرش دسیوے ربدا نور تجالے
چند سورج دا نور نہ کوئی ناشکر لسیی اللہ

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی وَاَشْرَقَتِ الْاَرْضُ بِنُوْرِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتٰبُ وَجِایْٓءَ بِالنَّبِيّٖنَ وَالشُّهَدَآءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ سورۂ زمر س ۲۴ پ

نور الٰہی روشن کرسی کل زمین آسمانے
ظاہر باطن روشن کرسی حکم ہوسی رحمانی

اول حکم فرشتیاں ہوسی لوکاں چپ کراؤ
جاں چپ کرسن تب فریسی نت سنو دل لاؤ

بیں اللہ ظلم نہ کردا ہر گز ہک کس دے تائیں
بیں عمل اساڈے لکھدے دیکھو لہو جزائیں

جو نیکی دیکھے شکر کرے رب جسنے دتی یاری
جو بدی دیکھے کسی برا نہ آکھے بن خود نفس نکاری

بیان حاضر کردن جنت و دوزخ در حشرگاہ دستور کردن آتش و ما یتعلق بہا

۵۱

حکم ہوسی فرشتیاں تائیں دوزخ جنت لیا ہو | دو ہاں حقیقت لوکاں تائیں حاضر آن وکھاوو

فر جنت زینت زیب کمالوں نعمت نال ہزاراں | کبھی طرف عرش دے رکھن وسن ہاغ بہاران

فر دوزخ نال ہزاراں ہیبت دہشتناک الینے | کبھی طرف عرش دے رکھن خلقت تھر تھر کنبے

سنگل گھت فرشتے لیاون دوزخ ستر ہزاراں | ہر ہر سنگل نال فرشتے ستر ہزار شماراں

جھڑکاں مار فرشتے آتش کر کے تیز لیاون | گجے کڑکے لاٹاں مارے شعلے بہت ڈراون

قال اللہ تعالیٰ اِنَّہَا تَرْمِیْ بِشَرَرٍ کَالْقَصْرِ ۝ کَاَنَّہٗ جِمٰلَتٌ صُفْرٌ ۝ وَیْلٌ یَّوْمَئِذٍ لِّلْمُکَذِّبِیْنَ ۝ سورۃ مرسلات

بہت اڑاندے اتوں تی وڈے وانگ محلاں | چلن جویں قطاراں اٹھاں گیہ جلیس یہ گلاں

تک کر آتش آدے طرفے جھڑکاں مارے | آکھے کتھے جنہاں نہ منیا حکم خدا جیاسے

کتھے جنہاں زکوٰۃ نہ دتی ترک نمازاں کردے | فرق حلال حرام نہ کیتا کنوں نصیحت ڈردے

کتھے کافر ہور منافق ظالم بدعت والے | سب بدکار حرام خور اک جو اسدی لیے نام سمہالے

سنے بے نمازے لوکوں اس کڑک آواز سنیوی | بھی تسبیح الٰہی اس آواز وں ظاہر تھیوے

دہشت ہیبت ویکھ قہاری خلقت تھر تھر کنبے | سب کوئی گوڈیاں پینے ڈگے ہولوں ویکھ الینے

جے ستر نبیاں عمل کسے دے دھر نہ کجھ پھراسا | چالیے عمل نہیں کجھ ہرگز۔ دوزخ آیا واسا۔

ستاں نبیاں ہیٹھ جہنم او پر آن رکھیسی۔ | تے ست اسماناں اتے جنت اس دن تلے انیسی

آتش جوش کریسی قہروں غضبوں لاٹاں مارے | کافر مشرک بدکاراں نوں لے لے نام پکارے

قال اللہ تعالیٰ اِلَّا الْمُصَلِّیْنَ ۝ الَّذِیْنَ هُمْ عَلٰی صَلَاتِهِمْ دَآئِمُوْنَ ۝ وَالَّذِیْنَ فِیْٓ اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُوْمٌ ۝ لِّلسَّآئِلِ وَالْمَحْرُوْمِ ۝ وَالَّذِیْنَ یُصَدِّقُوْنَ بِیَوْمِ الدِّیْنِ ۝

وَالَّذِيْنَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُوْنَ ۝ اِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَاْمُوْنٍ ۝ وَالَّذِيْنَ هُمْ لِفُرُوْجِهِمْ حٰفِظُوْنَ ۝ اِلَّا عَلٰٓى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوْمِيْنَ ۝ فَمَنِ ابْتَغٰى وَرَآءَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْعٰدُوْنَ ۝ وَالَّذِيْنَ هُمْ لِاَمٰنٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رٰعُوْنَ ۝ وَالَّذِيْنَ هُمْ بِشَهٰدٰتِهِمْ قَآئِمُوْنَ ۝ وَالَّذِيْنَ هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُوْنَ ۝ اُولٰٓئِكَ فِيْ جَنّٰتٍ مُّكْرَمُوْنَ ۝ سورہ معارج س ۲۹ پ ۲

تو فرقیاں دا نام نہ تیسی آتش اوہ ٹھردی
ہور جو دیہن زکوٰۃ ہمیشہ خفیہ بھی اظہاری
انیویں فرج نگاہ جو رکھن ترک حراموں کردے
امانت وچہ نہ کرن خیانت سچ گواہی بھردے
جو کوشش کرن نمازاں اندر ترک نہ کرن کدائیں
دوزخوں سر گردن آکہیں منہ بھی ہوسی پیارے
فر حکم ہوسی ہک دوزخیاں تھیں لیا ونج شخص اویہا
جس عمر ساری وچہ غم دلگیری ڈٹھی مول نکائی
جس فاقہ فقر بیماری سختی رنگارنگ خواری
فر ہوسی حکم بہشتی تائیں در جنت لے جاؤ
تے اس دوجے نوں ہک گھڑی کھڑا او اگ کنارے
کہن بہشتی توں کجھ تنگی سختی یا او کھیائی

ہک جو پڑہن نماز ہمیشہ موسم گرمی سردی
ہو جو روز قیامت منن ہر بیایوں بیزاری
جو لین حلال حرام نہ لین خوف خدا تھیں ڈردے
جو قول قرار نباہن پورا دل خلاف نہ کردے
انہاں فرقیاں نوں دوزخ اسدن محل پکار نائیں
ستر سالاں راہ جو فیروں گرمی بد بو مارے
جو وچہ آرام اسایش نعمت ہونہیں اس جیہا
بھی ہک بہشتی لیاون جس نے دکہیں عمر لنگھائی
وچہ غم دلگیری گونا گونی ساری عمر گذاری
ہک ساعت اوتھے کھلا کر فر محشر وچہ لیاؤ
فر حشر اندر کڈھ دو ہاں پچھن نال علم جیارے
عمر اندر سب جو کجھ ڈٹھے دس اساں نوں بھائی

سلہ صحیح مسلم میں انس کی روایت ہے کہ رسول خدا صلے اللہ علیہ وآلہ وسلم نے فرمایا۔ قیامت کے دن اہل دوزخ میں سے ایک ایسا شخص پیش کیا جاوے گا جو دنیا میں سب سے زیادہ نازو نعمت میں رہا ہو۔ پھر اسکو دوزخ میں ایک غوطہ دیکر پوچھینگے اے آدم زاد! آسائش کی شے بھی کوئی خیر و بھلائی تم نے دیکھی کبھی کوئی نعمت تجھ پر وارد ہوئی کہیگا کہ اے رب قسم تیری کبھی نہیں پھر اہل جنت میں سے ایک شخص پیش کیا جاوے گا جو دنیا میں سب سے زیادہ مصیبت زدہ تھا پھر اسکو جنت میں ایک غوطہ دیکر پوچھینگے اے آدم زاد کبھی تجھ پر تکلیف کی شے بھی گزری کبھی تجھ پر کوئی سختی آئی کہیگا کہ قسم ہے تیری اے رب مجھ پر کبھی کوئی سختی نہیں گزری اور نہ کبھی میں نے کوئی سختی دیکھی۔ باب الصفة الجنة والنار۔ مضمون مولینا شاہ رفیع الدین صاحب مرحوم کے رسالہ میں بھی ہے۔ ۱۲ منہ

اوہ آکھے سختی خیال تصور میرے وچ نہ آئے	ہر رگ ریشہ لذت بھریا راحت خوشی ودھائے
فر دوزخ والے تائیں پھن کیا کجھ وچ عمر دے	لذت نعمت راحت ڈٹھی ہیچو ہیچ خبر دے
اوہ آکھے خوشی آرام نہ جاناں میرے وہم نہ آوے	ہر رگ ریشہ دردوں بھریا سختی دکھ سماوے
فر صلوٰت عملاں حاضر ہوسی صوم صلوٰۃ جو آہی	حج زکوٰۃ جہاد تلاوت صدقہ ذکر الٰہی
حکم ہوسی تسیں نیک اعمال شفیع دہر خود جائیں	نفع کرو خود وقتو وقتی کرنیوالیاں تائیں
فر صورت اسلام دی حاضر آکھے بار خدایا	تہ نام سلام تے نام میرا اسلام اسی تھیں آیا
حکم ہوسی ہو نیڑے حاضر تینوں عزت دیساں	اہل اسلام کریساں رحمت کتاراں پکڑیساں

بیان منتشر شدن نامہائے اعمال و دادن آنہا بدست راست یا چپ و از پس پشت

حکم ہوسی فرداً صحیفے نامے عمل اوڈاوے	عرش تلے سب خلق رکھے اتھوں وچ لباوے

قال اللہ تعالیٰ وَاِنَّ عَلَیْكُمْ لَحٰفِظِیْنَ كِرَامًا كَاتِبِیْنَ یَعْلَمُوْنَ مَا تَفْعَلُوْنَ ۝ سورہ الفطرت س ۱۳ پ ۱

ہر بندے نال فرشتے دو دو لکھن والے	دو راتیں دو دینہ ہمیشہ لکھدے رہندے نالے
حسب حسب دینہ دے دیگر جاون صبا رات فجر نوں	نیکی بدی جو چھوٹی وڈی لکھ لیجاون ہر نوں
عرش تلے اوہ سب صحیفے رکھے اللہ سائیں	روز حشر دے ہتھ وچ ملسن نیکاں بریاں تائیں
نیکاں نوں اوہ ہتھ سجے ملسن کھبے ہتھ بریاں نوں	حکم ہوسی سب پڑھو وچارو کافی ایہ تساں نوں

قال اللہ تعالیٰ فَاَمَّا مَنْ اُوْتِیَ كِتٰبَهٗ بِیَمِیْنِهٖ فَیَقُوْلُ هَآؤُمُ اقْرَءُوْا كِتٰبِیَهْ ۝ اِنِّیْ ظَنَنْتُ اَنِّیْ مُلٰقٍ حِسَابِیَهْ ۝ فَهُوَ فِیْ عِیْشَةٍ رَّاضِیَةٍ فِیْ جَنَّةٍ عَالِیَةٍ قُطُوْفُهَا دَانِیَةٌ كُلُوْا وَاشْرَبُوْا هَنِیْٓـًٔا بِمَآ اَسْلَفْتُمْ فِی الْاَیَّامِ الْخَالِیَةِ ط وَاَمَّا مَنْ اُوْتِیَ كِتٰبَهٗ

بِشِمَالِهٖ فَيَقُولُ يٰلَيْتَنِي لَمْ اُوْتَ كِتٰبِيَهْ ۝ وَلَمْ اَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ۝ يٰلَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ۝ مَآ اَغْنٰى عَنِّيْ مَالِيَهْ ۝ هَلَكَ عَنِّيْ سُلْطٰنِيَهْ ۝ خُذُوْهُ فَغُلُّوْهُ ۝ ثُمَّ الْجَحِيْمَ صَلُّوْهُ ۝ ثُمَّ فِيْ سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُوْنَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوْهُ ۝ اِنَّهٗ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ الْعَظِيْمِ ۝ وَلَا يَحُضُّ عَلٰى طَعَامِ الْمِسْكِيْنِ ۝ فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هٰهُنَا حَمِيْمٌ ۝ وَّلَا طَعَامٌ اِلَّا مِنْ غِسْلِيْنٍ ۝ لَّا يَاْكُلُهٗٓ اِلَّا الْخَاطِئُوْنَ ۝ سورۃ الحاقہ س ۲۹ پ ۳

سچے ہتھ جنہاں نوں ملسی خوشی انہاں نوں ہوئی
کہسی پڑھو کتاب میری ہن خطرہ مول نہ کوئی

اس لیکھے دا فکر رہیا دل میرے عمراں ساری
ہن تا ہیں صاف حساب کہیا وچ فکراں عمر گذاری

اوہ عیش خوشی وچ جنت عالی میوہ حد نکائی
ایہ کھاؤ پیو مٹھم بارک بدلہ نیک کمائی

تے کھبے ہتھ جنہاں توں ملسی کہسی ہے ہے مینوں
ایہ کتاب نہ ملدی ہیں ہتھ جنہاں رکھدا جینوں

ایہ لیکھا خواب خیال نہ میری دنیا اندر آیا
ہے ہے موت کیوں نہیں آئی ہم کیوں ہیں فیر اٹھایا

اوہ دولت مال تے قوت لشکر میرا کم نہ آئے
اس پکڑ و گردن باہاں جکڑو ملکاں رب فرمائے

پھر دوزخ وچ وگاؤ اس نوں سنگل وچ پروو
اوہ ستر گز ملکا ندلماں سنگل وچ اس ڈھوو

ایہ اللہ نال ایمان نہ لیا یا نہ مسکین کھوایا
اج نہ اس خویش نہ یار نہ کھانا بن غسلینوں آیا

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَوُضِعَ الْكِتٰبُ فَتَرَى الْمُجْرِمِيْنَ مُشْفِقِيْنَ مِمَّا فِيْهِ وَيَقُوْلُوْنَ يٰوَيْلَتَنَا مَالِ هٰذَا الْكِتٰبِ لَا يُغَادِرُ صَغِيْرَةً وَّلَا كَبِيْرَةً اِلَّآ اَحْصٰهَا ۚ وَوَجَدُوْا مَا عَمِلُوْا حَاضِرًا ۗ وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ اَحَدًا سورہ کہف

جد ہتھ کفاراں نامے ملسن دیکھ اعمالاں ڈرسن
جیوں جیوں تکسن تیوں تیوں وسن لکھ حسرت کرسن

آہسن ہے ہے ایہ کی نامہ کائی گل نہ چھوڑے
جو چھوٹے وڈے عمل عمر دے سارا اس وچ جوڑے

اوہ کمائی حاضر پاون ظلم نہیں کسے رائی ‏ ‏ فِر کافر کھتیہ ہتھ نہ کرسن جد ویکھن رسوائی ۔

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَاَمَّا مَنْ اُوْتِیَ کِتٰبَهٗ وَرَآءَ ظَهْرِهٖ ۙ فَسَوْفَ یَدْعُوْا ثُبُوْرًا ۙ وَّیَصْلٰی سَعِیْرًا ؕ
اِنَّهٗ کَانَ فِیْۤ اَهْلِهٖ مَسْرُوْرًا ؕ اِنَّهٗ ظَنَّ اَنْ لَّنْ یَّحُوْرَ ۚ بَلٰۤی ۚ اِنَّ رَبَّهٗ کَانَ بِهٖ بَصِیْرًا ؕ سورہ انشقت پ ۳۰ ر ۲

پاسے پچھے فرشتے کڈھن کھبے ہتھ کفاراں ‏ ‏ اُلٹے طرف مروڑن گردن دیہن صحیفے خواراں

واویلا افسوس پکارن کافر مارن آہیں ۔ ‏ ‏ ہے ہے موت ہلاکت آکھن روندے جاسن کھاہیں

اس دنیا وچ گھر اپنے وچ رہندے نال وڈیائی ‏ ‏ دنیا وچ ظن رجوع نہ ہرگز طرف جناب الٰہی

اوہ ظن تہاں دا کوڑا آیا آئے سب بلائے ‏ ‏ اللہ مالک دانا بینا حاضر سب کرائے

بخشی لطفے عمر ساری دی نیکی بدی دیسوے ‏ ‏ اِنَّ اللّٰہَ سَرِیْعُ الْحِسَابِ جو وچ قرآن پڑھیوے

منشی ان دے سب جو نیکی ہور برائی ۔ ‏ ‏ یَوْمَ یَتَذَکَّرُ الْاِنْسَانُ مَا سَعٰی آوے یاد کمائی

پر حکمت خاص الٰہی چاہے ظاہر حال کرایا ‏ ‏ دیہن اختیار بندیاں توں جیونکر دنیا اندر آیا

اول سوال کفاراں ہوسی شرکوں کفر ایمانوں ‏ ‏ کافر صاف انکار شرک تھیں کرسن سب زبانوں

حجت الزام کفاراں اللہ زمین اسمان بلائے ‏ ‏ تکڑا زمین گواہی دیوے جتھے شرک کمائے ۔

فردوسی وقت گواہی جس وچ کیتی شرک برائی ‏ ‏ دینہ ہور رات مہینے دسن سب کرتوت کمائی

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَجَآءَتْ کُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَآئِقٌ وَّشَهِیْدٌ ۔ سورہ ق س ۲۶ پ ۲

[illegible] شرکے ‏ ‏ اوہ بھی آکر دیہن گواہی دسن طور شرکے

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَیَوْمَ یُحْشَرُ اَعْدَآءُ اللّٰهِ اِلَی النَّارِ فَهُمْ یُوْزَعُوْنَ ۔ حَتّٰۤی اِذَا مَا جَآءُوْهَا
شَهِدَ عَلَیْهِمْ سَمْعُهُمْ وَاَبْصَارُهُمْ وَجُلُوْدُهُمْ بِمَا کَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ۔ وَقَالُوْا لِجُلُوْدِهِمْ

لِمَ شَهِدْتُّمْ عَلَيْنَا قَالُوْا اَنْطَقَنَا اللّٰهُ الَّذِيْ اَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَّهُوَ خَلَقَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَّاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ

پر کافر سخت کمال انکاروں کرن قبول نہ کائی ۔ بند زبان انہاں دی ہوسی قدرت دی مہر لگائی
بولن ہتھ تے پیر انہاندے سبھ بدن جو ہوسی ۔ آکھیں کن بھی دین گواہی باقی عذر نہ کوئی
طعنے جھڑکاں جھٹکاں دیون کافر غصہ پا تائیں ۔ آکھن ساتوں کوڑیاں کرکے کیوں تسیں برائیں
منکر ہویاں تمامی بچے بیتی تساں تباہی ۔ عضوے کہن بلایا ساتوں قدرت نال الٰہی
رکھیا جس تساڈی تابع دنیا وچ اسانوں ۔ ہن اسے قدرت نال بلایا آکھیا سچ تسانوں
تسیں مالک نال مخالف ہوئے نعمت شکر بھلایا ۔ ظلم کیتا انہاں او پر اپنے ساتوں نال مرایا
تد کافر شرمندے ہوسن چلے واہ نہ کائی ۔ سب اقرار کریسن ہیسن کفر شرک برائی
فیر لعین ہور کریسن کوڑے عذر بہانے ۔ کہسن خبر نہ ہوئی اسانوں دنیا وچ جہانے
تیرے حکم نہ پہنچے ساتوں نہ کسے گل سنائی ۔ رب کہسی ہیں بھیج پیغمبر خبر تساں پہنچائی
اونہاں پیغام تمام پہنچایا تسیں ایمان نہ لیایا ہے ۔ کافر کہسن کسے پیغمبر نہیں پیغام پہنچائے

بیان مخاصمہ کرن کفار با انبیاء گواہی دن امت محمدیہ بتصدیق انبیا

حکم ہوسی فر نبیاں تائیں حاضر ہوون سارے ۔ اول نوح کریسی جھگڑا اناں ہت بدکاری
میں ساڈھے نو سے سال تساں دے حکم الٰہی ۔ ظاہر باطن کوشش کرکے سبھی قوت آہی
بھی وچ پہریاں ہوکے تے گوشے یہ سمجھایا ۔ نال دلائل واضح کرکے ظاہر کر بہت بلایا
روز فلانے وقت فلانے مجلس وچ فلانی ۔ میں ایہ کہیا تساں ایہ کجھ کہیا نسے تساں نشانی
کافر صاف انکار کریسن نوں کجھ نہ پہنچایا ۔ تیری اساں نہ صورت ڈٹھی نا منہ کدی وکھایا

حکم ہوسی فر نوح نبی نوں شاہد تیرا کوئی	آکھے امت ختم نبیاں شاہد میری ہوئی۔

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی وَكَذٰلِكَ جَعَلْنٰكُمْ اُمَّةً وَّسَطًا لِّتَكُوْنُوْا شُهَدَآءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُوْنَ الرَّسُوْلُ عَلَيْكُمْ شَهِيْدًا

فر اس امت دے عالم فاضل شاہد رب بلاوے	ہے کجھ خبر تساں نوں معلم سچو سچ فرماوے
آکھن یا رب ہاں اسیں شاہد نوح ہمیں ہم پہنچائے	سبھ احکام تیری اس وقتے کافر صدق نہ لیائے
کافر کہسن باہجھ ڈٹھے تیں کیونکر شاہد ہوئے	تساں حال نہ ڈٹھا سخن نہ سنیا اسیں اگے سبھ موئے
فر ختم نبیاں کہسی میری امت سچ گواہی	انہاں دنیا اندر خبر محقق پڑھی کلام الٰہی
ڈٹھیوں وہ یقین انہاں نوں حاصل ہویا اتہانوں	تد شرمندے ہوسن کافر کرسن چپ زباناں
فر امت ہود شعیب صالح ابراہیم نبی دی۔	بھی حضرت لوط شعیب موسیٰ دی انہیں کرن پلیدی
ایویں وانگوں نال نبیاں جھگڑا کرسن سارے	امت احمد شاہد ہوسن کرسن رد انکاری
فر کافر عذر لیاون آکھن ساں نوں سمجھ نہ آئی	دنیا تے ہر بھیج اساں نوں کرئے نیک کمائی
بھل اساڈی بخش خدایا لوکاں اسیں بھلائے	مار انہاں نوں ساڈے بدلے کریں عذاب سوائے
حکم ہوسی ہن عذر تساڈا سنیاں مول نہ جاوے	دنیا فیر نہ جاسی کوئی جو کیتا سو پاوے۔
مدت بہت تساں نوں فرصت دنیا اندر ہوئی	حق سمجھاون اوار کیتا ہیں فرق نہ رکھیا کوئی

بیان بربادرفتن جزائے اعمال کفار ورفتن ایشاں ہمراہ معبودان خود بدرکات نار

سب نابود کریسی اللہ نیک اعمال کفاراں	جد غیر اللہ دے کارن کیتے نیک عمل بدکاراں

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَقَدِمْنَآ اِلٰى مَا عَمِلُوْا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنٰهُ هَبَآءً مَّنْثُوْرًا ۱۳ سورہ فرقان س ۱۹ پ

تے جہڑے اللہ کارن کیتے دنیا بدلہ پاون	اگے کجھ ثواب نہ ملسی کافر پچھوتاون

۵۷

ومن یسمع فقد اجمعین

اللہم اغفر لکاتبہ

فر آدمؑ تائیں حکم کرے رب اہل النار نکالے
فر حکم کرے رب دہ سے وچوں ہک بہشتی ہووے
فر حکم ہوسی جس عمل کیتا کجھ غیر اللہ دیتائیں
ہر فرقہ معبوداں اپنیاں ڈھونڈن طلب کریسن
بعضے پوجن حضرت عیسیٰ بعضے ہور نبیاں

آدم عرض کریسی کتواں حصہ دوزخ والے
رہندے سب جہنم جاسن سن کر سب کوئی رووے
اوہ اپنے معبوداں ڈھونڈھے بدلہ عمل جزائیں
بت آہا یا دیو پری یا سورج چن بھلیسن
بعضے پوجا کرن فرشتے بعضے ہور ولیاں

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ یَّدْعُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَنْ لَّا یَسْتَجِیْبُ لَهٗ اِلٰی یَوْمِ الْقِیٰمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَآئِهِمْ غٰفِلُوْنَ ۝ وَاِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوْا لَهُمْ اَعْدَآءً وَّكَانُوْا بِعِبَادَتِهِمْ كٰفِرِیْنَ ۝ سورہ احقاف پ

اوہ بندے نیک بیزار انہاں تھیں اندر وہاں جہاناں
انہاں دنیا وچ شیطان دسیندا اندر خواب بیداری
کفر شرک دی رغبت دیندا کوڑی بھلوی پاوے
تعزیہ پوجن والیاں تائیں نبی حسین دسیاوے
ہکے سلطان سخی دی چوکی رکھن ترک نہ کردے
بعضے رکھ پیر اندا پوجن بہت آداب کریندی
جے تابع خاص شریعت ہوون ثابت صدق ایمانوں
انہویں ہو شیطانی بھلوی اوڑک حد نہ کوئی
سمجھن اک کرامت ولیاں پوجا کرن ودھیرے
نبی ولی بیزار انہاں تھیں بندے نیک جو سارے

ایہ وچ حقیقت پوجا کردے دنیا وچ شیطاناں
گوناگون کرشمے ظاہر دسدا راہ بدکاری
جے ترک شرک دا قصد کرے کوئی اندر خواب ڈراوے
تے پیر پرستاں گور پرستاں بن کر پیر ڈراوے
جے ترک کرن تاں جکڑی جاون دکھ ہزاراں جردے
جے اوتھوں لکڑ لٹے کوئی شیطانوں دکھ دیندے
تاہر گز خواب خیال نہ آوے ناہ خطرہ شیطانوں
دسواساندنیاں شیطاناں خلقت بہت پھسائی
جے دنیا وچ نہ تائب ہوون کرسن دوزخ ڈیرے
ایہ وچ حقیقت شیطوں پوجن انہاں ہن پیارے

تا اسدن تنہاں شیطاناں صورت انہاں حاضر تھیسی ۔ ایہ معبود تساڈے ایہن اوتھاں کنوں نجھیسی
کہسن ایہ معبود اساڈے سب اقرار کریسن ۔ جا ہو نال انہاندے ایہ تساں اجرا عمالاں ڈیسن
مشرک مگر انہاندے لگن تر یہ انہاں غالب آوے ۔ اوہ معبوداں تھیں پانی منگن ڈورن بھکھ ترہیاوے
بھکھ سراب جو رکڑ چمکے پانی بھلوا پاوے ۔ اُس ول چلن جا کر ویکھن آتش سخت جلاوے
اوہ آتش لاٹاں نال انہاتوں جھک پوسی کھاوے ۔ بعضیاں کارن دوزخ تھیں ہک گردن باہر آوے
جیویں جناور دانے چگے چگسی اوہ کفاراں ۔ تے بعضے پہنچ کنارے دوزخ روسن زار زاراں
واویلا کرتے لیسن رو رن کھڑے کنارے ۔ ملک عذاب پکڑ سُٹسن آتش اندر سارے
کسے دے ہوسن منہ دے پرنے آتش وچ چگاون ۔ تے ہکناں دال متھے ہو پیراں جکڑن پیر چلاون

بیان احوال صالحین مؤمنین در حشر گاہ و جزائے اعمال صالح ایشان در آنجا

ایہ حال کفار بیان ہویا ہن اگے اہل ایمانان ۔ اہل ایمان حشر وچ ہوسن بہت مراتب شاناں
جو دنیا وچ محبت کردے ہک دوجے ملاقاتاں ۔ صرف اللہ دیکارن ملدے غرض نہ دنیا باتاں
اوہ کارن رب ملاپ کرن بھی کارن رب جدائی ۔ اوہ سجی طرف عرش دے بہسن منبر نوری بھائی
جو کرن کمال توکل رب تے ہر کم دنیا دینوں ۔ سبہ کمانو چہ نظر خدا دل رکھن صدق یقینوں
چو دہویں جنوں منہ انہاں روشن نا کجھ خبر عذابوں ۔ سبہ تھیں اول جنت دیول جاسن با جھ حسابوں
جو راتیں کرن قیام نوافل نال آداب حضوری ۔ اوہ با جھ حسابوں جنت جاسن عزت ملسی پوری
جو ہر دم طاعت وچ عبادت غافل کدی نہ رہندے ۔ بھی ہر حالت وچ سختی نرمی شکر الٰہی کہندے
اشرف ناس خطاب انہاتوں ملسی بہت وڈیائی ۔ ایہ سبھے فرقے جنت لایق جُدا کھلوسن بھائی

بھی نیکاں اہل ایماناں کرسن فرق رنگ رنگی ۔ بھی اہل نفاق جو باطن گندے ظاہر دسن چنگے

فرقہ وکھ نمازاں والے دوجا روزیاں والے ۔ تریجا صدقے والے چوتھا حاجی عمرے والے

پنجواں فرقہ غازیاں والا چھیواں خدمتگاراں ۔ ستواں اہل تواضع اٹھواں خوش خو نیکوکاراں

ناواں ذاکر دردانوالی دسواں خوف جو کردے ۔ بھی اہل عدل انصاف شہیداں ٹولے ہوسن ہر دے

بھی جیہڑے سچے قول اقراروں بولن سچ زبانوں ۔ اینویں عالم فاضل زاہد فرقے جدا بیانوں

جاہل عام علیحدہ فرقہ حال اینویں بدکاراں ۔ ظالم جدا تے خونی زانی چور جدا ٹھگ یاراں

جدا لوٹیری عاق علیحدہ ماپیاں جو رنجیندی ۔ بھی جیہڑی خویشاں نوں فرزنداں حق نہ ادا کریندے

خمری وکھ تے جدا بیاجی ٹولے رشوت خوراں ۔ جو مال یتیماں کھاون ظلموں جدا بخیل مکاراں

بے نماز علیحدہ فرقہ تارک وکھ زکواتاں ۔ جو کرن امانت وچ خیانت توڑن عہد جو باتاں

اینویں وانگ ہزاراں فرقے ہوسن تنگ برنگی ۔ ایہ سبھے اہل ایمان سداون کئی مندے کئی چنگے

تے جہاں دے وچ دو دو صفتاں اوہ وکھ فرقی ہوسن ۔ اینویں جو تریہہ صفتاں والے فرقے جدا کھلوسن

نیکاں حال حشر وچ چنگا بریاں نوں اوکھیاں ۔ اندر حشر سزا انہاں نوں یہ باجھ پریاں

عن ابی سعید رض عن النبی ﷺ قال لکل غادر لواء عند استہ یوم القیمۃ رواہ مسلم

وچ مشکوٰۃ نبی فرمایا ہوسی روز حشر دے ۔ ہر ہر ٹھگ فریبی کارن جھنڈا پاس دبر دے

اس جھنڈیاں سنجھاپے دوروں ہوسن بہت خواری ۔ مکر فریبوں تائب ہو وچھڈو راہ بدکاری

جو صاحبزادے پیر سداون دنیا وچ مکاراں ۔ ایہ لٹن کھوہن کارن لوکاں کرن فریب ہزاراں

گدھاں گرگ کدیں ہو بندے لٹن ہر ہر حیلے ۔ ایہ ٹھگن کارن ویس وٹاون ہک ساوے ہک پیلے

جے زور چلے تاں بدتر گرگوں مار مریداں کھلدے — کن مروڑن گھنڈ چواون لیتے باجھ نہ ہلدی

جے زور نہ چلے بکریاں جیہیں ہیں کرن نمانے — تاں بھی لیتے باجھ نہ چھوڑن کیندے مل ٹھگانے

گھر گھر مسئلے لوں بناون شرع خلاف قرآنوں — جاہل سنکر دل وچ لاون آکھیا پیر زبانوں

اکثر پڑھن نماز نہ روزہ پیون بھنگ شراباں — نال محبت جو انہاں دے ہون لائق ہون عذاباں

دنیاں خوش ہو کہن مرید جھنڈی بیٹھ کھاوسو — نادنیاں ہو غصے آکھن جھنڈی کسدے ہوسو

ایہ اوسے جھنڈے دی شان کرن جو حضرت آکھ سنایا — جو ہر ہر ٹھگ فریبی جھنڈا پاس دیرے آیا

اوس جھنڈے کنوں پناہ الہی منگو اہل ایمانوں — بھی پڑھ اعوذ او نہاں دے شر تھوں جیونکر شر شیطانوں

انہیویں پیر مشائخ ہور سداون وڈے گھرانے — بدعت شرک سکھاون لوکاں صورت نیک سیانے

ہک سازاں نال سرود سکھاون بچن نال لیاون — تے اسنوں روا عبادت جانن لکھاں لوک پھساون

تے بعضے ورد وظیفہ دسن الٹ حدیث قرآنوں — بدعت شرکیں لوکاں پاون رغبت دیہن زبانوں

جاہل ویکھ انہاں دی شوکت شیخی پیر مریدی — سنن قرآن حدیث نہ ہرگز کرن قبول پلیدی

جانن لوک جو کم بُرا ایہ کیوں فرماون دانے — پر ایہ نہ جانن چٹیاں فقران مُردے باجھ ایمانے

پیراں غرض کماون دنیا لٹن نذر نیازاں — دین ایمان تے نہاں ہور انہی غرض نہیں ٹھگبازاں

ایہ سارے ٹھگ فریبی اُسدن ہوسن جھنڈیاں والے — جھنڈا پاس دیرے دے ٹھکاں بدصورت منہ کالے

بیان رفتن اہل ایمان دے سو صراط ہمراہ نور ایمان و محرومی اہل نفاق ازاں و حیرانی آں

جو کافر سبھ دوزخ تھیں جاسن محشر ہوسی خالی — اہل اسلام اکٹھے ہوسن جا ہک محشر والی

اللہ پاک تجلی کرسی اہل ایماناں تائیں — کہسی لوگ گئے خود جائیں تسیں کیوں بے اتھائیں

مومن کہن لوگ گئے خود معبوداں ہمراہی ۔ ساڈا معبود نہیں گیا اسیں اوس دی ہیں راہی
کہسی ہیں معبود تساڈا انال میرے تسیں آہو ۔ مومن سب انکار کریسن کہسی ہور کی چاہو
تساں ڈٹھا معبود کدایں مومن کہسن ناہیں ۔ ایپر اسیں پچھان کواں ہیں جد اوہ ملی تداہیں
فرباجھوں مثل مانند تجلی کرسی رب انہانوں ۔ جیونکر اہل ایماناں منیاں دنیا وچ خدانوں
ساق برہنہ دیکھ پچھاتن سبھ اقرار کریسن ۔ توں معبود اساڈا سچا مومن سجدے پیسن
اہل نفاق نصیب نہ ہوسی قوت سجدہ کرنے ۔ کنڈ انہاندی اکڑ جاسی ڈگسن کنڈی پرنے
فر اہل ایمان اگے پچھے ہوسی نور رواں نہ ۔ ہوسی حکم بہشت لیا ہو دوزخ دھرومیانہ
ملک آہی حاضر کرسن جنت اہل ایماناں ۔ جنت محشر سنہ وچالے دوزخ دھرن میانہ
اہل ایمان شتابی چلسن جنت طرف روانہ ۔ ہر امت خود نال نبی دے چلسن عالیشاناں
راہ وچہ ہاسا ندھیر الیسی ڈاڈھا دھند کاری ۔ جنہوں نور ملے سو دیکھے باجھوں نور خواری

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی یَوْمَ تَرَی الْمُؤْمِنِیْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ یَسْعٰی نُوْرُھُمْ بَیْنَ اَیْدِیْھِمْ وَبِاَیْمَانِھِمْ بُشْرٰکُمُ الْیَوْمَ جَنّٰتٌ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِھَا الْاَنْھٰرُ خٰلِدِیْنَ فِیْھَا ذٰلِکَ ھُوَ الْفَوْزُ الْعَظِیْمُ سورہ حدید

ہر مومن دو مشعل نوروں دیسی پاک آہی ۔ ہک اگے ہک سجے پاسے چلسن اوہ ہمراہی
تے جیہڑے گھٹ انہاں تھیں ہوسن ہکا مشعل اگے ۔ جو انہاں تھیں گھٹ اوہ ہک مشعل سجے اپنی ٹھیڈے گے
جو مومن ناقص نور انگوٹھے ناخن ملسی بھائی ۔ اس ایہو نور کری روشنائی مشعل ملے نکائی
جو اس تھیں ناقص نور انگوٹھی انہاں بھی دیسیا وے ۔ وانگ ٹٹانے رہی نہ ثابت چمکے تے بجھ جاوے
اہل نفاقاں نور نہ ہرگز رہسن وچ اندھیرے ۔ جاتن پوچے اہل ایماناں ہوسن چل اگیرے

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی يَوْمَ يَقُوْلُ الْمُنٰفِقُوْنَ وَالْمُنٰفِقٰتُ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوا انْظُرُوْنَا نَقْتَبِسْ مِنْ نُّوْرِكُمْ قِيْلَ ارْجِعُوْا وَرَآءَكُمْ فَالْتَمِسُوْا نُوْرًا ؕ فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ بِسُوْرٍ لَّهٗ بَابٌ ؕ بَاطِنُهٗ فِيْهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهٗ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ ؕ يُنَادُوْنَهُمْ اَلَمْ نَكُنْ مَّعَكُمْ ؕ قَالُوْا بَلٰى وَلٰكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ اَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْاَمَانِيُّ حَتّٰى جَآءَ اَمْرُ اللّٰهِ وَغَرَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُوْرُ ؕ فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَّلَا مِنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ مَاْوٰىكُمُ النَّارُ ؕ هِيَ مَوْلٰىكُمْ ؕ وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ۵ سورہ حدید س ۲۷ ب ۸

بعض منافق نور ہوسی کجھ جھسی نور اتھائیں — کہن پکار منافق سارے اہل ایماناں تائیں

اسیں بھی نال تساڈے آہے دنیا اندر سارے — صوم صلوٰۃ جہاد بھی کردے ہکدوجینوں پیارے

جے تسیں نال لیجاؤ سانوں پل تہیں لنگھ چلائیں — تسیں بنا ہوتاں اسیں ہکدے نہیں تاناہ بنہائیں

مومن کہن نور دو جیدا ایتھے کم نہ آوے — جا ہو پچھاں لیا ہو اوتھوں نور جتھے ہتھ آوے

یعنی نور ایہ نیک اعمال جو کر اخلاص کمائے — ایتھے منگیاں تسانوں ملدا جی اوتھوں نال نہ لیائے

جدا ایہ بات منافق سنسن جاسن پچھاں بھلیندے — دیکھ ہنیرا مڑ ہٹ آون ہکدوجینوں کہندے

ہجو ایہ سب لوک اسانوں ٹالن چلو مگر انہاندی — غیبوں کندہ ہوسی ہک پیدا فرقیاں نوں وچ دو ہاندے

ہک دروازہ ہوسی اس وچ مومن داخل ہوسن — اہل نفاق نہ وڑ سکن وچ ہو حیران کھلوسن

اندر اس دیوار دوں رحمت طرف بہشت ایہائی — باہر اس دے سخت عذابوں دوزخ دی گرمائی

کہن منافق اہل ایماناں سانوں چھوڑ نجاؤ — اسیں بھی نال تساڈے آہے دنیا وچ پھراؤ

مومن کہن نال آہے پر تساں نفاق کمایا — خالص دلوں ایمان نہ آندا شک شبہ وچ پایا

بے عقیدے دلوچ رکھے بد اعمال کمائے
حکم خدا پر صدق نہ دھریا مگر شیطان بھلائے

وچ ساڈے حق ربیایاں کرے طلب فتح کفاراں
تسیں اج انہاں دے ساتھی رہو طلب کرو وچ یاراں

بد اعمال نفاق نہ چھوڑیا ہرگز مردیاں تائیں
ہن پچھتایاں کجھ نہ حاصل حکمو وچ سزائیں

دلوچ صدق ایمان جو ہوندا کردا اوہ روشنائی
منہ دی گل تساں دی اتلی ایتھے کم نہ آئی

تاں آتش لاناں ہا ہر آون انہاں پکڑ لیجاون
تھلے دوزخ اہل نفاقاں اوہ لاتاں پہنچاون

جو وچ ہنیرے مسجد جاون طلب جماعت کردے
اسدن نور انہاں نوں ملسی وچ میدان حشر دے

جے مومن نیک نابینا ہو یا دنیا اندر کوئی
نور ملے اس روز قیامت جس روشنائی ہوئی۔

جو اللہ کارن نیر چلاون جنگ کرن کفاراں
جو سورہ کہف جمعہ دن پڑھدے ملسی نور بہاراں

ہر مومن توحید جو کلمہ پڑھدا وچ بازاراں
تے ظلموں کری پرہیز جو مومن نور ملن گلزاراں

جو سختی دور کری مومن تھیں دنیا اندر کائی۔
اس مشعل نور قیامت ملسی خلقت کری روشنائی

صفت پلصراط و گذشتن خلائق بر آن و تفاوت حال مومنین در وقت تجاوز آن ؎

جد پہنچن لوک کنارے دوزخ ہر کوئی دہشت کھاوے
کھلا نہ رہسی ہرگز کوئی آتش سخت ڈراوے

نفسی نفسی نبی پکارن ہیبت سخت اویہی
ہک ہاک محمدؐ امتی کہسی سختی وچ رہیہی

پلصراط دوزخ تے چھکی تار وانگوں دسیاوے
والوں نکی تیغوں ترکھی بھیدیاں جی جاوے

دہ سے سالاں راہ چڑھائی وچ روایت آئی
دہ سے سالاں راہ برابر دہ سے سال لہائی

حکم ہوسی چڑھ لنگھو اس پر طرف بہشت سدھاؤ
کہن فرشتے اکھیں میٹو لنگھے مکلے بھاؤ

فاطمہ بنت محمدؐ لنگھن اہل البیت پیارے
اتھیں پچھے مومن لنگھن عمل موافق سارے

بعضے تیز بجلی وانگوں بعضے وانگ ہوائیں
بعضے وانگ پکھیراں دوڑن لنگھسن پل وچ تھائیں

بعضے وانگ سواراں لنگھوں بعضے تیز جو گھوڑے
بعضے جیونکر پیر پیادہ لنگھسن دوڑی دوڑے

بعضے [illegible] لنگھوں بعضے اکھ بنھندے
تے کافر جو منافق سارے دوزخ اندر ڈھہندے

جو مومن [illegible] پاس [illegible] جاوو
اس قدم نوں ڈولے پل تھیں ثابت لنگھ سلامت

جو بہت [illegible] [illegible] [illegible]
اوہ بہت شتابی صحیح سلامت پرلے پاسے جاوو

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
اوہ صحیح سلامت پل تھیں لنگھ ثابت قدم ایمان

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
اوہ سواری پل پر ہوسی فرح کرندیاں تائیں

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
اوہ سب مخلص تیز ہووں لنگھ جاسن نال اللہ دی رحمت

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
جیہی جیہی نیکی اتھاں یا وہ تویں زیادہ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
کہی [illegible] سانوں دشمن رب سمانے

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
اوہ تاں دوزخ نہ پل ڈٹھی پہنچے آ دربار

[illegible] [illegible] دوزخ سرد کرایا
آکھن نال لنگھاویں سانوں فضلوں یار خدایا

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
تون [illegible] آکھو نور تیرے سیری اگ بجھائی

جیس مومن دے تریہی بالک دنیا اندر مر دے
اوہ [illegible] سوکھا شیوں لنگھسی پلے پر جیہڑے

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
اوہ [illegible] مخول [illegible] پل تھیں سوکھ تھاوے

بیان [illegible] وزن اعمال کہ نیت تراز و قیامت ہے [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] حشر دے
[illegible] [illegible] نال [illegible] [illegible] کرسے

٦٥

تے بعضے روایت اندر آیا لکھیا پل نے ہوسی
بہت فراخ ہوسی ہر جنگل خلقت سبھا وے
بعضے کہن ترازو ہکو پل بھی ہک ایہا ای
تے بعضے کہن ترازو بہتے جو اللہ فرمایا
ہر فرقے دا جدا ترازو پل بھی جدا ایہا ای
نال ترازو ملک تلیسن سب نیکی برائی

ست جاہیں پل اُتے جنگل جتنے خلق کہلوسی
ہر ہر جنگل وچ ترازو نیکی بدی تلاوے
سب خلقت ہک پل نہیں لنگھے ان بھی ہو جاوے
وَنَضَعُ الْمَوَازِيْنَ الْقِسْطَ لفظ جمع دا آیا
یا ہر ہر شخص ترازو تے پل ہوسی جدا جدائی
وچ سمجھے نیکی ہوسی کتھے بدی پچھانی

قال اللہ تعالیٰ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِيْنُهٗ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۝ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِيْنُهٗ
فَاُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ فِيْ جَهَنَّمَ خٰلِدُوْنَ ۝ سورہ مومنون س ۱۸ پ

جس نیکی پلہ بھارا ہوسی اسنوں خوف نہ کوئی
تے جیہدی نیکی بدی برابر اوہ بھی بچے عذابوں
توڑے ہک نیکی ہولی دیتا وچ جنت جا سیسی
اوہ خویشاں اشناواں تھیں ہک نیکی طلب کریسی
جے فضلی کرم بخشیاں بخشی تاں اوہ خلاصی
بعضے مومن اچ سیدے بھی رکھسن ہمت عالی
محتاجاں نوں نیکی دیسن بدلہ لین نہ کوئی
دو شخصاں اندے عمل تلیسن ہک روایت ہوئی
تنہاں وچوں جیہڑا ہر کا نیکی ہر سے تھیا پائیں

تے جیہدا پلہ بدیاں بھارا اسنوں آری آئی
تے جیہدی ہک نیکی گھٹ ہوئی اس جنگ بتایا
نہیں تاں قد لگناہاں شہر سیں نبھی پاہر اسیں
نا امید ہوسی ہر طرفوں نیکی کوئی نہ دیسی
جو دل کیتے تاں قد لگناہاں دوزخ وچ جا ہوئی
عملاں اُتے نظر نہ دہرسن آس رکھن پیالی
فضل الٰہی فرمان نالیسی رحمت ربدی ہوئی
ہک دی ہک نیکی گھٹ ہوسی دوجی کہے برائی
اوہ پہلا طلب کریسی نیکی بل اشناواں بھائی

نیکی ہک دی اوس کوئی خالی ہرسے نراسا
اوہ وچ اس شخص ملسی فراگوں انھوں عمال سناوے
اوہ نیکی تینوں بخشی مینوں سونپ خدا نوں
درجہ دوہاں برابر ملسی جنت اندر پایہ
تیجے ترازو وزن تکلیت دفتر عملاں والے
نیکی کوئی ہک اصل [illegible] شہیداں بھائیاں
[illegible] نیکیاں وچ [illegible]
[illegible] سب تشریف الٰہی
[illegible] نیت خاص حضور دوں
[illegible] دفتر [illegible] ہوسی
[illegible] اوہ مومن دیکھ دفتر [illegible] بانی
حکم ہوسی اس حاضر کرو دفتر نیکی سندا
[illegible]
جتھے جائیں ہیچ اٹھائیں توں مالک میں پڑھ
[illegible] توں ملکاں سب فرماوے
[illegible] مومن جنت لائق ہووے
[illegible] پڑھساں سبحان اللہ

دوزخ وچ آکھے واہ لگائی دوزخ آیا داسا
اوہ آکھے ہک نیکی میری مینوں نہ بخشاوے
فضل الٰہی شامل ہووے بخشے رب دوہاں نوں
بخش کرم دوہیں جہانیں رتبہ دوہاں سوایا
تے جو کجھ وچ عبادت خرچیا وچ تلیسی نالے
بھی قربانی گوشت پوست خون تلیسی سارا
بھی گھوڑیاں غازیاں ایہہ کجھ نیکیاں وچ پائیں
وزن انہاں دا حد زیادہ رہسی بے پرواہی
تینوں نفلوں عملاں وزن [illegible] برکت [illegible] نوں
ہر ہر دفتر بہت وڈا ہی [illegible] پوسی
دیکھو گناہاں [illegible] اوہ نکالی
[illegible]
[illegible]
رب فرشتے پائے مینوں [illegible] کریا
[illegible] دوجا [illegible] جاوے
[illegible] سب تقصیراں دیوے
سارا [illegible] کر دیسی لفظ الحمد للہ

لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ ایہ بھی پلہ بھر دا
جو بہت درود نبی پر بھیجے نیکی پلہ بھارا
بعضے مومن نیکی تھوڑی ہوسی اہندا ہاڑے
اوہ چلے نیکیا نوالے ہوسی کرسی پلہ بھارا
انہوں اجر نماز جماعت شان عظیم دسیاوے
ایہ عملاں وزن جو ذکر ہویا سبھ قصہ اہل ایماناں
کفر تے شرک نفاق انہاندے نیکی سبھ گوائی
اوہ شے جگل جو پل انتے لیکھا ہر ہر جائیں
بھی سبھے قسم عبادت بدنی جو وچ عمر کمایا
بھی انہاں آدا نیچ ظاہر باطن کیتے ادا نہیں
سبھ نمازاں حاضر ہوسن بن صورت انسانی
جو ذکر ادا ہاں بھی تسبیحاں نال درود دعائیں
تے ناقص وچ پڑھیاں ہوسن بھی نقصانی
جے نقص ہوسی وچ فرضاں نفلوں کرسن پورے
فرودوچ جگل ...ہوسی لیکھا مال زکوتاں
بھی نفلی خیر خیرات خدمت جو وچ دنیا ہوئی
فر تیجی وچہ کیب طاعت جو بدنوں ہو مالوں
بھی صبر مصیبت پلہ بھرسی جے کسے بیٹا مردا
وزن سیاہی اہل علم دے خون شہیداں تارا
اچا چیت آوسے ہاس بدل بھارا وانگ پہاڑے
دینی علم پڑھاون والا وہ اجر ہوسی اتشکارا
جے دو جی طرف آسمان زمیناں تاں بھی غالب آوے
کافر منافق عملاں وزن نہ راہی دانہ
یک پر مچھر دا تول نہ نیکی ثابت سبھ بیانی
پہلے وچ حساب نمازاں روزہ ذکر دعائیں
جو کیا کجھ ادا کیتا وچ دنیا کیا فرضاں آیا
نے کیتے نفل نمازاں روزے کیتے ذکر دعائیں
جو کامل پڑھیاں ہوسن سلامت ثابت شکل نورانی
پڑھیاں ہوسن جنت زیور ہوسی انہاں تائیں
انہوں حاصل ہو زیادہ انہوں ہر طاعت بدنی
سبھ نفل برابر ہوسن تکلیف حق خود ہی
صدقہ فطر نذر قربانی کل مالی طاعاتاں
پر فی قسم حساب جو گذریا مالی اندر ہوئی
عمرہ حج جہاد جو بن بھی ہوسی انہاں دوہاں لوں

٦٨

فر چوتھے جھگاں حال ولاند جھوں نیک خصالوں
یعنی کبر تواضع حال چھ پسی کینہ حسد عداوت
فر پنجویں چہ خیانت لیکھیا جو نقصان بدن دے
فر چھیویں جھگاں نقصان جو مالاں کھویا کسے چہ پایا
فر ستویں چہ حقوق نہ دیا ندی نہ حقوق فرزنداں
یعنی حق تواجے پر غالب مال حقوق حیوانال
جو جنگو چہ لیکھا کرسے کانہ نصیب جنہیں
بہر جنگو چہ لیکھا ہوسی بہر حصے تائیں
فرحید الیکھا پائی ہوسی ورنہ سچ نہ گئیس
بس فضل الٰہی ہوسی ہنوں پار آتائے
ہتاں بہت جتے کرد لیں جو اعمالاں دو
کہتاں عمل ہرگاں دیلیں آپ موں کمائے
یا کسے دلائیت کیتی یا اُپر چڑھا ہیں
یا احسان کیتا کیتیاں اڈیتاں دیں ہیں
یا اجرت گھاتیاں لیعنی دیا اتنے آئی
دو جی گھاتی سوال اعمالاں بھی فرض نمازاں
بنجویں گھاتی اں موہ اس سنتاں کریوں کیجیو

زہد یا اخلاص نیت یعنی حرص شماعت جانوں
ہو تمام جو دنیا دیتی افیوں بخل سخاوت
قتل جراحت ہکد حید اسے حساب کریسے
مکر فریب خیانت ٹھگی فاسد عقدوں آیا
حق ہمسائے بھی استاداں خصماں خویش ادنداں
ہو حقوق جو ہکد حید اسار یاں مسلماناں
واو ہاگھا ٹا ور اکرے رخصت اگاں کریسن
جن وا پاک حساب ہو وا اٹھ پہنچے دوجی تھائیں
کوئی ہر کوئی نہ جے زیچی ضیق فاضر حتہ وہسن
لیکھینا ان پچھے کوئی یا پہوں قصنی غفاری
ہکناں جیسڑا ہیں ضائع ہوتن ایس جھوٹے
جو ہیں نیکی یا علم سکھایا اجر انہاں ہتھ آئے
نفت اجر کریندیاں یا یا طمسی یا احمد تائیں
ال ونائیں اجر لئے احسان نہ جتے تائیں
پہلی گھاتی سوال ایکاؤں ہتر تجسیم ایمانی
چوتھی گھاتی سوال وضو نماز رمضان تانئی
چھیویں اُوہ بھی سنتوں جہاں نعمتاں تیجیے

جي لکيا پاڪ هو سيه جابين جو پير پار اوتارا
جو پهي گهاٽي اندر ڏگا اٿس هيس ته ڪاٽي
اُتهي نيڪ اعمال ڪرين ياري صوم صلوات زڪوات
دهشت هول اوپها هوسي ڪريا آواز نه ڪوئي
شب جمعه بيت ڏي حق ڪرين ڪيهي ويائين

جين نقصان هو ڪسي جانگ ڏاتهه وچارا
تي جهندي قدر گناهان شڪر ياون به هائي
هو درد ڏٺ خيرات ڪرين پرده آتش لاٽان
هوئي گهس گهس گلان ڪرڻي خير قرآنون هوئي
يارب سڀ ڪنهن اُمت پار لنگهائين

بيان حساب مظالم بنديان از بيگر

جو ڪجهه جي نه ظلم تعدي ربه انصاف ڪريسي
جي ظالم پاس رهي نيڪي مظلوم هان ڏيا ڏاهان
اتنا قدر عذاب گناهان هوسي ظالم تائين
اهڙين کنهن جو قرض ڪسي ڏاتا قرضائي
اول هڪ قرض نه ڏيو ليس نفل عبادت پاهائي
[illegible] مثقال [illegible] هو ڪسي ڪي
[illegible] بهت [illegible] معافي ڏيسين
[illegible] قرض [illegible] دنيا اندر چاپا
[illegible] ڪريم الا [illegible]
[illegible] ڪل [illegible] تيري
[illegible] ڪي پڙ پياون [illegible] اندر قرضائي

مظلومان نون نيڪي ظالم نيڪي ڏيسي
قدر انهان سي حق اُنهان ظلم [illegible] آيان
مظلومان [illegible] قدر [illegible]
[illegible] سونيڪي آئي
[illegible] قرض [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اداتي

شاه رفيع الدين صاحب [illegible]
[illegible]

توں کیوں نہ دتا حق انہاندا تجھ سی پاک آہی
ایہہ پھر ملی نہ فرصت تینوں تے پھر رہیا تدائیں
میتوں علم جو دیون بہت اسدا سچی آہی
حکم کرے رب لفظ اٹھاؤ جنت نظری آوے
آکھن یارب قیمت اسدی ساتھی کتھوں آئی
جو اس وچ سختی تساں بخشی اسی اول دیہہ
سب آکھن اساں بخشیا یارب جنت کرسن دیکھے
نے تے جیکر دینے والا کافر جنت اس نہ آوے
نے فضل کریں رب رحمت ناہیں سب بہ بیان بخشیسی
حضرت آکھیا اصحاباں نوں جانوں مفلس تائیں
حضرت آکھیا ایہہ مفلس ہے مفلس اوہ ایمانی
روز قیامت آس کرے وچ جنت لیسن جائیں
کوئی آکھے اس میتوں لٹیا کجھ مال چرایا
کوئی آکھے اس میتوں ماریا کیتی بے ایمانی
حکم ہوسی جو نیکیاں اسدیاں حصہ انہوں دیہو
چھلے نیکیاں سب لیسن پچھلیا نہ باقی پائیں
فرمایا انہوں آکھیا حضرت جانوں وتر پاسوں

اوہ کہسی یارب معلم تینوں نیت دیون آہی
رب کہسی قرضایاں تائیں دس اسدا کجھ ناہیں
اوہ کہسن اساں صبر آوے حق دیوا آہی
رب کہسی ہن اسنوں ویکھاں مل لوو جس بھاوے
رب کہسی ہن ارتاں ویکھاں قیمت بہت لگائی
اسدے بدلے جنت لیہو مل اس جنت ایہو
لینے دینے والیاں دنہوں رحمت ربدی گھیرے
نے نیکی کچھ اس اسی ناہیں یاں کچھ رہ جو آوے
سچے عدل کرے تاں اسدیاں ہاں یہ دوزخ لیسی
یاراں آکھیا نقد جنہاں تے مال اسبا بھی ناہیں
جس بہت نمازاں روزے صدقے نیکی بہت کمائی
ایہا جیسی حقاں والے گھیرن اسدے تائیں
کوئی آکھے اس میتوں کٹھا جانوں مارو کھایا
کوئی آکھے اس میتوں گالیاں دے کر عزت کھوئی
جیونکر راضی ہووِن اس پر راضی تویں کریہو
اسنوں وچ دوزخ دے ڈالسن گالیاں سب کمایاں
یاراں آکھیا اٹھی بیٹھا نامیں مل جنہاں توں

حضرت کیا اوڙاه جن پاک حال ہو یا تہ تہ قسم گناه پاپان پہلا شرک اہیا ہی	اندر حشر وسیلا گهروا کارن اوس نہ ہویا انہون بخشش ہول انہین تو بہ ٿئ آئی

قال الله تعالى إن الله لا يغفر أن يشرك به ويغفر ما دون ذلك لمن يشاء

دوجا حق بندیاں تے جهن گون گناہو ساتے تیجا فرض حقوق الہی ترک نماز جو ہوئی جین شراب باجهہ تیہی ایہ خواہش جو آہی	جهان جان اوڙون نہ راضی ہون تان نہ چهڙواے سپی اوڙ گناہ جو حق بندیاں اهن چهڙائی چاہے بخشے چاہے پکڑے پکے جو اس تہائی

قال الله تعالى إلا من تاب وآمن وعمل عملا صالحا فأولئك يبدل الله سيئاتهم حسنات وكان الله غفورا رحيما سورہ فرقان

پشیمان کرن جو ایہ کریہت پاپان سپ پاپان سی ازنیکیاں اہال ولیسی بلکہ یاد کریں پاپ پشیمانی تہ خلاف جنہون الٹو پچتاء ستی انہون کی بی اٹل رونچایا ہیکسی تون پچ الایا عمل کرینت ڈیرا پہ بڑا نیکین قرباد کری پہجو تی اہین اوڈا سپ اہی رحمت کارن انہون رونچایا	اڙون بهشت گناہ پتیشت لکہ پاپان رب غفور رحیم اہیا اوہ فضل کریسی ایپاشن تو پاپان سپ کجهہ علم جنہون اوڈا سپ پاپ سی تہ کارن تیسی ڈیا منہ زوری پچهہ گزشتے سی جن وڈیا تون کین انہون وڈیا کهی جان اندر ہیکسی اپچ قرشتے رنج وچہ وگایا

بیان حساب بحسب اختلاف روایات یا اعتبار اختلاف احوال
ومقامات بعض مسائل متفرقات

[illegible]

رحمت نال جنہاں اندر شامل تنہاں حساب سکھالا

فر سب خلقت تکیں پڑہ کرتی دیکھے ہو نہ کوئی

نیکیاں نامہ جد پڑھ لیسی اللہ ایہ فرماوے

تے جد بدیاں دیواری آوے پرسش کر لیسی

دیکھ گناہاں دے وچ ڈرسی کہسی نہاں لکائی

تے میں بھی ناہیں پڑہ کیتا جانے ہو نہ کوئی

ذرہ راضی ہو کر سجدہ کرسی شکر بجا لیاوے

ایسی نامہ حساب لیسی ارحمت فضل الہی

جیہڑے نال نہ پچھے کوئی نیکی سب ڈیوے

ہر شے دی پرسش ہوسی اندر روز حشر دے

جیہڑی کھاں خرچ کیتی ایہ نعمت ... ساری

جو عمل کیتا بات بتایا کچھ لیتی چوری

ہر نال ایہا حساب ہوسی جو کیونکر ایہ کمایا

جو ... فرض عملاں پرسش لیتی حق ادائی

اول ہوسی نال لکھیا بعد ایمانوں ہوسی

نکی فرض برابر ہوسن ستر نفل ثوابوں

جے فضل کرے اوہ ناہیں فضلاں حق عدل کر لیسی

جیہڑے مومن عرسوں نیڑے رہسی رب تعالیٰ

حکم کرے پڑھ نامہ عملاں نیکی بدی جو ہوئی

ہیں سبہ قبولی نیکی تیری مومن سجدے جاوے

تاں اوہ کم کیتا ایہ کم کیتا بندہ سب منیسی

رب کہسی میں دنیا اندر رکھی ستر پائی

نا کر خوف ہیں بخشے تینوں کل تقصیر جو ہوئی

خلقت جانے شخص ڈاڈا ایہ عزت نال جو آوے

تے جنہوں علم نوں لکھیا ہوسی ... نہ ناہیں

تے رحمت فضلوں پار اتارے سبہ امیداں کر سی

اکھیں کن بھی صحت نعمت ... جیہڑے

ایہیں عملوں پرسش ہوسی ڈاہی نعمت بھاری

جو نال خوشامد حق نہ آکھن چالیس دوزخ ہوسی

بھی کتنے خرچیا حق اس بھریا یا توں حق بایا

بھی دینی علم پڑہایا نہ بھی نیکی سکھلائی

جے فرضاں دے وچ قصور ہو یا کچھ نفل دے وچ پوسی

جے سنت نفلاں نال ہوسی پورا فرض حسابوں

ہک نمازوں انتی حقے دوزخ دے وچ سڑ لیسی

[illegible]

اول لکھیا ایہو بھارا جے ایتھے ہووے غفلتائی
جو لیسے وچ خراب ہویا اس پچھلیاں حال نہ کوئی
جو ہنے ۱۲ امام نمازاں اندر کرے جے خوب دانائی
جے کر ہے قصور امامت اندر غفلت جہلوں کوئی
تریہہ چیز اندر ہی پرسش ناہیں خود حضرت فرماوے
اینویں جامہ قدر ضروری جس تھیں تن کجیوے
بھی ویر پیار حساب ہوسی جو کس نال کنیوئی
جو ربیاں ہمسایاں نال عداوت دنیا اندر کیتی
جو شاہاں تے حاکم قاضی اوہناں عدل کچھیسی
جنہاں عدل انصاف کمایا اہناں تل نہ کوئی
جو توبہ کرکے پھیر نہ توڑے ایسی بخشش پاوے
مومن ناہیں پچھے جو کچھ اندر خود حضرت فرماوے
سختی غم دلگیری تنگی جو دنیا وچ ساری
حضرت آکھیا روز قیامت تینوں پیش نہ آوے
امت میری سیتی بہتی امت تمام نہ آوے
ستر ہزار اوہناں تھیں جنت باجھ حسابوں جاون
ناہ داغ جنہاں تے لیندے کرن توکل سائیں

تاں انشاء اللہ پچھلیاں لکھیاں اندر عزت پاوی
حضر بہت تاکید نمازاں ایسے کارن ہوئی
تا ساریاں پچھلیاں حیثیاں لیسی اجر انتے ڈھائی
تا جنہاں بھار سید سر پر کوشش لازم ہوئی
کھانا پینا قدر ضروری جو تریہہ تھکیو نجاوے
ہو مکان جو ضروری گرمی کنوں خلاصی تھیوے
جس پر پیار اللہ دیکھا رن آسنوں رحمت ہوئی
تے دشمن رب دے دوست نہ کیتے حجت نہ پچھے
بھی حال رعیت دی لبھیاں اتنوں سوال کچھیسی
تے جنہاں ظلم تعدی کیتی تنہاں خواری ہوئی
نام تنہیں سب محو کریسی انشاء اللہ گل بھلاوے
اس امت گناہ معاف ہوون انہاں کی بھی یک پاوے
جنہاں گناہ تاہاں بدلے انہوں کچھ پاری
سب نبیاں دی امت ہر ہر تینوں نظر کرے
اوہناں نال کتاریاں ناہیں ہرنی پر ہوجاوے
پھیر نہیں منتر جھاڑے شگن بھی نا پڑاون
حضرت آکھیا عرض کیتا میں یا رب ہو ودھائیں

رب کیہا ایہہ ستر واری کیتے ستر ہزاراں
نبی کیہا کجھ ہور الٰہی کریں وودھ شماراں

رب فرمایا ستر ہزاراں واری ستر ہزاراں
شکر کرو تسیں چار ارب ایہہ ہووی وچ شماراں

انہی امت جنت جاسی باجھ حساب عذابوں
جیکر رضی ہوویں پیارے کرساں تو بن حسابوں

یاراں عرض کیتا اوہ کیہڑے عملاں والے
حضرت آکھیا کئی فرقے اوہ پاک شہید نرالے

نبی خبر دتی ... شکر آکھن کرسے
تسبیح ... ہر دم شوقوں لگن اینہاں نال ذکرے

جو ظالم ... بے پایاں
جو کرن تحمل کافراں تھیں ... کرن لڑایاں

... جنت دنیا غرض نہ کائی
جو جاون حج ... وچ موت انہاں نوں آئی

... صبح صباحیں
جو طالب علماں دے ... دینی راہیں

جو وقت ... باہر ناہیں
جو ماپیاں تاہیں راضی رکھن ... نہ کرن کداہیں

جو مومن ... آزاری
جو دنیا نال غفلت رکھن نال دل کرن پیاری

ناکھاں ناپیاں دو قسماں ... لذت کاراں
نا ... پہن پوشاکاں اندر فقر گذارن

اینہاں عملاں والے جنت باجھ حساباں جاسن
گونا گوں نعمت خوشیاں جنت اندر پاسن

جو مومن صبر کرن وچ سختی تنگی ہور بیماری
نہ کرن تھوڑ نماز روزے وچ رد وظیفہ جاری

راضی رہن اللہ تے ہر دم کرن بے ادبی ناہیں
تنگی فرحت تھیں جانن شکر کرن کداہیں

روز قیامت رب اوہناں نوں بخشے باجھ حساباں
نا انہاں عمل ترازو تولن کھولن نہ کتاباں

جاں صحت ہو عافیت والے ویکھن انہاں شاناں
تا چاہن دنیا وچ ہزاراں وار کہو ہوون ابداناں

فر حکم ہوسی دو فرقے ہوون فرقہ اک کفاراں
دوجا فرقہ اہل ایماناں نیکاں تے بدکاراں

۷۵

اہل ایماناں تھیں نہ ہی فرقے جنہاں خوف کوئی | ہاں شہید جو راہ خدا وچ جان خرچ انہاں دی ہوئی

دوجا فرقہ عالم جنہاں خرچیا وچ جہاناں | عقل جیا اس اللہ دے وچ آکھیں کس بیاناں

تیجے سخی جو خرچ کیتا انہاں مال اللہ دیکارن | ایہ آپ بہشت پہونا نال شفاعت خلق ہزاراں تارن

تے جی انہاں نیت خالص رہندی کھوٹی نہ آہی | تے سب تھیں سخت عمدہ افضل تہاں کہناہ آہی

وچ صحیح مسلم دے لکھیا حضرت خود فرمایا | جو ایہ ترے فرقے قصد تنہاں دل اندر پاوں آیا

اوّل حکم شہیداں ہوسی جد حضرت رب آوے | جو دنیا وچ سب نعمت دی بہس یاد کراوے

رب کہسی اس نعمت اندر توں کیا عمل کمایا | او کہسی میں ونیر تیرے وچ دتی جان خدایا

رب فرماوے راہ میرے وچ نہیں تیں جان رنجائی | تیرا قصد جو لوکاں شجاعت میری کرن وڈیائی

لوکاں وڈا بہادر آکھیا ہن تہ اجر نہ کوئی | اس پکڑ فرشتے دوزخ سٹن محنت ضایع ہوئی

حکم ہووی فر سخی لیاون نعمت رب گناوی | توں کیا کجھ عمل کمایا اس وچ اسدا ایہ فرماوے

سخی کہے میں راہ تیرے وچ مال اسباب لٹایا | جتنے راہ نیکی دے آہے ہر وچ خرچ کرایا

رب کہسی توں میرے کارن دام نہ دتا کوئی | سخی سداون کارن دتا لوکاں سدیا سوئی

ہن اتھے اجر نہیں کجھ تینوں دنیا وچ لیوئی | اس پکڑ فرشتے دوزخ سٹن محنت ضایع ہوئی

فر عالم قاری تائیں لیاون نعمت رب گناوی | اس نعمت وچ توں کیا کجھ کیتا رب سچا فرماوے

عالم کہے میں علم پڑھایا لوکاں نوں سکھلایا | قاری کہے قرآن میں پڑھیا لوکاں فیر پڑھایا

تیرے کارن محنت کیتی دینہ تے رات خدایا | رب کہسی توں میرے کارن نا کجھ پڑھیا پڑھایا

تیرا قصد جو آکھن مینوں لوگ عالم یا قاری | سو لوکاں عالم قاری سدیا ناہیں اجر دہ باری

پر نصیحت نہ تُنّے سٹّے دوزخ وِچ عذاباں — بدنیت دی بہت خرابی لکھیا وِچ کتاباں

بدنیت جو علم پڑھائیں بناں خدا نے جہاہا — مجلس وچ پر اسدے بیٹھاں نیت ایہا

اشتہارے ہاں جو ہتھ آوے کوئی آگے پھیر — یا سبا کرن ہجوم میرے تول نیاواں جھگیرے

ایہ ہتھیاں ہتھ برّیاں ایہہ اللہ اساں بچاوے — بدنیت دی محنت ضائع اللہ دوزخ پاوے

تے نیت نیک علم دے اندر طلب رضا ربانی — ایہی عمل کراں خود تاں دستاں سدھا راہ حقانی

آتے دھریا دینی حق بناواں باجھ ریاواں — نال خوشامد دنیاداراں وِچ گھٹ ناہ بناواں

چنگیاں نوں جو خوف کسے دی حق سنائیں — جیہوں ظالم دل چھوڈے کرسی جان اڑائیں

جو آکھے حق تے ماریا جاوے حضرت فرماوے — ایہ افضل اکبر وِچ شہیداں اعلیٰ درجہ پاوے

یاراں عرض نبی نوں کیتی جے اس حق بتایا — ظالم قتل نہ کیتا اوسنوں بھی کجھ درجہ پایا

نہیں کجھ اس اجر نہ گھٹدا اجیوں تاں تیویں ہیا — دیگر اجر نہ پھیرے اللہ رب اکرم اوہا

جدلے فرمان بے نمازاں حکم عذاباں آوے — چار ایہ فرقے عذر لیاون ہر کوئی عرض سناوے

عالم قیدی بیواری جو تھا قول غلاماں — حاکم کہسن ملی نہ فرصت اندر کم غلاماں

اساں نیاں تہاں رعیت دیوے فرصت نیاں ناہیں — لاچاری تھیں قضا نمازاں ہویا قصور تداہیں

سلیمان نبی نوں حاضر کرکے کہسی رب انہاں نوں — شغل حکومت اس دے آہا پاسی دے تساں نوں

اس کیوں قضا نماز نہ کیتی کیڑے عذر لیاوو — ایہ عذر قبول نہ ہوں تساڈا دوزخ اندر جاوو

ایوب قیدی عذر لیاوں اساں مصیبت جوئی — اندر قید نمازاں پڑھنی فرصت مول نہ پائی

یونس نوں رب حاضر کرکے انہاں نوں فرماوے — ایہ پیٹ مچھی دے قید رہے سب حکم بجالیاوے

ص اپنی قدرت کاملہ سے انکی حفاظت اور پرورش کی ۱۲

تساں نیں ایسا عذر آہا پر جاں قصہ کیتوسے
عذر نہ ہوں قبول اساڈا دوزخ جا بہوسے

پھر آزاری عذر نہ ہوسی تاں قیاس نہ کوئی
لاچاری جیہنی قضا نمازاں اوہ قصہ نہ کوئی

اتوں تپ صابر نہیں حاضر کیتے آکھے آکھی
سارے سنیہن ہاں کیونکہ اس پٹیے تخت بیماری آہی

اس کیوں قضا نماز نہ کیتی تاں پچھے حکم خدا دی
ایسا عذر تساں کہ نہ کیتی جاں قضا دی

ہن عذر قبول نہ ہوسی اساڈا لائق دوزخ دی
فر عذر علاوہ لیا دن کہیں اجیہی مصیبت آوی

ایہہ اساڈے کہ نادان ہاں پے گئے وچ پڑائے
پڑھی نماز نہ کلماں دے لوچہ نیک عمل کمائے

یوسف نوں سیں حاضر کر کے انہاں توں فرمائے
اسنوں قید زلیخا کیتا منداکم ٹھاہسے

اس نے احکم عادل نہ کیتا سختی مصر دے جالی
اوہدی گل نہیں ہرگز اوہ پریاں والی

قضا نماز نہ کیتی کائی مصیبت جالیسا یا
تساں مالک ایسے آہے کیوں تساں نہ فرمایا

تساں حاکم شہر دا قدر نہ جانا کوڑے عذر بناؤ
ایہہ عذر قبول نہ ہوسی اساڈا دوزخ اندر جاؤ

ہو کر ہی نصیحت لوکاں تائیں بارہ تبلائے
جے عقل نہیں نصیحت کوئی رہبر اولی ہو جائے

اوہ شہر نوری اپر ہسی اندر روح شہر دے
نبی شہید ان امیں سلیمان آیا وچ شہر دے

جو دینی علم سکھائے لوکاں ہسی منبر سونے
جو گنبد روپے دے وچ دہر ماجرے جواہر

سندس استبرق دا سوچہ پڑدے فرش وچھائے
ایہہ دوویں قسم بازیاں گاہرا دیہہ آئے

ہک گردن دوزخ وچوں نکل مندی شکل ڈرائے
ترنبہ ٹولیاں نوں ڈھونڈ اول جو تصویر بناوے

دوجا اللہ باجھ جو جے مشرک شرک مناوے
تریجا کرے جو ظلم غریباں خونی پکڑ لیجاوے

پک ہو بھی گردن دوزخ وچوں نکلے کرے پکاراں
کتھے اوہ جو ناد نصیحت سندے نال ہکاراں

تے جیہڑا قول اقرار کریندا گرسے بیوفائی | تے دین اندر جھوٹ ٹھگی کردے چا زباناں ڈبائی

جو کافراں انکار تمیز نہ ایمان لیاۓ | جو غفلت جہلوں رہے جو کافر سبھناں پکڑ لیجاۓ

تے جنہاں اللہ ہِک پچھاتا نبی تے منیاں ہی | یا لعقے مٹنے جھٹ ہٹنے دوزخ جا گاس ہوئی

جو بعضیاں انہاں عشق نہ مٹن جو شر بہن ترّاہی | دوزخ بھکّو دنیا وانہاں پائی بھلو پاۓ

اوہ پائی کارن تے لیکن ترقہ بوجھ ڈہسن | اوہ نیہاں اونہاں دا دھوکھا بدلہ لکھ کھے ڈہسن

بات جنہیں بد شکل کریسن حد حشر وچہ حشر دسے | جے نیاں وچہ سینڈ لوکاں ڈنگیاں ہی

حکم ہوسی تسیں انہوں جاتوں ساکھین ناہن | رب کہسی ایہ دنیا وانہاں جس گھتے بدنا

جیہڑی اینہاں بدھے تے حاضر رنج کریندے | ہوسی سدا انہاں دنیاں خوشی نال

ہن عبادت کتی جہڑی سب ایس کارن آہے | دوزخ اندر ڈالو انہوں ہوسی حکم الٰہی

دنیا ... بلیسی یا رب دست گھتے پہر سے | جنہاں پہر اسا ... یا حکم ...

جو اپنہاں نال سکادت ... کرتے چاہی | جنہاں پہلے جیہڑا نہ کیتی ہاتھوں ... وڈیائی

حکم ہوسی ... ال سید ... | جنہاں دنیا کارن دین ونجایا اس دے ...

تے جنہاں دین پیارا کیتا دنیا پچھے تائی | اوہ دنیا نال گیا اس دین انہاں جنہاں دی

صفت انہاں دی آکھ سناوال دنیا پیار نہ کردے | جنہاں دنیا ... کرن نہ شادی چا دکھ نہ ...

ارن ... ہویاں ... طلب حلالی | تے خوشیاں ماناں تورن خوشی ... نالے

تے حمد و ثنا ... نہ چاہڑ وڈیائی | تے حق آہی رب ... دنیا پائی

بیان شفاعت انبیا و اولیا و علما و اطفال

وذکر موجبات شفاعت واسباب حرمان آن

ہے برحق شفاعت نبیاں ولیاں بھی علماواں ۔ اڑکیاں حافظ ہور شہیداں کئی مومن چھلاواں

ہور شفاعت عملاں نیکاں روزے ہور نمازاں ۔ صدقہ ذکر تلاوت عمرہ حج جہادی سازاں

جنہوں رب اجازت دیسی کرسی اوہ شفاعت ۔ باجھوں اذن شفاعت ناہیں ہیبت جماعت

پہنچیں جائیں حق شفاعت اول وچ قبر دے ۔ جو سورۃ ملک بھی آیت کرسی ہور اعمال بھی کردے

نبی ولی ہور صالح بندے کرن شفاعت عذاباں ۔ نیکاں پاس آ رحمت اولی وچ کتاباں

دوجا وچ میداں حشر دے عام خلائق کاران ۔ ختم نبیاں کرن شفاعت کہسی جد پکارن

جاں سبھ پیغمبر مرسل ڈرسن ہوسی دم نہ کائی ۔ تا حضرت ختم نبیاں کرسی جیہے ذکر ہوئی

تریجا عام شفاعت ہوسی بعد حساب سزا ہیں ۔ ہر ہر نبی شفاعت کرسی امت اپنی تائیں

پچھے علماء اولیاء کرسن آ نبیاں تابعداراں ۔ بھی مومن نیک شفاعت کرسن جنہاں نیکاں کاراں

ہر عاصی نوں پکڑ فرشتے دوزخ طرف سدھائے ۔ راہ وچ ہک بہشتی ملسی عاصی اوس پچھانے

اُس دے پاس پچھو منیوں کہے فرشتیاں تائیں ۔ عاصی کہو تو جاناں میں نوں کہے بہشتی ناہیں

عاصی کہے میں فلانے تینوں طعام کھوایا ۔ یا مسواک یا پانی دتا یا کوئی کم بنایا

جاں اوہ نیک پچھانے اسنوں شکر تے نشانی ۔ تحقیق پچھانے کرے دعائیں رب کرے مہربانی

حکم ہووے میں بخشیا اسنوں تد اوہ قبول دعائیں ۔ چھٹ عذابوں جنت اندر پہنچ لویے اوہ جائیں

چوتھا جاں وچ دوزخ ڈالن بدکاراں گنہگاراں ۔ ختم نبیاں کرے شفاعت نال کئی ہزاراں

پنجواں جاں وچ جنت داخل ہوون مومن سارے ۔ نال شفاعت اعلی درجے پاون خویش پیارے

لکھیا وچ تکمیس شفاعت کتنی وجہیں ہووے ۔ اول ویکھ قیامت ہیبت خلقت کینے رووے

نال شفاعت ختم نبیاں لوک آرام کرلین ۔ دوجہا وقت حساب کسی نوں جے تنگ پکڑ کرلین

چھوٹی وڈی بات پچھن ہوسی سخت حیرانی ۔ کرے شفاعت شافع آکھے یارب کر آسانی

فضلوں کرن عایتاں اہنوں کرن حساب سکھالا ۔ تریجا جیہڑا غالب ہوسی دفتر بدیاں والا

پکڑ لے چلین دوزخ دیول کرے شفاعت کوئی ۔ رب قبولے بخشے اہنوں رحمت شامل ہوئی

حضرت کیہا شفاعت میری ہوسی یا تائیں ۔ نیک وچن وچہ جنت عملوں پایاں ہین بخشائیں

ہین جہیاں بدکار اہنوں امید شفاعت والی ۔ نیکاں آہن فضلدی ہوسی سادا حضر توالی

کرے پرہیز جو کفر شرک تھیں مومن گیا جہانوں ۔ اوہ نت نہ دوزخ وچہ رہسی جس کلمہ پڑھیا بجانوں

بہانویں لکھ گناہ کبیرہ اوڑک جنت جاوے ۔ جے بدیاں بدلے ساڑن جدکد باہر آوے

کافر مشرک دایم سڑسن کرے شفاعت نہ کوئی ۔ جے سو کرن شفاعت اسدی بخشش مول نہ ہوئی

قَالَ رَسُوْلُ اللّٰہِ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ لِکُلِّ نَبِیٍّ دَعْوَۃٌ مُّسْتَجَابَۃٌ فَتَعَجَّلَ کُلُّ نَبِیٍّ دَعْوَتَہٗ وَاِنِّیْ اخْتَبَاْتُ دَعْوَتِیْ شَفَاعَۃً لِّاُمَّتِیْ اِلٰی یَوْمِ الْقِیٰمَۃِ فَھِیَ نَائِلَۃٌ اِنْ شَاءَ اللّٰہُ تَعَالٰی مَنْ مَّاتَ مِنْ اُمَّتِیْ لَا یُشْرِکُ بِاللّٰہِ شَیْئًا ۔ مشکوٰۃ ص ۱۸۶

شرکوں کرو پرہیز بہرا دیہڑے مول نہ جاؤ ۔ تاں ہمیں کرن شفاعت حضرت بخشش بدی پاؤ

ذکر اعمال موجبہ شفاعت

حضرت کیہا جو کرسی زیارت میری وچہ حیاتی ۔ یا کرسی زیارت قبر میری دی جیکوئی بعد مماتی

جو پڑھسی دعا ایہ بانگوں پچھے جو مشہور ایہائی ۔ حق شفاعت انہاں کارن میرے اُپر آئی

اَللّٰهُمَّ رَبَّ هٰذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلٰوةِ الْقَائِمَةِ اٰتِ مُحَمَّدَ نِ الْوَسِيْلَةَ
وَالْفَضِيْلَةَ وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَّحْمُوْدَ نِ الَّذِيْ وَعَدْتَّهٗ اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيْعَادَ ہ
رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ كَذَا فِي الْمِشْكٰوةِ وَغَيْرِهَا ہ

جو پڑھے درود صبح ہو مغرب مومن دس دس واری	جو پنج نمازاں پچھے پڑھدا ایہ دعا گر پیاری

اَللّٰهُمَّ اٰتِ مُحَمَّدَ نِ الْوَسِيْلَةَ وَاجْعَلْهُ فِي الْمُصْطَفَيْنَ مَحَبَّتَهٗ وَفِي الْعٰلَمِيْنَ
دَرَجَتَهٗ وَفِي الْمُقَرَّبِيْنَ دَارًا

کبھی وچہ مدینے رہے جیکوئی دکھ قضیئے جالے	بھی سبھے مومن وچہ مدینے مکے رہنے والے
بھی جیہڑی پڑھن درود جمعہ نوں دینہ تے رات دو ہیری	حضرت آکھیا انہاں شفاعت ہوئی ذمے میری

ذکر افعال موجبہ محرومی شفاعت

جو منکر ہوئے شفاعت تھیں بدمذہب بدعنوالے	اوہ سبھ محروم شفاعت کولوں ہن شک منہ کالے
جو حاکم ظالم شرع موافق نیاؤ نبیاس کردے	جو دلوچہ آوے نیاؤ نبیڑن شرع خیال نہ دھردے
تے بغیر شریعت سخن جو بولن ہٹکیاں مول نہ رہندے	ایہ سبھ محروم شفاعت کولوں وچ کتاباں کہندے
ہک ہور روایت اول کرسن نبی شفاعت سارے	بعد انہاں تھیں عالم کرسن جیہڑے ربّ پیارے
فیر شہید شفاعت کرسن فیر موذن ہوئی	جو اللہ کارن بانگاں آکھن دنیا طمع نہ کوئی
جاں عالم عابد حاضر ہوسن وچہ جناب الٰہی	عابد حکم ہوسی وچہ جنت جو نہ حاجت آہی
حکم ہوسی علماواں تائیں ٹھہرو تسیں انہائیں	کرو شفاعت تابعداراں کجھی شاگرداں تائیں
عالم اوہ جو ربّ دے کارن دینی علم پڑھیندے	عابد اوہ جو سبھ کجھ چھوڑن ربّ نوں یاد کریندے

بہت دنیا اندر اپنا آپ بچاوے
بہت آپ بچے ہو خلقت بہت بچاوے

شہید شفاعت خویشاں ستر دو بدکاراں
دنیا اندر مومن کرد العنت اہل ایماناں

ہم بہشتی جیہڑے کرسن سبھ شفاعت
سنی کوئی شہر محلے کوئی وڈے قبیلے

اہل ایماناں طفل نبالغ دنیا اتے مرڈے
ن نبالغ لڑکے موئے دنیا تے ہوسن

جنت جا ہو لڑکے کہسن ناہیں
ہم ہوویں ہی ہوسی ایہو عرض کریسن

شفاعت کرسی صورت خوب بناوے
دل پیو شہوت ہیں پہاں بند کرایا

قرآن شفاعت کرسی جگایا
رحم الٰہی بخشاوے

شفاعت سنبھال پہنچاوے

بدلہ اسدا روز حشر دے اول جنت جاوے
سوئی بدلہ آپ بچے ہور بہتی خلق چھڑاوے

تے جو نہ جنیاندی حاجی کرسی جیہڑی لائق ناراں
اس ہول شفاعت قبول نہ ہوسی کارن ہیں فرماناں

کوئی اکہی کوئی جو نہ پنجاندی کوئی وڈی جماعت
بدکاراندی کرن شفاعت بنسن نیک وسیلے

تلے عرش دے ماپیاں تائیں سبھ شفاعت کرڈے
جنت دے دروازے انہے کارن عرض کھلوسن

جد ماں باپ اساڈے جاسن جاساں اسیں تداہیں
رب رحیم کریسی رحمت ماپیاں نال لے ویسن

جنہاں روزے رکھے اسوچ انہاں نوں بخشاوے
اس دن کارن روزے رکھے ایہناں بخش خدایا

اس دن کارن پڑھیں منہوں اسنوں بخش خدایا
کلمہ شفاعت کرسی جو جج عمرے جاوے

الویں کلمہ پاک شفاعت جد تیاں آئی

بیان شفاعت بعد از در آمدن در دوزخ و کیفیت آن بموجب احادیث صحیحہ معتبرہ

جو ہا تھیں لنگھ سلامت چلسن وچ میدان کھلوسن
امت احمد وچ انہاں دے ہوسی قدر چوتھائی
ہک دوجے تے راضی ہوسن کینہ بغض نہ کوئی
فر حضرت احمد لے ہتھ کنجی در جنت دا کھولے
حال امت دا کرن تلاش وہن فرشتے ساراں
سنکر خبر ہوسی دلگیری پاک نبی دے تائیں
فر حکم ہوسی سر چا پیارے تیری سوال قبولاں
حکم ہوسی کڈھ دوزخ وچوں امت اپنی پیاری
نال نبی دے ہو ہمیر کرن شفاعت سارے
نال فرشتے لیکر حضرت دوزخ جان کنارے
آپو اپنے دوست پیارے دیہو پنہ نشانی
بھی ہر اک کرے شہید شفاعت ستر خصماں تائیں
سیہ علما ہر دلیا اللہ شفاعت کرن موافق شناتاں
بعضے سارا شہر چھوڑاون بعضے سب قبیلہ
بھی مومن نیک شفاعت کرسن قدر موافق سارے
جد جو دا قدر ایمان والی سب خلقت باہر آئی
فر دوجی وار تلاش کرسی بدا خاص پیارا

پہلے پھلیاں کھلے ڈیکن سب اکٹھے ہوسن
ہک دوجے نوں ظلم تعدی بخشش کرن صفائی
ونزعنا ما فی صدورھم من غل خبر قرآنوں ہوئی
امت نوں کر داخل جنت دوزخ فیر اگولے
جو دوزخ دیوچ امت تیری ستر دی لاکھ ہزاراں
سجدے پیکست دے پہاڑ کہسی حمد ثنائیں
کرسی عرض جو یا رب امت بخش ظلوم جہولاں
جیدیوچ ایمان ہووے ہک جو دانہ مقداری
ہر اک اپنی امت کارن کرسن عرض نیارے
کہسی حضرت یاراں تائیں کر ہو یاد پیارے
دوزخ وچوں کڈھ لیا دن انہاں ملک نورانی
دہ جنبیاں ندی کری شفاعت چا فقط اوہ نہیں جائیں
بعضے سیاں ہزاراں کرسن بعضے لاکھ جواناں
تے چار سیاں دی کرے شفاعت چاجی تیہی دسیا
آپو اپنے یاراں خویشاں بھی اشنا پیارے
تاں امت احمد سب امتاں تھیں قدر رہوسی ترہائی
جو سب امتاں ہن باہر آئی یا کوئی رہیا وچارا

کہسن ملک جو دوزخ اندر باقی اجے ہزاراں
کڈھ دوزخ تھیں امت اپنی حکم ہوسی رحمانوں
پھر حضرت کہسی نبیاں ولیاں اصحاباں علمانیاں
یاد کرن سب پنی پناون کڈھ کڈھ ملک لیاون
فر نہ بچی ڈاری کرنے ملائک پاک حبیب الٰہی
فر سجدیوں پچھے عرض کریسی اذن ہوسی رحمانوں
فر اگے دا اگوں نال نبیاں یاراں تابعداراں
اس شفاعتوں پچھے امت احمد دے ترہایاں
فر اہل ایماناں وچوں رہسی دوزخ وچ نہ کوئی۔
اللہ پاک بچھاتا انہاں شرک نہ مول کیتو نے
حضرت طالب اذن دی کرسی انہاں شفاعت تائیں
کافر مشرک طعنے کرسن دوزخ وچ انہاں نوں
او ہ جھگڑا بحث ہوئی تساں ضائع وچ توحید جو کردے
جوش کرے فر غیرت رب دی قسم کھے فرماوے
فر قدرت دی مٹھ دوزخ وچوں بھر کے باہر نکالے
آخر روز حشر دے جو ہے سال پنجاہ ہزاراں
سب دوزخ تھیں نکل جیسے سڑ بل ہوئے کوئلا
نزت انہاندے جیسے ثابت تارے باہر آون۔

فر اوہ نبی اگوں سجدیوں پچھے کرسن عرض پکاراں
جس دل اندر ہک رائی دا قدر رہی ایمانوں
یاد کرو سب تابعداراں خویشاں یاراں اشناواں
اس تھیں پچھے امت احمد سب تھیں نصف ہوون جا
کہسن ملک اجے وچ دوزخ امت بہت تباہی
کڈھو جس تے ادنیٰ ذرہ ہے لوچ ایمانوں
کڈھ دوزخ تھیں باہر لیاون خلقت لکھ ہزاراں
ہک ترہائی سب نبیاں دی امت خبراں نہ آں
مگراں قدر قلیل جنہاں توں نبیاں خبر نہ ہوئی۔
تابع کسے رسول نہ ہوئے خبر نہ مول ہوئیو نے
حکم ہوسی ایہہ حد نہ تیری ہن انہاں آپ چھوڑاہیں
جو اس توحید تساڈی کیا کجھ کیتا نفع تسانوں
ہن ایہیں لتے اینیں برابر سارے دوزخ دیوچ سڑدے
جو مشرک نال برابر مومن مول نہ کیتا جلدے
باہر نہ چھوڑے دوزخ اندر روک ایجاد زانوا لے
اہل ایمان نہ رہسی کوئی دوزخ اندر ناراں
نہر حیات جو در جنت پر اس وچ ڈالے ہوو لے
جن پدجیوں بدل وچ چول باہر ہو دسیاون

فر جنت اندر داخل کرسی غم اندوہ وںجاوے — داغ سیاہ ہک تن اُتّے مدت لگے وسیاوے

اہل بہشت انہاں دیتا ایں کہن جہنم والے — فردوت پچھے عرض کرن رب نام تسّے داغ بھی ٹالے

ذکر شخصے کہ بعد از ہمہ مردمان از دوزخ رہائی یابد

جو سبہ لوکاں تھیں دوزخ چوں پچھے باہر آوے — گدھ دوزخ تھیں لنگھے اُتّے مولےٰ اس بٹھاوے

چد ساعت گذرے راحت پہنچے عقل ٹکانے آیا — آکھے دوزخ تھیں منہ میرا موڑیں بار خدایا

رب کہسی کجھ ہور نہ منگیں آکھے ہور نہ چاہاں — قول قرار کریسی محکم مڑ سی مکھ پچھاہاں

جنت کول درخت دسیاوس سایہ خوب ہوائیں — وت فریاد کرے یا اللہ مینوں اوتھے پہنچائیں

جے ایہ دتا توں ہور بھی منسیں اللہ اس فرماوے — آکھے یا رب ہور نہ منگساں قول قرار سناوے

فر اوتھے وچ اگیرے ویکھے ہور عجائب جائیں — پھیر عہد کرے فریاد الٰہی یا رب اُتھے پہنچائیں

ایویں ہالی ہولی پہنچے جنت دے دروازے — ویکھے رنگ محل عجائب باغ بہاراں تازے

پہنے قول قرار تمامی بہت کرے فریاداں — ہو یا رب کر محروم نہ مینوں فضلوں بخشیں مراداں

جنت وچ کر داخل مینوں رب رحیم کریماں — اذن کرے رب داخل ہووے جنت وچ نعیماں

دل وچ کہسی جنت لوکاں گھتی بہت آبادی — مینوں ہک گھتوں ملسی جنت وچ کشادی

رب فرماوے جا ہک تھاں تینوں کمی نہ کائی — [illegible]

دل وچ بار نہ آوے مینوں آکھے رب تماناں — [illegible]

اس بھولے سخنوں راضی ہووے نبی جاں ہس کے گل کہاوے — [illegible]

جو کجھ منگوں مراداں اوتھے [illegible] آکھ سناوے — [illegible]

جان خواہش سوال تمام ہووے اُس نے سچا فرماوے — ایہ سب کجھ لے تے دس حصے ہو نعمت رب ودھاوے
جو دنیا وچ نہ ڈھا سنیاں نام نشان نہ جانے — ایہ ادنی مومن نعمت قصہ اعلی کون پچھانے

بیان رحمت حقتعالی در دنیا و آخرت

سو حصے رب رحمت کیتی حضرت خود فرمایا — ہک حصہ وچ دنیا ورتیا آخر نیک ونڈایا
اس ہک حصے تھیں پیار محبت خلقت وچ پسارا — ماواں پتراں بھیناں بھایاں پیار اسے تھیں سارا
انساناں حیواناں ہر وچ مہر محبت پائی — بھلی یاری محبت ہے اس ہک حصے تھیں آئی
ہک گھٹ سو حصے جو رحمت ایہ حصہ بھی نالے — پورا سو کریگا رب روز قیامت والے
رب دی رحمت نال کی نسبت رحمت بندیاں تائیں — ہک حصے وچ پیر بندیاں وہ سو حصے داسائیں
ماپیاں نے فرزنداں رحمت کوئی قیاس کیجوے — آدم تھیں تا آخر تائیں حصہ ہک ونڈیوے
لکھ کروڑاں نیل ہزاراں خلقت امت نکوئی — اوس ہک حصے تھیں درپوں ذرہ ہر یک حاصل ہوئی
اوہ ارحم کل رحیماں اللہ سو حصے داسائیں — آس اسیدی ہر دم رکھو منگو نت دعائیں
بندیاں کنوں مراد نہ منگوں نت پکارو — بندہ جیدا آکھے یا اللہ حضرت آکھیا بارو
لے بندے حاضر اللہ ہر واری فرماوے — جواب بندا رب تھکی ناہیں بندہ ہی تھک جاوے
بندہ گناہوں بندہ مومن توبہ کرے ہیکوئی — شاہد کرے فرشتیاں نوں رب اسنوں بخشش ہوئی
جو اس بندے دل تھیں جاتا ہے پیر اکوئی — نال گناہاں دے پکڑ نیدا بھی بخشیندا اسنوئی
مسلم کری حدیث روایت اللہ نے فرمایا — نہیں سب بھلکھے تے سبھناں راہ دکھلایا
گمراہ جس جائیں ہیں پہنائیں راہ دکھائیں — ہر حاجت فرمنتھیں منگو کراں قبول دعائیں

۸۷

نہیں دینہ تے رات کرو تقصیراں ہیں سبھ بخشنہارا
سبھے بخشش منگیں منگو کرساں پار اوتارا

جاں تریجا حصہ رات رہے تاں حضرت خود فرمائے
تد پہلے اسمان اتے رب رحمت گھر آ پائے

آکھے ہر کوئی بخشش منگی میں بخشاں اس تائیں
تے ہر کوئی منگن حاجت منگے کرا قبول عطائیں

کتھوں تیک بیان کرے کوئی رحمت فضل الٰہی
دنیا وچ نہ اوڑک آوے ہک حصہ جتنا آہے

جد سو حصہ ال وچ حشر دے رحمت ٹھاٹھاں مارے
تد ابلیس بھی آس کرے دل رحمت چہ بسارے

بیان خوشبوئی بہشت کہ در محشر اہل ایمان را بیاید و کسانیکہ ازان بوئی خوش محروم مانند

پنج سے سالاں پینڈے اُتوں بو جنت دی آوے
مومن نیک نصیب حشر وچ کافر مول نہ پاوے

کئی فرقے بدکاراں وچوں جنہاں بو نہ آوے
جو دتی تائیں قتل کری بن حقوں مار دبجاوے

جو بڈھا ہو کر کرے زناہ جو مائی باپ رنجانے
جو کوڑوں دعوی نسب کریں آکھے نسل فلانے

جو عورت اُتے ظلم کرے یا خویشاں خویشی توڑے
جو پیوے خمر یا مر گئے نہیں توبہ مرن جا چھوڑے

جو تکلف کرے جو پیچ کپڑے الاں ٹک بناوے
جو ظالم لگا دم چابک رکھے مار غریب رنجاوے

جو عورت زینت زینت کر ہر آوے چہ سدھاوے
مرد بیگانے ویکھن ستوں ریجھے آپ بجھاوے

جو ہٹ بازاری کہ تک لوڑ دے چون ان ڈھیری
جو دینی علم پڑھے لے نیت دنیا حاصل آوے

ایہ سبھی فرقے وچ حشر دے جنت بو نہ پاون
قدر گناہاں جھکیہ سزا ہن اوڑک جنت جاون

بیان اعراف کہ نام جاہیست بلند درمیان دوزخ و بہشت

کافر دوزخ سڑن ہمیشہ کدی نجات نہ پاون
تے اہل ایمان ہتھوں تر دو فرقے ہک سلامت جاون

فر بعضے پل نہیں دوزخ دگن شامت نال گناہاں
جنت دوزخ سنہ موضع نام اعراف ایہائی۔
اہل جنت ہو دوزخیاندا حال اُتھوں دسیاوے
دوزخیاندا حال جے ویکھن دہشت خوف سوکادے
ایسپرایہ تسلی دل نوں دوزخ جاسن نائیں
دوزخیاں ہو جنتیاندے نال کریسن باتاں
کہسن سلام بہشتیاںنوں ہو دیہن مبارکیاداں
جاں دوزخیاںتھوں ویکھ پچھانن کہن پکار انہانوں
فر جنتیانوں کرن اشارت بہت غریب جو آہے
جو انہاں رحمت کدی نہ ہوسی ہو یا حکم انہاتوں
جنہاں نیکیاں غالب ہوسن جنت جاسن سارے
نیکی بدی برابر جنہاں وچ اعراف کھلوسن
تا اوہناں شرک نہ کفر کمایا نا نیکی بر پائی
تے جنہاں ہوش عقل نہ آہا مستانے دیوانے
بعض روایت اندر فرقے ہوتر ے بھی آئے
یا نال کفاراں جنگ کریکو نا پیو یا چھڑ رضائیں
یا پیو وچہ خرابی چھوڑے موئے انہاں ترسائیے

نے بعضے وچ اعراف کھلوسن سنوں بیان تنہاں
نا اونھے نعمت جنت کائی نا دوزخ پر بائی
پنجاہ ہزار ورہیاں اودن اونھے انہاں نبھاوے
جنتیاں ول ویکھن ترسن صبر آرام نہ آوے
پک امید جو جنت جاسن اوڑک جدل کداہیں
دوہاں فرقیاں اوہ پچھانن ہر یک دی صفتاں
دوزخیانوں طعنے مارن کفر نفاق فساداں
جو لشکر مال ہنکار نہ کیتا ہرگز نفع تسانوں
اوہ ویکھو تسیں حق جنہاندے قسماں کردے ساہے
ونج بہشتیں نعمت لٹو نہ غم خوف تسانوں
تے جنہاں بد باں غالب ہوسن دوزخ جان وچارے
تے جنہاں خبر نہ پہنچی نبیاں اوہ بھی اتھے ہوسن
وانگ حیواناں کھاون پیون شہوت عمر ونجائی
باطل حق نہ کجھ پچھاتا ہوسن اوس مکانے
ہک ماپیاں تائیں غصے کرکے علم پڑھن جو جائے
یا جج ونجے کر رنج انہانوں گھیرس موت اوداہیں
ایہ تری وچ اعراف کھلوسن جنت وچ نہ جاندے

برکت علم تے حج شہادت دوزخ وچہ نہ سڑسن — ناپیاں ماں پیو اوناں ہرگز جنت وچہ نہ وڑسن

جو چھوٹے لڑکے مرن کفاراں وچہ اعراف کھلوسن — فرنال شفاعت ختم نبیاں جنت داخل ہوسن

حضرت عرض کریسی رب برا نہ انہاں کمایا — بریاندی اولاد آہی ایہنوں بخش خدایا

عرض قبول خداوند کرسی جنت اندر جاون — خادم اہل ایماناں ہوسن جو غلمان سداون

وچہ اعراف ہمیش نہ رہسی ہرگز فرقہ کوئی — اوڑک جنت داخل ہوسن بدی بخشش ہوئی

بیان کسانیکہ بحد عقل و بلوغ نہ رسیدند یا خبر انبیا باِیشان نرسید چہ حال دارند

بعضے لوگ جو عاقل بالغ دنیا وچہ نہ ہووے — حق باطل وچہ فرق نہ جاتا ہوشوں اگے موئے

یا ہوش آئی پر خبر نہ ہوئی نبیاں مرسولاں — بھی معجز باندی خبر نہ پائی ہرگز انہاں جھلاں

نہ ڈٹھا نہ سنیاں انہاں خبر کہی علماواں — نہ اونہاں حکم آہی پہنچے عقل ہدایا دنیاواں

ہکا گ کنارے جا ہک اونہے جمع کری رب سارے — آکھے میں ہاں رب تساڈا سنجھے آکھن سارے

توہیں خالق رازق ساڈا مالک دوہیں جہانی — میں امر کراں تسیں بات قبولو حکم ہووے جہانی

سبھیں اسیں حاضر آہیں رب سچا فرماوے — جو اس آتش وچہ ہر کوئی آپے ڈگے چھال لگاوے

ہر فرقہ سن حکم الٰہی ذرہ ڈھل نہ لاون — اہل ایماناں والی آتش اندر چھال نشنگ لگاون

اوہ آتش ٹھنڈھ آرام سلامت تھیوے باغ بہاری — تے دوجا فرقہ کرن بہانے عذر زبانوں جاری

آکھن یا رب انہاں طاقت آتش لاتاں مارے — رکھ معذور اسانوں کر موں عاجز اسیں بیچارے

رب کہسی وہ پہلا فرقہ ہے فرمانبرداراں — جے حکم میرا وچہ دنیا سندے کردے شکر ہزاراں

٩٠

ہیں اس تھیں بہت امان حکم دنیا بھیجے آہے … جو وحدانیت میری منّوں شرک نہ مول کریا ہے

ایہہ آتش پوند مول نہ سنگے دوزخ لوں بچانوں … اوہ حکم سکھا دنیا والے کر دے صدق نہانوں

تے دوجا فرقہ دنیا اندر جیکر حکم سنیندے … ایہہ حکم قبول نہ کر دے ہرگز کوڑے عذر بنیندے

نفس شیطاں دی تابع ہو کے اندر رسم ہمیشہ بلائیں … لکھ حاجت ہو شہوت آفت دنیا نوں ایہا نائیں

انہاں پھیر احکام نہ جا منیاں لیا عذر بہانے … تا دنیا اندر کیونکر منّے حکم پیرا غائبانے

اوہ پہلا فرقہ مخلص بندے جنت جاون سارے … تے دوجا فرقہ پھیر اماناں داخل ہوون نارے

بیان حساب جنّیاں دا بر بیان حیوانات و کیفیت ثواب جنیاں اہل ایمان

جن پری بھی آدم وانگوں شامل ہوئے انہاں تائیں … بعضے مومن بعضے کافر بے فرمان گنہائیں

وچہ مسئلہ تا تھیں اللہ نے وچہ ثواب عذاباں … آدم جن برابر رکھے ساریاں وچہ خطاباں

جو کافر جن ہو وچہ ہمیشہ جلسن شک نہ کوئی … جو مومن جن ثواب انہاں نوں وچہ بہشتاں ہوئی

بعضے کہن بہشت نہ ہوسن مومن خاک ہو جاسن … بعضے کہن ثواب ہمیشہ لذت خوشیاں پاسن

پھیر مالک کل نہ ہوسن جنّت دا ایہاں جائیں … جو جنت بخشیا خاص اللہ نے حضرت آدم تائیں

اوہ مومن جن سکونت کر سن جنت گرد نواحی … آون جاون جنت اندر پکڑن نفع مباحی

وانگ رعیت جو ونّا یاں نعمت شیخ لیاون … کھاون پیون جو ان دیکھن لذت راحت پاون

بعضے آکھن ایک سہوون جنت اندر جائیں … آدم وانگوں کھاسن پیسن نا کچھ فرق جزائیں

جو آدم جنیاں یا جھگڑا حق جانور حیواناں … انہاں کچھ جیسے ظلم جو کیتا یا کچھ ظلم انساناں

اوہ ہک وچہ حدیثے مسلم وچہ روایت آیا … جو سنگ والی نے گھوڑی نوں وچہ دنیا سنگ لگایا

گھوڑی نوں سنگ ملسن اتنا سنگ والی نوں مارے ۔ یا ڈاہڈی ماریا لیسے نوں چھوڑ دینا سمجھ پیارے

اس نہی نوں قوت ملسی ڈاڈھا لسے تھیسی ۔ اوہ لِسا مار کریسی اتنی ایویں عدل کجیسی

تے جو انسان ناحق ہمیشہ کیتا ظلم حیواناں ۔ تا اوہ حیوان بھی لیسی بدلہ ظالم انہوں انساناں

جان بدلے لیکر فارغ ہوسن ڈنگر پکھی سارے ۔ جنت دوزخ حکم نہ انہاں ہوسن خاک دیارے

جو راہ خدا وچ دنیا کٹھے خاک جنت دی ہوسن ۔ ہو کر خاک مراتب اعلیٰ جنت والے پاسن

جو دنیا اندر کھاون کاران کٹھے نام خدا اُن ۔ اوہ خاک جنت دی وچ ملکر ہوسن اوتھی دی وچ واون

خاک درخت بھی جنت والی خالی نہیں شعور دل ۔ اوہ لذت تھیں محروم نہ ہوسن دنیا قریب حضور

رہسن خاک زمین وچ ملکر ہوسن محو تمامی ۔ زمین اسمان بھی ہوسن فانی آوے جس دم

بیان فنا شدن آسمان زمین و کیفیت فنا زمین و تتمہ روز حشر و شروع روز خلود

جد پل صراطوں لنگھسی خلقت کافر نکلسی سارا ۔ تے مومن پل صراطوں جا کر ہوون جمع پیارا

ہک میدان فراخ ہوسی اوتھے کرسن بہت صفائی ۔ حق حقوق جو ہوندے وا بخشن ہر اک بھائی

خالی زمین رہی اس ویلے خاکوں میدہ تھیسی ۔ اوہ جنتیاں اندر کھانے اندر میدہ خرچ کچیسی

ہک گاؤ مچھی اُتھے حاضر ہوسن کر دیوسی بین ۔ بیگر کباب ہو مچھی دا کر کے اول قسمت کرسن

ڈڈ گوشت سارا گاؤ مچھی دا کرن کباب تمامی ۔ نئے نیلی نال رلا کر کھاسن جنتیاں انعامی

اوہ خاک زمین بھو خاک حیواناں خرچ ہوسی اس راہی ۔ کچھ جنتراں رہ جاسن باقی ہور بل اللہ چاہے

ہک شتر حضرت صالح علیہ السلام دی والی ۔ سگ اصحاب کہف دا کتیا جنت جاسن نالی

کعبہ تے کوہ طور بھی پھر مسجد اقصیٰ والا — کبھی رَوضے منبر حجرے تے جنت ٹکڑا زمین کمالا

کبھی تھماں مسجد نبوی جس تے حضرت تکیہ کرتے — صورت خوب جنت وچہ دائم ہوسی کارن ہر دے

جاں روز حشر دا پورا ہوسی سال پنجاہ ہزاراں — تار ذرہ نقل و دوام شرع نالیں عدد شماراں

اس لکھی کردا ہیں پڑھن نہیں ہول شمار نکوئی — جنتیاں نوں نعمت ہر دم دوں سوائی ہوئی

تے دوزخیاں نوں دکھ عذاباں ہر دم [illegible] آیا — وچہ قرآن حدیثاں آئیں ہرگز شک نہ آیا

مناجات درجناب رب البریات

ایمان فضل ہر بیتی [illegible] الٰہی عملاں آس نکاہی — خاتمہ عمل نہ چنگے آہے ہو بخشیں دوگی آہی

دینہ رات گناہاں اندر ساری عمر ونجائی — جو کسی تے عمل ہوسی کچھ نہ اوں آس — بھائی

توں واحد لا شریک الٰہی منہ دلوں زبانوں — تے حق رسول محمد جاتا سچے صدق ایمانوں

ایہ توں ہی فضل کرم تھیں تا ہیں وچہ بزرگی آہیں — بھی تینڈا فضل کرم تھیں میر پیاں نباہیں

بخش [illegible] ہوا پریشاں یار آشنا تمامی — بھی امت احمد بھی ہر مومن کل خواص عوامی

دوزخ [illegible] کریں [illegible] ناہ وکھائیں — بھی [illegible] گرمی بدلے اسدی [illegible] فضل بچائیں

بیان صفت دوزخ و نام طبقات آن و موجبات درکات آن

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

یا رب بخش [illegible] نکی ساتوں دیں جہانی — تے رکھ پناہ عذاب آتش تھیں بخشیں احسانی

ہدیہ پاس نبی دے آیا جبرائیل فرشتہ — رنگ تغیر خوفوں ہویا پچھیا نبی فرشتہ

اکھیں حضرت دیکھ آیا ہیں دوزخ قہر الٰہی — خوف لگ ہویا تغیر اسدی دیکھ تباہی

حضرت آکھیا دس حقیقت بیان نوں اسدی ساری ‏— آکھیس حضرت ہے او جگہ ربدی غضب قہاری

سال ہزار فرشتیاں تا یا قوت ساری لائی ‏— تاں اس آتش غضب قہر دی ہتک سفید ہی آئی

دت فر سال ہزار تپایا سرخ ہویا رنگ لالی ‏— دت فر سال ہزار تپایا آتش ہوئی کالی

دوزخ وچہ نہ چانن ہرگز دھوں دھکار انھیرا ‏— دینہ تے رات بلے تت آتش ہر دم گرم ہنیرا

اوڑک دوزخ شکوہ کیتا وچہ درگاہ الٰہی ‏— یارب آتش میری کیتا میرا حال تباہی

حکم ہویا لے یکدم ٹھنڈا یکدم گرمی والا ‏— گرمیوں اوہ ہویا وچہ دنیا ٹھنڈوں تھیا سیالا

سچے پیغمبر ہی دے چنتا رستہ دوزخ کھیچی و ‏— خلق مر سب گرمی کولوں ڈھل تہ اٹھے

جو کچھ نشانیاں دوزخ اندر ہک ہک دکھاوے ‏— مشکل پرہی نہ جو اسدی تکھیں سہ خلقت جرحاوے

دوزخ دیکھ فرشتہ روندے تکتیں ہر ہر کانے ‏— جاں آدم ہویا فرشتیاں دی کیتا اندر سیں بچاے

دوزخ طبقے ست ایہا ای رہتیں منگتا ہیں ‏— پہلے طبقے نام جہنم بے کھاندے نا ہیں

ہیٹے اپر دوزخ ہن ایہی خلق کہوں حسن تا نہیں ‏— بھی پلپھر ایہی تے رہن لگھسن لوگ اتھا ہیں

عاصی امت احمد دی وچہ کرسن کجھ دہیرا ‏— فر نال شفاعت فضل الٰہی جنت کرسن ڈیرا

بھی ہر کہیں نال شرکت نبی کچھ رلائی ‏— جو ہن نبی اول رہی کیتی یا ہر کیتی جنت سخائی

اوہ دوزخ لکھیا بہت عمیق اوہ با ہے کجھ پچھیے ‏— سک پیاسے چلیا جاوے اوڑک نام لبھیوے

اس اوہ نقشے بابک گوشہ وچہ دوجہ مدا دروازہ ‏— اہو دوجا طبقہ نام لظی اس آتش تہت آوازہ

پہلے طبقیوں گرم زیادہ سخت عذاب جہنم ‏— مشرک غرب سمی پچہ ہوسن بھی کفار سیتہ

دوجا پہلے نوں زیادہ اوڑک آخر نا آوے ‏— تیجا اسدے دروازہ حطمہ سخت ڈراوے

ایہ تریجا طبقہ دوجے کولوں سخت عذاب زیادہ
تھلے اس دے ہے دروازہ نام سعیر ایہا ای
بھی مشرک سارے اسو چہ رہسن آتش قہر آلہی
اُہ چہ رہسن گبر ہمیشہ آتش پوجن والے
تھلے اسدے ہے دروازہ نام جحیم سداوے
اسدے تھلے وچہ دروازہ ستویں طبقے اہی
اسو چہ رہسن ہمیش منافق سخت عذاب الیماں
جن اللسان بائیسن آتش ہو ہو ہاڑاں تائیں
دوزخ کیہی ہوجی ہے کجھ قدم ہمیش آلہی
اُتھے ملک موکل اہین دوزخ اُوپر بہائی ،،
ایہ اُتی سب سڑ ا ایہن تنے تابعدار ہزاراں
ہر دم قوت بدن زیادہ وڈے قد او نہاندے
رحمت دلاں اُتہاندیاں اندر خالق مول نہ پائی
اوہ بے فرمانی کرن نہ ہرگز جو کجھ رب فرماوے
جتنی خلقت دوزخ اندر بعض روایت کرے
چَیل اہی بات دوزخ اندر جنگل قہر آلہی
اس وچہ ہوسن بیفرماں جو ترک نماز کریندے

جو منکر نبیاں دے ہوئے ہیوڈاں کارن ہو یا آمادہ
جو مال یتیماں کھاون ظلموں اونہاں جاہگ آئی
تھلے اسدے سقر ایہا ای سخت عذاب تباہی
ہکدُوجے تھیں ڈونگھا ہر ہر سخت عذاب نرالے
جو کوئی ہمیشہ بین نہ مُتے جاہگ اس وچہ پاوے
ہاویہ نام ایہا ای اسدا آتش سخت جیہی
توں رکھ پناہ اساں نوں اُستھوں ربّے رحیم کریماں
رب قہرے وسی دوزخ نوں تو ل بھڑ کاون یا نائیں
کیہی وچہ کہیں آتش ایہا خواہش آہی
جو سنبھانو چہ سڑا اہی تس مالک نام ایہا ای
رب بخش دوزخ تھیں پیدا کیتے سال ہزاراں
بک مدھے تھیں وُچے تائیں جنہاں دے سر بانے
صورت بُری طبیعت کَڑی مہر نہ دل وچہ آئی
اوہ ذرہ فرق نہ ہرگز کرے حکم ہر چند آوے
جنہاں تائیں جتنیاں مالک ہتھیں کرن ہر دوے
لوہے گرز بنیاں اس وچہ سٹسن لوک تباہی
جو تول نہ دے سچ نہ جانن مال زکوٰۃ نہ دیندے

بقیہ حاشیہ صفحہ ۹۹

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَیْلٌ لِّلْمُطَفِّفِیْنَ الَّذِیْنَ اِذَا اکْتَالُوْا عَلَی النَّاسِ یَسْتَوْفُوْنَ ۙ وَاِذَا کَالُوْھُمْ اَوْ وَّزَنُوْھُمْ یُخْسِرُوْنَ ؕ اَلَا یَظُنُّ اُولٰٓئِکَ اَنَّھُمْ مَّبْعُوْثُوْنَ لِیَوْمٍ عَظِیْمٍ یَّوْمَ یَقُوْمُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ؕ سورۃ التطفیف س ۳۰ ر ۲

جو وہ گھٹ تولن سودے اندر دیندے گھٹ تو لیندے ۔ لیندے پورا یا وہ تولن اندر ویل جلیندے

جو لوگ وڈے گلے منہ تے ہور تے پچھے ہکوالاون ۔ بھی خلیخواراں نوں ملک الٰہی اندر ویل وگاون

ڈوگھا ویل ایہائی ایڈا پتھر دلے کوئی ۔ چالی سال ہٹھاں جاوے تھلے پہنچے سوئی

بوٹن لہو زرداب جو کسی جسماں کنوں کفاراں ۔ تتا سخت نہایت گندہ چلسن ندیاں نہراں

ہکدا نام غساق ایہائی ہک غسلین سدہاوے ۔ ہک آشام تے غی ہکیدا اللہ نام تہاوے

جے ہک پیالہ اس پانی تھیں دنیا اپر آوے ۔ سبھ خلقت بدبو سدمی ہوگرمی تھیں مرجاوے

ہکو بہت تلاونے چشمے کھوہے دوزخ اندر ٹوے ۔ جُبُّ الحزن ہی نام ہکی دا یعنی کھوہ اندوہے

ہک طینۃ الخبال ایہی ہور نام حمیم ایہائی ۔ آتش تھیں وہ پانی تتا حد نہیں آئی

جاں ہو تھالی ہس لیاون انہوں کافر ریہہ دے سارے ۔ سٹول ہوٹھ سبھ دے ہوسن دسن وانگ پہاڑے

او تلا ہوٹھ لوے کیچ آہیں تلوان دھنی سینہ ۔ سسیج زبان کری تنگ منہ نوں دسے بہت کمینہ

سنگھوں ہیٹھ جاں پہنچے پانی اندر او وچھ جلاوے ۔ او وچھ اندر ٹکڑے ٹکڑے مخرج کنوں ہلاوے

ہک غسابیہ پائیسن سرپر کافر دے اوہ پانی ۔ گل کر اندر او وچھ چوں نکلے مخرج تہائی

ہوزمہریر ایہی ہک جاہک سڑی حد نکائی ۔ برفوں وہ ایہی اس سڑی سخت عذاب ایہائی

ہک دوزخ وچہ پہاڑ ایہی اوہ نام صعود سداوے ۔ ستر سال چڑھے کوئی کافر تاں اس اپر جاوے

۹۶

كفار اتنوں مار شتے اُپر اس چڑھاون
پھر اوتھوں ہک بوڑاون نیچے پھر دریڑے آون
پھیر چڑھاون پھیر بوڑاون اہو حال وہاوے
اوہ تتا سخت جو ہتھ دھرے کوئی رکھیدا نہیں گلجاوے

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی سَرَابِيْلُهُمْ مِّنْ قَطِرَانٍ وَّتَغْشٰى وُجُوْهَهُمُ النَّارُ ○ سورہ ابراہیم س ۱۳ پ ۴

دوزخیاں دی پوشاکاں تھیں گندھک بھلا سواری
تے جیون تھیں لکھ واری بہتر مرنا ویکھ خواری
لمبے جبے گندھک رال منالے
بھڑکے اگ تے بجھے کدائیں جبہ سارے گالے
بھرن قدم ڈبدن تے اندر آتش جھٹ لبوران
جے ہک بہاراں اتے رکھن گالے ترت پہاڑاں

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی اَذٰلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا اَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّوْمِ ○ اِنَّا جَعَلْنٰهَا فِتْنَةً لِّلظّٰلِمِيْنَ ○
اِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِيْٓ اَصْلِ الْجَحِيْمِ ○ طَلْعُهَا كَاَنَّهٗ رُءُوْسُ الشَّيٰطِيْنِ ○ فَاِنَّهُمْ
لَاٰكِلُوْنَ مِنْهَا فَمَالِـُٔوْنَ مِنْهَا الْبُطُوْنَ ○ ثُمَّ اِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيْمٍ ○
ثُمَّ اِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَاِلَى الْجَحِيْمِ ○ اِنَّهُمْ اَلْفَوْا اٰبَآءَهُمْ ضَآلِّيْنَ ○
فَهُمْ عَلٰٓى اٰثٰرِهِمْ يُهْرَعُوْنَ ○ سورہ والصافات س ۲۳ پ ۲

دوزخ اندر کھانا تھوہر دوجا ضریع پانی
پیٹ اندر جس کھاون اندر ہر گز رہے نہ کانی
اوہ تھوہر اصل جحیم اندر ہے اس دی نال پانی
اس دے پتے اندر انگوں جو شنے جھر قرآنوں آئی
بھاری سخت زہر تھیں جس تن بوٹے پودے دریائیں
لیکے یا شراب ہووے اوہ کھانا کافر تائیں
بھکے ہوئے کھاسن اسنوں بھرسن پیٹ منجیانہ
خون زبان لباں جھڑ دیسن اندر اوجھ وساون

قَالَ اللّٰهُ اِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّوْمِ ○ طَعَامُ الْاَثِيْمِ ○ كَالْمُهْلِ يَغْلِيْ فِي الْبُطُوْنِ ○ كَغَلْيِ
الْحَمِيْمِ ○ خُذُوْهُ فَاعْتِلُوْهُ اِلٰى سَوَآءِ الْجَحِيْمِ ○ ثُمَّ صُبُّوْا فَوْقَ رَاْسِهٖ

مِنْ عَذَابِ الْجَحِيْمِ ۝ ذُقْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْكَرِيْمُ ۝ سورۃ حم الدخان س ۲۵ پ ۲۵

اوہ نزاعے گالھ وانگے چڑکسی جوش قہر دا ۔۔۔ اتون ہانی آتش تتا ہین سخت زہر دا

جو کوڑا اگھا ضریع سندا سخت کندے ہو خاردل ۔۔۔ آتش تھیں گرم زیادہ گندا ہے مرداول

کوڑا ایلو کھون زیادہ بھکھے مردے کھاسن ۔۔۔ حلقوں ہیٹھ نہ لنگھے پھلنے پانی اتے لاسن

پانی منگسن کین ہے اوہ ملک لیاون پانی ۔۔۔ آتش سڑدا ہین سبھ کجھ دیسی مخرج تہائی

کفر شرک جو دنیا کردے ہو شراب جو پیندے ۔۔۔ ایہ عذاب قیامت ڈینہن وچ لعنتی جہیت سینیدے

ہک مقام غضبدا اہی اوتھے رہسن میخوارے ۔۔۔ ہو زنا ہ لواطت کرن تو بہ رہسن اسے وچ بازی

جو پین شراب بہاج جو کھاون یون کوڑ گواہی ۔۔۔ ہو عاق بھی اسے وچ پوسن سب کرن نہ ترک تباہی

جو ربدے قول نہ سچے جانن کرن نہ فکر حساباں ۔۔۔ بین حمیم غساق شرابان رہسن وچ عذاباں

سپ اٹھوئیں بہت بلائیں دوزخ وچ خواری ۔۔۔ بعضے گردن اٹھاں جہڑی بعضے جوین بھاری

ڈنگ اٹھوئیں بعضے ایڈا رکھ کجھ رمتالاں ۔۔۔ زہری سخت جو دردکی اکھی چالی سالاں

بعض لگاراں جیسے وڈے وانگوں احد پہاڑے ۔۔۔ چمڑہ موٹا ترے منزل تک آتش پلو وچ ساڑے

ظاہر باطن پلو وچ ساڑے تھیوے جیوں انگیارے ۔۔۔ پلو وچ سڑ بل ہون انگیار ہی پلو وچ ہٹر فیر ساڑے

ایہو حال ہمیشہ گذرے کدی نہ کمی عذاباں ۔۔۔ ستر ہزاراں وار ہی بدلے ہکدینہ رات حساباں

جو مشرک سچ قرآن نہ منن مشرکوں نہ آدن ۔۔۔ درجوں گھت زنجیر او بہا منوں منہ تھیں باہر لیاون

ستر گزاں زنجیر ہوسی اوہ ہرگز بہت درازی ۔۔۔ جے ہکا کڑی پہاڑاں رکھن گل کر شوں بازی

ہو کنڈے بہت زہر ڈے مارے نیز جوین تلواراں ۔۔۔ بھی کتے شیر درندے گدڑ دوزخ وچ ہزاراں

کٹ کٹ ماس اینہاں دا کھاسن تسدا نہ کائی   منگی موت ملسی ہرگز سخت ہوئی رسوائی

بیان سوال کردن کافراں ملائک زبانیہ را و مالک را و عرض کردن ایشان بدرگاہ پروردگار عز و جل

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی وَقَالَ الَّذِیْنَ فِی النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوْا رَبَّكُمْ یُخَفِّفْ عَنَّا یَوْمًا مِّنَ الْعَذَابِ قَالُوْٓا اَوَلَمْ تَكُ تَاْتِیْكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَیِّنٰتِ قَالُوْا بَلٰی قَالُوْا فَادْعُوْا وَمَا دُعٰٓؤُا الْكٰفِرِیْنَ اِلَّا فِیْ ضَلٰلٍ ۵ سورہ حم مومن س ۲۴ ب ۳

کافر وچ عذاباں رہسن سال ہزاراں   عاجز ہو کر ملکاں تائیں کرسن عرض پکاراں

چا کر دی حد اونہ ساڈوں ہکدینہ کجے آسانی   ہکدن کر تخفیف عذابوں فضل کرے رحمانی

کہسن کیہ نہ تساں نوں نبی اوہ آئے   انہاں کفر تسیں نہ منیا خوف عذاب سنائے

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی كُلَّمَآ اُلْقِیَ فِیْهَا فَوْجٌ سَاَلَهُمْ خَزَنَتُهَآ اَلَمْ یَاْتِكُمْ نَذِیْرٌ قَالُوْا بَلٰی قَدْ جَآءَنَا نَذِیْرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ مِنْ شَیْءٍ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا فِیْ ضَلٰلٍ كَبِیْرٍ وَقَالُوْا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ اَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِیْٓ اَصْحٰبِ السَّعِیْرِ فَاعْتَرَفُوْا بِذَنْۢبِهِمْ فَسُحْقًا لِّاَصْحٰبِ السَّعِیْرِ ۵ سورہ ملک س ۲۹ ب ۱

کافر کہسن نبی آئے تے بہتوں بہت ڈرایا   پر شامت نفسوں اساں نہ منیاں جو کجھ انہاں سنایا

اساں کیہا کجھ رب نہ بھیجیا تساں طوفان بنایا   دلوں بنا کر مسلے کوڑے ریدے فقے لایا

تسیں آپ وڈے گمراہی اندر لائق سخت سزائیں   بہ اقرار کفر دا کرسن بد اعمال ادائیں

جے اوتھے بات رسولاں سنکر سمجھ قبول کریندے   چنگے بخت اساڈے ہوندے دوزخ اج نہ پوندے

کہن مکت نفع تساں ہن جے سو کرو پکاراں — ہرگز مرسو نفع نہ کرسی مول دعا کفاراں

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی وَنَادَوْا یٰمٰلِکُ لِیَقْضِ عَلَیْنَا رَبُّکَ قَالَ اِنَّکُمْ مّٰکِثُوْنَ ۝ سورہ زخرف پ

فرنا امید انہاں تھیں ہو کہن مالک تائیں — آکھ رب موت اساں نوں دیوے دسن قہر بلائیں

سال ہزار پکارن کوکن کجھ جواب نہ آوے — اوڑک کہسی مول نہ مرسو ایہا حال وہاوے

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی قَالُوْا رَبَّنَآ اَمَتَّنَا اثْنَتَیْنِ وَاَحْیَیْتَنَا اثْنَتَیْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوْبِنَا فَهَلْ
اِلٰی خُرُوْجٍ مِّنْ سَبِیْلٍ ۝ ذٰلِکُمْ بِاَنَّهٗٓ اِذَا دُعِیَ اللّٰہُ وَحْدَهٗ کَفَرْتُمْ وَاِنْ یُّشْرَکْ بِهٖ
تُؤْمِنُوْا ط فَالْحُکْمُ لِلّٰہِ الْعَلِیِّ الْکَبِیْرِ ۝ سورہ مومن س ۲۴ ب ۲

فریاواں دوزخ کرسن پئے اگے فریاداں — اول کہن اقرار ہے اساں رب گناہ زیاداں

ہے کوئی راہ نکلن تھیں جے کریں رہائی — رب فرمسی ظلم ایہہ کیتا جتنی ایہہ ایمان نہ لیائی

دنیا وچہ جد ہک اللہ تیں کردے لوک دعائیں — شرکوں پر تساں نہ کیتی کیہیاں قرار دیاں نہ ہوئیاں

جد شرک غیر پکارن جان تساں امنا کردے — ہن دوزخ وچ ہمیشہ رہسو بدلے اس کفر دے

فر دوجی وار ہن کہسی یارب جو کیتا سو پایا — جو تینوں دیکھن آئے چنگے دسایا

اسیں اگے ودیاں تیرے نال ساڈا نہیں ٹلایا — ہن تیرا حکم امنا کرسے دنیا بھیج خدایا

رب کہسی نہیں دنیا اندر نیہاں تائیں گھلدے — ہن ساڈی رہن قبول تہاں ہن اگلے رہندے

اوہ اگلے مشرک نال تساڈے دوزخ اندر سارے — ہن انہاں ساتھ کیوں جیوں چاہو پاوو اوہ پلار

قَالَ اللّٰہُ تَعَالٰی رَبَّنَآ اَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا اِنَّا مُوْقِنُوْنَ ۝ الخ
قَوْلُهٗ تَعَالٰی فَذُوْقُوْا بِمَا نَسِیْتُمْ لِقَآءَ یَوْمِکُمْ هٰذَآ اِنَّا نَسِیْنٰکُمْ

فریادی اوہ کرن جواتھے بھلے یار خدایا
ہن دنیا وچہ بھیج اسانوں کریئے نیک کمائی
تیں وچہ عذاب ہمیشہ رہسو ایہاں فرماوے

بھل اساڈی بخش الٰہی بھلیاں بخش خدایا
اساں جتنز نشر الٰہیں ڈٹھا ٹھیک یقین صفائی
جیہڑا ایہ دن تساں بھلایا ہویں تیں بھلائے

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي
كُنَّا نَعْمَلُ ۚ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ ۖ
فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ؕ سورہ فاطر س ۳۴ پ ۲

فریادی اوہ کرن بہاہے کر فریاد ہکاراں
[illegible]
[illegible]
[illegible]

دوزخ وچوں کڈھ اسانوں دنیا بھیج ہکاراں
عمل جو اگے کیتے ہرگز کریئے ناہیں
جیکر تیں نصیحت سُنّدے اوہ بانت والی
چکھو ہُن عذاب اتھائیں جیو ظلم کمائے

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ رَبَّنَا
أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ط قَالَ اخْسَئُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ إِنَّهُ كَانَ
فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ
فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّىٰ أَنسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنتُم مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ
إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ ۝

سورہ مومنون س ۱۸ پ ۲

ہنجوں ڈاریکارن کافر کر اقرار گناہاں
غالب اساں ہوئی بدبختی قوم رہے گمراہاں

یا رب کدھ اساں نوں اتھوں پھیر نہ پرا کرائیں
سال ہزار کران فریاداں اوڑک جھڑکی آئے
فر انہاں ہنیدہ ہوسی ہرگز ہوون سخت سزائے
جو کہندے آہے یار خدایا اسیں ایمان لیائے
تسیں انہاں نوں ٹھٹھے کر کے میرا ذکر بھلایا
اج انہاں نوں جنت ملیا بدلے اس صبر دے

جے فریاد کرائیں انہوں ظالم ڈٹھے ہوائیں
دور ہوو چپ ہو کر سڑ ہو بولیا انساں نہ بھاؤ
رب کہسی اک فرقہ آہا بندے میرے خاصے
بخش گناہ اساں کر رحمت رحم تیرے دی آہے
تسیں انہاں نوں ہسدے آہے ہن انہاں لہ پایا
سہراداں حاصل ہویاں عیش بہشتیں کردے

قال اللہ تعالیٰ قٰلَ کَمْ لَبِثْتُمْ فِی الْاَرْضِ عَدَدَ سِنِیْنَ ۝ قَالُوْا لَبِثْنَا یَوْمًا اَوْ بَعْضَ یَوْمٍ فَسْئَلِ الْعَآدِّیْنَ ۝ قٰلَ اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا قَلِیْلًا لَّوْ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝ اَفَحَسِبْتُمْ اَنَّمَا خَلَقْنٰكُمْ عَبَثًا وَّ اَنَّكُمْ اِلَیْنَا لَا تُرْجَعُوْنَ الخ سورۃ مومنون س ۱۸ پ ۲

رب کہسی تساں دنیا اندر کچرک عمراں پائی
ساں نوں یاد نہیں کجھ بچھ جہاں گنتی آئے
مدت عمر نہایت اندک دنیا وچ تساں آہی
ڈر خوچہ نہ عمر نہایت اوڑک انت نہ کوئی
سمجھے تسیں جو اساں ہتھو بازی نال اپلئے

آہن ہکایتہ یا کم وپشتہ تہیں اندک مدت آہی
رب کہسی میں سبھ کجھ معلوم تسیں نوں کون بتاوے
اسہر تساں تاں اندک جائی خوشیاں تہاں ہن چاہی
اسدی نسبت ساری دنیا اندک مدت ہوئی
روز قیامت حاضر ہوون اوہ ظن نہ لیائے

قال اللہ تعالیٰ وَبَرَزُوْا لِلّٰهِ جَمِیْعًا فَقَالَ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذِیْنَ اسْتَكْبَرُوْۤا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ

شَیْءٍ ط قَالُوْا لَوْ هَدٰنَا اللّٰهُ لَهَدَیْنٰكُمْ سَوَآءٌ عَلَیْنَآ اَجَزِعْنَآ اَمْ صَبَرْنَا

مَا لَنَا مِنْ مَّحِیْصٍ ۝ سورہ ابراہیم س ۱۳ پ

فِر آپس وچ کرین جھگڑا تابعدار جو سلاے — منیاں سرداراں گوڑاں طعنی کرن وچارے

جو ہیں نسل تسانڈی پچھے لگے اسیں سمجھ سیانے — ہن کجھ حیلہ کرو مٹھاؤ قہر عذاب ربانے

اوہ کہن اسیں آپ جو بھلے کیہا دس اساں نوں — جے رب ہدایت سانوں کردا کر دے اسیں تساں تھوں

ہن اسیں تسیں سبھ دوزخ اندر لسن جا نکائی — جزع فزع یا صبر کریں نفع نہ ہر گز رائی

بیان نزاع اہل دوزخ با شیطان و گفتگوئے الشاں در دوزخ

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی وَقَالَ الشَّیْطٰنُ لَمَّا قُضِیَ الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ

وَوَعَدْتُّكُمْ فَاَخْلَفْتُكُمْ ؕ وَمَا كَانَ لِیَ عَلَیْكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ اِلَّآ اَنْ دَعَوْتُكُمْ فَا

سْتَجَبْتُمْ لِیْ ۚ فَلَا تَلُوْمُوْنِیْ وَلُوْمُوْٓا اَنْفُسَكُمْ ؕ مَآ اَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَآ اَنْتُمْ بِمُصْرِخِیَّ ؕ

اِنِّیْ كَفَرْتُ بِمَآ اَشْرَكْتُمُوْنِ مِنْ قَبْلُ ؕ اِنَّ الظّٰلِمِیْنَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِیْمٌ ط

جمع ہوسن وچ دوزخ کافر انہاں شیطان بلاوے — ہک اُچے تبے آتش والے چڑھ کر سد سناوے

کافر سارے اس آواز وچ خلق بھلیانی — جو ہے سزا اساڈا کرسی کجھ تدبیر رہائی

کہن لوگ جو دنیا اندر سانوں تدھ بھلایا — ہن کجھ حیلہ دس خلاصی سختی گھیرا پایا

کہے ابلیس جو اللہ کیتے وعدے سچ تمامی — ونے بھیج قرآن کتاباں کل بیان احکامی

نبی رسول تساں نوں بھیجے جنت راہ دکھایا — نے ہی شیطان تساڈا دشمن ظاہر آکھ سنایا

ہیں نہ خط نہ چٹھی گھلی نہ پیغمبر کوئی
نا کسے باہوں پکڑ میں کیہا کرتوں اینہہ برائی
ہیں وسواس دلاں نوں پایا دلی آ بد راہی
پیو دادے دی رسم نہ چھوڑ و سر دنیا نال نباہو
حال قیامت کسے ڈٹھا نا کوئی اوتھوں آیا
تساں رسول قرآن نہ منیا صدق یقین نہ کیتا
ہن منیوں نہ کجھ کرو ملامت کر ہو اپنے تائیں
ناں ہیں قوت تساں چھوڑوں تے لوچہ آس نہ رکھو
جدا ایہہ سن جواب شیطاناں نوں تے سب کفاراں
تابعدار کریں لعنت گرداں تے سرداراں
پر اس جھگڑیوں نفع نہ کوئی نا کجھ راہ خلاصی
دوزخ قہر عذاباں کولوں ہنگامت نباہاں
جو ایتھے خوف خدا دیوں رو دے اتھے خوف نہ کوئی
جنے دنیا وچہ جو ڈرے اوتھے ڈرسن ناہیں
رودن انہاں نہایت ناہیں اکھیں نیر سکاون
گلہیں بھی ان شگاف اس نہریں جیونکر قلعاں کھاہاں
فر انہاں ندیاں وچوں بیٹھن کا قربہ پر لائے

نا کسے دے پر غلبہ نتا گل کجھی کہی نہ ہوئی
نا کسے نیکی کردیاں ہٹکیا ظاہر بات [illegible]
جو ادا تساں تحقیق ہو سکے مشکل حکم آئی
جو کجھ حال نہاندا [illegible] تہیں کھی [illegible] دو جا [illegible]
عالم سکلے لون [illegible]
تے ہیں دشمن [illegible] رسول [illegible]
ہیں کبھی کھلا تیں [illegible] سب [illegible]
نا تساں نے [illegible] چھوڑ دوں [illegible] جو کیتا سو [illegible]
بکد جیہوں کرن ملامت [illegible] طعن [illegible]
[illegible] جدی ملاون [illegible]
ہر کلتائیں [illegible]
[illegible] چھوڑ [illegible] تو بہ کر [illegible]
نا دہ خوف نہ امن [illegible] باری [illegible] صدقوں ہوئی
تے جیہڑے دنیا وچہ ڈرے اُتھے سرسن بھاہیں
سکے نیر [illegible] لہو دون توں [illegible]
تو ہو رلمل ندیاں جان وچہ حدیثاں آیاں
جے بک [illegible] دنیا آوے گندوں جگ بھر جائے

جے ہک پیالہ پانی آکھیں وچ دریا ملاوے
اوہ گندہ تھیوے قیامت تائیں پیتا کدی نہ جاوے

دوزخیاں نوں کہن فرشتے ہن کیا رووو بھائی
دنیا وچ جے روندے تاں ہن کیوں ہوندی سوائی

ہن جو داہر کرے تساڈی سد دوست کوئی
کہن وچ بہشتاں پہنچے دوست آہے سوئی

لے لے نام پکارن لگسن خویشاں تے اشناواں
بعضے پیو دادینوں سدن بعضے بھین بھراواں

بعضے دھی پتر نوں سدن کر کر گریہ زاری
تسیں جنت پہنچے چھوڑ اسانوں وچ عذاب خواری

جالی برس پکارن کو کن اونہاں خبر نکائی
ہکدن اہل بہشتاں کرسن سیتھیں سوال عطائی

جے یارب ساڈے خویش پیارے آہی شخص فلانے
جنت وچ نہ ادہ دسیون پہنچے کت ٹکانے

اوہ جنتھے ہن بلا اساتوں حکم الٰہی آوے
دوزخ وچ اہین سبھ رہندے ویکھو دل بھاوے

ہک دروازہ جا فلانی وچ تماشہ کرہو
ویکھو حال اونہاں دا جا کرجے دل خواہش ہر ہو

ویکھن حال خراب اونہاندا گونا گون بلائیں
لے لے نام پکارن ہر ہر خویش اشناواں تائیں

سنن آواز پچھانن یاراں لوک جو دوزخ والے
چڑھ ہن پہاڑاں اُپر سارے ویکھن کوہن سنبھالے

گلیں زنجیر جہنم والے وچہ ہتھاں ہتھ کڑیاں
ہکدوجینوں گلاں پچھن سپر بن سڑیاں جڑیاں

جو اسیں تسیں وچہ دنیا آہے رہندے ہاک ٹکانے
کس گلوں تسیں دوزخ پہنچے جا ہک غضب ربانی

اگوں کہن دوزخ والے رورو کر کر زاری
جو اساں نمازاں مولا نہ پڑھیاں چھلی تد خواری

كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ۝ إِلَّآ أَصْحَٰبَ ٱلْيَمِينِ ۝ فِى جَنَّٰتٍ يَتَسَآءَلُونَ ۝ عَنِ ٱلْمُجْرِمِينَ ۝
مَا سَلَكَكُمْ فِى سَقَرَ ۝ قَالُوا۟ لَمْ نَكُ مِنَ ٱلْمُصَلِّينَ ۝ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ ٱلْمِسْكِينَ ۝
وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ ٱلْخَآئِضِينَ ۝ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ۝ حَتَّىٰٓ أَتَىٰنَا ٱلْيَقِينُ ۝
فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَٰعَةُ ٱلشَّٰفِعِينَ ۝ سورہ مدثر س ۲۹ پ ۳

۱۰۵

...اور انکار سے گھس پڑنے تھے ہم گھسنے والوں کے ساتھ اور ہم جھٹلاتے تھے بدلے کے دن کو یہاں تک کہ ہمیں موت آگئی سو ان لوگوں کو سفارش کرنے والوں کی سفارش فائدہ نہ دیگی ۱۲ مس

نا اساں طعام غریباں دتا نا دا زکوٰۃ نہ کیتی ۔۔ جے اساں لوک نصیحت دیندے دلوچہ کدی نہ لیتی
بات حقانی مول نہ منّی باطل وہم لکائے ۔۔ بعث قیامت جزا سزا تھیں سبھ انکار لیائے
کفر شرک دیاں پایاں کولوں تائب مول نہ ہوئی ۔۔ ساری عمر انیویں ہی گذری ایسے حالت موئے
جو کرن نصیحت دنیا اتے اسیں انہاں تھیں کسدے ۔۔ دشمن جانی دلوں بجانوں جیہڑے نیکی دسدے
تے جنہاں توں اسیں منہ ہے نال گمان بھلائی ۔۔ دلوچہ ظن جو مشکل ویلے واہر کرسن کائی
کسے اساڈی وات نہ پچھی ہرگز خبر نہ لیتی ۔۔ ہن ہی عرض تساڈی اگے جی تساں شفقت کیتی

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی وَنَادٰی اَصْحٰبُ النَّارِ اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ اَنْ اَفِیْضُوْا عَلَیْنَا مِنَ الْمَآءِ اَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قَالُوْا اِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَی الْكٰفِرِیْنَ ۙ الَّذِیْنَ اتَّخَذُوْا دِیْنَهُمْ لَهْوًا وَّلَعِبًا وَّغَرَّتْهُمُ الْحَیٰوةُ الدُّنْیَا فَالْیَوْمَ نَنْسٰهُمْ كَمَا نَسُوْا لِقَآءَ یَوْمِهِمْ هٰذَا وَمَا كَانُوْا بِاٰیٰتِنَا یَجْحَدُوْنَ سورہ اعراف

بھکھ تریہ نے جگر جلایا مدت بہت وہانی ۔۔ ہنوں لوں بعد نہ کھادا پیتا طعام ملیا پانی
نعمت بہت تساں تے افر ہرگز کمی نہ کائی ۔۔ پانی طعام اساں کجھ بھیجو شفقت کرہو بھائی
کہن بہشتی منع کیتا اساں دنیا وچہ بہتیرا ۔۔ پر تساں نصیحت ہک نہ منّی دوزخ کیتا ڈیرا
حکم اللہ دے تساں نہ منے انیویں عمر گذاری ۔۔ ہن کی وس کسی نوں آپی جھلّی تساں خواری
طعام شراب بہشت تساں تے رب حرام ٹھہرایا ۔۔ وس اساڈے کجھ نہیں تساں جو کیتا سو پایا

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی وَنَادٰی اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ اَصْحٰبَ النَّارِ اَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُّمْ مَّا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوْا نَعَمْ فَاَذَّنَ مُؤَذِّنٌۢ بَیْنَهُمْ اَنْ لَّعْنَةُ اللّٰهِ عَلَی الظّٰلِمِیْنَ ۙ الَّذِیْنَ یَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِیْلِ اللّٰهِ وَیَبْغُوْنَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ كٰفِرُوْنَ ؕ سورہ اعراف س پ

107

فر کہن بہشتی دوزخیاں نوں وعدے اللہ والے ۔ ساڈے حق ہوئے سبھ سچے خبر دیہو تسیں حالے
اوہ تساں بھی وعدے حق پائے ہن یا کجھ فرق دسیایا ۔ تاں اور وکہن حق ہوئی سبھ ذرہ فرق نہ پایا
فر کر کے شور شرارت آتش اونہاں جھک لیجاوی ۔ لوک بہشتی ویکھ تماشا ہر کوئی گھر نوں آوے

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی يٰاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنٰكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ وَّاُنْثٰى وَجَعَلْنٰكُمْ شُعُوْبًا وَّقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوْا ؕ اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰىكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ خَبِيْرٌ سورہ حجرات ۔ س ۲۶ پ ۴ ۔

حکم الٰہی ہوسی لوکاں ہیں تساں آکھ سنایا ۔ جو متھوں بہت ڈرے سو فضل وچہ قرآن بتایا
ایہ گل تساں قبول نہ کیتی اپنی ہور بنائی ۔ جو قوم فلانی افضل اشرف وجی بری ٹھہرائی
تساں شرافت نسبوں جاتی چاوڑ تے وڈیائی ۔ نسب غروروں عمل نہ کیتی میری بات بھلائی
جو میں اکرم آپ بنائی انہاں اکرام کرلیساں ۔ جے دنیا وچہ غریب نمانے ایتھے جنت دیساں
جو دنیا وچہ عبادت میری کردے نالے ڈردے ۔ ہن اعلیٰ درجہ وچہ بہشتاں عیشاں خوشیاں کردے
تے جنہاں میرا حکم نہ منیاں نسباں شان غروروں ۔ ہن وانگ سگاں درکارے پھردے دوزخ وچہ شروروں
جسنوں کمی عذاب نہایت کفار انتھیں ہوسی ۔ تس پیر انوچہ آتش جتی سختی کولوں روسی
ہانڈیو انگ دماغ جو اُسدا جوش کرے آشکارا ۔ دوزخی آکھن ایس جیہا کوئی ہور نہیں سکھیارا
تے اوہ آکھے جو میرے جیہا دکھیا ہور نہ کوئی ۔ جو کافر سختی با دوست نبیاں اُس ایہ حالت ہوئی
یاراں سوال نبی نوں کیتا ابو طالب جد مویا ۔ تیری خدمت شفقت دا کجھ نفع بھی اسنوں ہویا
حضرت آکھیا گیٹیاں لگ اس اہن دکھ سزائیں ۔ نہیں تاں شامت کفری سڑدا سر تا پیراں تائیں

بیان حال عاصیاں از اہل ایمان و ذکر بد اعمال موجبہ درکات دوزخ نعوذ باللہ

اہل ایمانؑ جو دوزخ پین شامت نال گناہیں
بعضیاں گٹیاں تائیں آتش بعضیاں نوں لکراں
وضو والے لنگ نہ سڑسن جیہڑے لوک نمازی
جو دوزخ وچہ منافق کافر ہوسن ٹول شریراں
جو عاصی امت نبی محمدؐ دوزخ اندر جاسن
مالکع نال انہانوں کرسی کون تسیں ہو بھائی
کہسن اسیں قرآن پڑھیندے دنیا اندر آہے
حضرت علی کہیا جو مومن شرک نہ ہرگز کردے
روز قیامت دوزخ جاسن منہ نہ ہوسن کالے
نہ ہک سنگل وچہ نال شیطانان ناہ حمیم پیاون
ایہ دنیا وچہ نمازاں پڑھدے تدے عنایت ہوئی
ہر ہک گناہاں لیسن بدلہ دوزخ وچ سزائیں
بعضے سو سو سال رہسن وچہ بعضے سال ہزاراں
جس رب نبی دے حکم تمامی منے دلوں بجانوں
اس بھاویں لکھ گناہ بریایاں دنیا وچہ کمایاں
جس رب رسول نہ سچا جاتا شرکوں باز نہ آیا
جو بدعت شرک بریایاں کرکے فر تائب ہو مویا

بعضیاں گرمی انگ حماماں ستھیں زیادہ ناہیں
بعضیاں سیناں موڈھیاں تائیں ہک گل تائیں خبراں
بھی جبیہ شہادت کلمہ والی ایہ بھی رہسی نازی
منہ کالے بدصورت ہوسن گلوچہ طوق زنجیراں
منہ کالے نہاں مول نہ ہوسن گلوچہ طوق نہ پاسن
جو دوزخ وچہ تساں دے جیہی صورت نظر نہ آئی
نال گناہاں دوزخ پہنچے کردا رب جو چاہے
بہت گناہاں کرن بریایاں توبہ باجھوں مردے
اکھ نہ نیلی گلیں نہ طوق نہ جامے گندرف والے
نہ دوزخ وچہ ہمیشہ رہسن اوڑک باہر آون
تے جیہڑے مول نہ پڑھن نمازاں انہاں حال نہ کوئی
کوئی ساعت کوئی چار پہر کوئی ہفتہ ماہ چھمائیں
بعضے دنیا سال برابر ست ہزار شماراں
تے کفروں شرکوں آپ بچایا مومن گیا جہانوں
اوہ چھٹ عذابوں جنت جاسی اوڑک خبراں آہاں
اوہ دوزخ وچہ ہمیشہ سڑسی جے لکھ عمل کمایا
سبھ گناہ اس اللہ بخشے جنت لایق ہویا

ف یہ حدیث سمرہ بن جندب رض کی صحیح مسلم کی روایت ہے مشکوۃ ۱۰۸
سے ۲۹۰ میں ہے ۱۲ منہ
ع دوزخ کے داروغہ فرشتہ کا نام ہے ۱۲ منہ

بیان کسانیکہ دیگران را کفر و شرک و بدعت و بدکاری سے آموزند

جو منداکم سکھاوے لوکاں جادو جوا چوری — چوپٹ نرد زنا لواطت ٹھگی رشوت خوری

یا بدعت یا شرک سکھاوے بھنگ شراب افیوں — یا کائی ہور برائی یا کجھ بد اخلاق ذمیموں

جتنے سبھ شاگرد برائیاں کرسن آخر تائیں — اوہ سبھ شاگرداں نال برابر استاد سزائیں

بھی اپنے عملے بدلے سڑسی بھی شاگرداں عاماں — ایویں کم جو نیک سکھاوے لے ثواب تماماں

جو کم برے اشراف کرن سلطان امیر وزیراں — یا پیر فقیر یا سید قاضی فاش کرن تقصیراں

انہاں ویکھ غریب مریدے جاہل کردے سبھ برائی — جے منع کری کوئی باز نہ آون سند بزرگاں پائی

اوہ دویں فرقے دوزخ سڑسن کجھ نہ پاسن سارے — فرمانبردار اونہاں پھٹکاراں طعنے مار نہارے

اسیں رلیں تساڈی کر کے ڈبے دوچ سمجھ جھگیرے — جے منداہوندا ایہہ کیوں کردے دسن لوگ بھلیرے

بے علم ہوندا دینا اندر تسیں بھلے خود راہوں — کیوں اسیں مگر تساڈے لگدے کرن سوال الٰہوں

جو دونا کریں عذاب انہانوں آتش وچ خدایا — بدعت شرک نفاق بر برسانوں نہاں سکھایا

حکم ہوسی تساں ہر ہر دوناں دوکھاں کمی نکائی — کیوں تسیں مگر انہاندے لگے نہ ہری بات بھلائی

جو عالم ہاس امیراں مسئلے نال خوشامد کردے — سدھا راہ دسن او نہاں طمع لالچ ہردے

کہن اوہ امیر خدایا سانوں انہاں بھلایا — اسیں منداکم کرنیدے جہلوں او نہاں ناحق تبایا

اسیں بھاویں کیہا برا کرنیدے سانوں شاباش دوینیدے — بھلے برے وچ فرق نہ دسدے برا بھی نیک نبیدے

انہاتاں خوشامد سانوں دو بیادو نال انہاں جلائیں — رب فرمیسی سنبھاں دوناں گھٹ کسے سزائیں

تسیں کیوں مگر انہاندے لگے کم نہ منے میرے — جے حکم شرع دے تابع چلد جنت کرے ڈیرے

بد صحبت دی شامت کولوں قہر الٰہی آوے
حضرت حکم زناں نوں کیتا صدقہ دیہو بھائی
تاں اک عورت نے عرض کیتی کی شامت ہے آنوں
ساری عمر جو نال تساڈے کرے کوئی بھلیائی
نعمت اندر شکر نہ کردیاں صبر نہ وچ بلائیں۔
شخص ہوسی ہک دوزخ دیوچ روے باہر ڈاہلے
دوزخی آکھن کون اہی ایہ سخت ذلیل نمانا
جیہڑا اساں نصیحت کردا آکھن اسنوں ساری
کہی جو ہیں کیہا تسانوں آپ نہ کیتا مولے
علموں نفع جی عمل کجھ ہی نہیں تاں نفع نکوئی
دینی علم نہ پڑھی جو جاہل پڑھنے قوت آہی
مرد جو سونے زیور پہنن سونا گرم کر بسن۔
بھانڈے چاندی سونے دیوچ جو کوئی کھاوے پیوے
جو جھوٹھا خواب ہر گز ڈٹھا لوکاں آکھ سناوے
جے چھپ کر گل دو شخص کرن تے سنے بجاسند اچوری
جو جانور اندر صورت مورت دنیا وچہ بناون
جے دنیا وچہ زناواں زانی توبہ کرسن نا ہیں

اینھے او تھے وہن جہانیں بد صحبت پکڑا وے
میں بہت تسانوں دوزخ اندر ڈٹھا وچہ سوائی
حضرت آکھیا گالیاں لعنت عادت بہت تسانوں
جے ہکا بات تساڈی موڑے ڈہووسے چنگیائی
مال ولوں جے سختی پہنچے صبر تساں ادائیں
فرسی گرد جو گدہا خراسی فرے خراس دوالے
جا کر ویکھیں سے پچھانن جو ہے شخص فلانا
اسیں گنا ہیں دوزخ ڈگے نہ کی بنی بپارے
نے جس تہیں منع تسانوں کیتا اوہ کم آپ نہ بھولے
تے سیجھیڑے عالم عمل نہ کرسن دوزخ لہن ڈہوئی
یا قاری نال غرور جو پڑھسن لہن عذاب تباہی
کر کر لال آتش وچہ سونا داغ انہانوں دیسن
مر ہووے یا عورت اس دا پیٹ انگار بھر یوے
دوزخ اندر حکم ہووس دو جوائیں گنڈھ لگاوی
قلعی گال پوا لیسن انہوں کناں دیوچہ زوری
دوزخ وچہ تکلیف اٹھاون جاں انہاں نوں پاون
الٹے پیر متھے پر جکڑے سٹرسن دوزخ بھاہیں۔

یوں لہونہاں فرجوں وگسی گند خلایق مارے — سپ اٹھویں نہ ہر ہی ڈنگن نہ ہر جنہاں جگ ساڑے

جو عالم مسئلہ حق نہ دسن نافع علم چھپاون — آتشدی کڑیا ڈ منہ وچ ملک تنہانوں پاون

جو دنیا وچ دو گلا ہووے منہ تے ہور سناوے — پچھے ہو دو آتش جیباں ملسن اگ جلاوی

جو اڈیاں خشک وضو وچ رکھن ڈیاں آتش ساڑے — جو کرن خلال انگشت وضو وچ چٹین اوس وی ہاڑے

جو جان کراہن دنیا اندر اپنی جان ونجاوی — اچی جاون ڈگ مری یا کھوہ وچ چھال لگاوی

اس اوسی طرح عذاب ہمیشہ دوزخ وچ کریسن — وچ ڈونگھے چھپر سٹن کرہن ٹکڑے ٹکڑے دیسن

جے مار ہتھیار مرے کوئی آپے اوہ ہتھیار مریسن — جی کھا کر زہر مری کوئی اوسنوں زہر ہمیش پلیسن

اس مرد یاں جیکر دکھ مشقت دنیا ساعت پایا — فرزنت ہمیش عذاب تویں ہی ڈیکھے دکھ سوایا

غیبت کرے جو مومن دی اوہ گوشت گندہ کھاسی — چیز حرام جو لذت چکھی یوں اہن منہ تقیں جاسی

جیسہ جامہ بول آلودہ یا جیہوں غدر چور رکھے — اس رووے تنگموں یا ہر لنگن بہت خواری چکھے

جو مال غریباں کھاون ظلموں اوتھی لیسن سزائیں — دوزخ وچ صندوقاں اندر رہن ظالم تائیں

جو عالم ہو کر عمل نہ کردا بد اعمال کماوے — اس گندی بو اوہی ہوسی خلقت عاجز آوے

جو مردے تے کرو ین الاہن دوزخ صفاں کھلوسن — کتیا نوا نگ آواز ہوسی انہاں منہ کتیا ند ہوسن

حضرت آکھیا سہ خلقت تہیں سخت عذاب انہانولی — جنہاں قتل نبی نوں کیتا یا نبی قتل انہانوں

بھی جیہڑے گالیاں مینوں دیون بلکہ میرا اصحاباں — یا ناحق اہل ایماناں گالیں لیسن سخت عذاباں

جو ظالم سخت عذاب کرن وچ دنیا لوکاں تائیں — بھی ظالم بادشاہاں لفی اوتھے ملسن سخت سزائیں

جو دنیا اندر جانوراندی صورت لوک بناون — بھی خمر یا نشہ جو پیندے اونہاں طین خبال پوون

لوک جو وچہ مدینے وسّن ادب تنہاں ندا آیا
جو جھوٹھ طوفان کسے تے جوڑے اسنوں خبر لگائی
جو پانی ودھ رلا کر ویچے حکم الٰہی ہوسی
بکناں حکم جنت وچہ ہوسی وِنج پہنچن جد نیڑے
واویلا کرد ہاہین روسن ڈاڈھی ترلے لیسن
ایہ کچھ پتا نہ ہوندا جے بن ڈٹھیاں دوزخ وینیدی
گھر وچہ بہت گناہ بریایاں دنیا وچہ کمایاں
جے نیک اعمال تے ترک بریایاں کرد کارن میرے
تساں لوکاں کارن نیکی کیتی بھی چھوڑی برائی
جو چاوڑ نال پڑشاں پہنن بہن نہ پاس غریباں
ہوہ چمبڑ نال بدن دے ڈسّن ہرگز مجھن ناہیں
جو ہمسایاں توں رنج کریندے دیون بہت ایذائیں
حضرت آکھیا تریہ شخصاں توں رب نہ مول بلاوے
ہک غریب جو کرے تکبر چاوڑ تے وڈیائی
جو کوڑی قسم کرے وچہ سودے خرچے ویچے کائی
جو خویشاں نال سکاوت توڑے ایہ بھی بری پلیدی
یا حاجت تھیں ودھ پانی جنگل لوک مرن تریہائی

طبین خیال اوہ پیسی جس نے ظلموں انہاں دکھایا
خون برابر اسنوں ہوسی دکھ اتے رسوائی
دوزخ وچہ ہن ودھ جدا کر عاجز ہو کر روسی
باغ بہار بہشتاں دیکھن ہیٹھن دوزخ بھیڑے
ویکھاں بہشت دے جلیبن دوزخ عرض جناب کریسن
حکم ہوسی تنہیں ظاہر لوکاں نیکی کم دسیندے
لوکاں کولوں ڈرے نہ میتھیں تد ایہ سزائیں پایاں
تاں اج عذابوں بچ کر دے جنت اندر ڈیرے
ہن وِنج اونہاں تھیں بد ایہ منگو ہن پچھواہ لگائی
آتش جامے گندک رالوں ملسن بخت نصیباں
جو وینی باتاں کرسن جیہڑا لیسن سخت سزائیں
اونہاں دی وین ہتھ تے پیر پیسن سڑسن دوزخ بھائیں
رحمت نظر نہ ویکھے ہرگز سخت عذاب چکھاوے
ہکوا میر جو جھوٹھ بولے ہور بڈھا زانی بھائی
یا چیز لوے کم کوئی کوڑ قسم کر جو اس حق نہ آئی
جو دنیا کارن لالچ کر دے بیعت پیر مریدی
پانی اوہ نہ دیوے ہرگز شخص کوئی مر جائے

اگیاں جیہڑے لنگھن وچ جادو نہاں فرقیاں نال کمیں
جو کچھ اگے جھلی آن کرن عذاب عجیباں
جو رشوت لیکر حاکم قاضی جھوٹھے نیاؤ کریندے
اوہ انہاں بھا کھن کیونکر نیاؤ کیتو نی
جو ظاہر مجھ بنا کر اگے لوک یقین لیاون
[illegible] طرف [illegible] اس اول کیتی [illegible]
جو کوئی شخص قرآن بھلا دیسن [illegible]
[illegible] سٹ گھتے جوش فرشتے سارا
[illegible] اگے کرسن
[illegible]
[illegible]
[illegible] جو کوئی زنا کریسی
[illegible] جو [illegible] فرشتے
[illegible]
[illegible] رحمت [illegible] لقش [illegible]

رحمت نظر نہ کرم ہوسی سخت عذاب سزا ایں
انہاں آتش وچ ملک چڑھاون اگوں کفر کمایاں
روز قیامت تیاں سنجاں اوپر ملک بھنبندے
اگ لاون عذاب خواری بدلہ رشوت ہووی
دوزخ وچ انہاں آسین چھہر نال چڑاون
ایسی طرح عذاب ملائک اسنوں نت کریندے
اس چھہر دا فرشتے سر پر مار دی ول روسی
فرمان فرشتے [illegible] انہوں حال گذارا
پیٹ دو انہاں گندہ انگوں [illegible]
[illegible]
[illegible] گذاری
[illegible]
[illegible] سخت عذاب [illegible]
[illegible]
زنت سبب نصیب انہاں غضب الٰہی آیا

قال اللہ تعالیٰ والذین یدعون مع اللہ الٰہا اخر ولا یقتلون النفس التی حرم
اللہ الا بالحق ولا یزنون ومن یفعل ذلک یلق اثاما

دوزخ وچہ مکان مقرر نبی جنہاں فرمایا ۔ میں اوہ بھی گنہگاراں جیہڑے کر وچہ حدیثاں آیا
اول جان پچھان نبی پر تہمت جوڑے کائی ۔ یعنی جان حدیث بناوے نبی جو نا فرمائی
یا جو کوڑا دعوی کر کے جو کچھ مال بیگانہ لیوے ۔ یا جان کراہن حق کسے دے کوڑ گواہی دیوے
یا جو کوڑی قسم جو کھا کر کوئی مال حرام کماوے ۔ یا اپنے پیو دا بن ہوواں کوروں نسب دیوے
یا جیہوں علم قرآن معانی لوں کر تفسیر ال ۔ بھی جو لنے زیور جو پہنن دوزخ لین جاگیراں
جو لونڈیاں ہو غلاماں تائیں دیون بہت ایذائیں ۔ جو سخن چینی دی عادت رکھن دوزخ لین سزائیں
ہو آپ جو مال زکوٰۃ دیون بنہداں منع کریندے ۔ جو بدخوئی تھیں نہ ہٹیون تھوڑی کھدی دوزخ ویندے

بیان فنا شدن موت و بقا اہل جنت و نار علی الدوام و افسوس حال اہل نار

اہل ایمان جو دوزخ وچوں نکل ویسن سارے ۔ تے کافر ہن مقیم اوتھے ہک شخص آواز پکارے
سنسن اوہ آوازہ سنسن جنت دوزخ والے ۔ جو نعمت کھان بہشتی اکھ خوف نہ موت زوالے
تے کافر ہن عذاب ہمیشہ موت کسے ہن ناہیں ۔ اوہناں سکھ نہ دکھ اوہناں نوں گھٹے مول کداہیں
دوزخ جنت وچ منہ دے چالے دیکھن دنبہ کالا ۔ کرسن ذبح فرشتے وسنوں کہسی رب تعالی
ایہ کالا دنبہ پچھانوں سبھے کہسن ناہیں ۔ لٹکسن ایہ موت کٹھی ہن مرسو نہیں کداہیں
[illegible] یعنی ڈیہ ہوسی ۔ لوک جنھاں نہ مرنا ہیں [illegible]
[illegible] جنتیاں دل جنت دائم ہوئی ۔ دوزخیاں نوں دوزخ دائم آس امید نہ کوئی
[illegible] دل ساہسی فرحت خوشی سوائی ۔ تے دوزخیاں نوں دوہی حسرت غصہ صد کالی

۱۱۴

باقی رہن کفار جو تجھے دوزخ ایہناں ملے
اہل نفاق صندوق لوہے دے تنگ قبریں ہوسن
سر دوزخ جنہیں تلے لکاون اگ تہاں [illegible]
فر حکم ہوسی دروازے دوزخ دے قفل لگاون
جو دوزخیاں نوں چھٹن دا نہ وچہ خیال نہ آوے
وچہ دوزخ گو ہاون شفقت لگا تنگ بلائیں
پار و خیال کر داس حالت جو وچہ دوزخ آئے
حسد افسوس جو نازک تن نوں آتش دوزخ سائے
نہیں افسوس جو سر پر آون آتش تہاں پانی
حسد افسوس جو آہیں سڑدیاں نوں مرزاں
جو کن عجائب نال [illegible] سر دے [illegible]
جو نت عیاش خوشبو سنگھے [illegible]
جو نازک گردن [illegible] نہ سہندے [illegible]
جو نازک تن گلاون آپے سخت پوشاکی [illegible]
[illegible] مخالف کھاناں کھادیاں [illegible]
[illegible] قدم [illegible]
[illegible]

گھٹ صندوقاں لوہے دیاں وچ کھسن دوزخ تھلے
گھٹ انہاں نوں قفل مریسن کنجیاں زیر دوسن
اس وچہ رہن منافق ہر دم جب الحزن سدیوی
وڈے عظیم تماشے ہیر انسدے اس پر قفل لگاون
تے جنت تاں کتوں رہے نہ خطرہ خوف ڈلا تہیں جاوے
ظاہر حالوں لوں بھریا درد دکھ ایذا ہیں
نہ ہو جاں نے بسے سڑسی موت نہ ہوسی بھائی
جو وچہ باغ بہشت نہ سہندا اندر گرم ہوائے
جو دنیا تے سر پر نہ سہندا سکھیاں عمر وہائی
جو دنیا تے ہکو ول نہ سہندا [illegible]
اوتھے آتش وچوں ناناں [illegible]
اتے لئے دا وچ گذران ہمیشہ ناناں ہر ہر جاون
اوتھے آتش گرم زنجیر [illegible]
اوتھے گندھیاں سخت پوشاکاں آتش والی [illegible]
اوتھے تھوہر غسلین حمیموں [illegible]
اوتھے آتش جھی کیونکر سہندے [illegible]
یارب فضل کرم تیں دوزخ اساں تھیں نہیں

دوزخ کنوں پناہ منگو سنت حکم نبی فرمایا | اللّٰہم اجرنی من النار پڑھ صحیح حدیثاں آیا
ایتھے داہی ہر فجری پچھے پڑھنا ہیں کلاموں | ستّ واری ہر فجر پچھے [illegible]
جیہڑا چھاؤں [illegible] اندر رہنے والا مردا | [illegible] خلاصی دوزخ کولوں اللہ صاحب کروا
کیہا مجاہد دوزخ [illegible] مومن بعض گناہیں | [illegible] کرے گناہ [illegible] نہیں
نالے گرمی دوزخ [illegible] کیوں [illegible] جلیندا | [illegible] سکیندا
ساڈا [illegible] طاقت [illegible] آوے | [illegible] دوزخ [illegible] لیاوے
[illegible] حاکم [illegible] حضرت [illegible] | [illegible]
[illegible] عرض کریسی [illegible] خدایا | [illegible] پایا

بیان دخول اہل ایمان در جنت ان [illegible]

یا رب فضل کرم کرساؤں دوزخ کنوں بچائیں | [illegible]
کرکے عملاں نال جنت [illegible] فرماوے | [illegible] نال خلاصی دوزخ [illegible]
بعض فضل [illegible] جنت [illegible] | [illegible] فضلوں [illegible]
دوزخ تھیں لنگ مومن کرسن سجدہ شکر الٰہی | [illegible]
[illegible] نقصان [illegible] | [illegible]
حوراں [illegible] لیاون گہنے خوب پوشاکاں | [illegible]
کر کے غسل [illegible] پوشاک [illegible] | [illegible]
پھر [illegible] گہنے زیور [illegible] غسل [illegible] | [illegible]

صورت حسن تے رنگ کوئی جتنے نور نورانی ستر تھان پوشاکاں وچوں چمکے نور اپداقی

پڑھسن حمد رباں اُتے تسبیحی حمد ثنا نی اُتے موتی ماں سواری کرسن دیاں اندر ہاتی

بہشت نہارا ایسا ... ورن پوشاکاں سبھی رنگ برنگی حُلّے نوری ٹِکاں وچ ہر دوری

جیہڑا کوئی پہن پوشاکاں زیور ہووے گا جو بہوسن تھم ٹھہاں چھڑ فرق نہ ہیٹھ واند ہوسن

سبھ ہیرے گوہر ... حوراں تحفے آ طاراں گرد انہاندے مومن چلسن ہووے نال ہزاراں

... نورانی ... جیہن انہاں ... بہت پیاری سر پر تاج ہیرے جواہر یوتی خوب اوداری

قال اللہ تعالیٰ وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ

أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ۝ وَقَالُوا الْحَمْدُ

لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۖ

فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ۝ وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ۖ

وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝ سورہ زمر س ۲۴ پ ...

کرسن ... فرشتے ... کر ... شاہ آون خوشیوں ... پڑھن تسبیحاں شکر الٰہی گاون

... سے ... بیم کہانیں خوشیاں نال ہزاراں پہنچن وچ جنت دے تائیں

... وچ جنت دے ... بیاں ... ہنسیاں ... ہووے بیان

... ہزار ... لطف الٰہی ساری ... تے خاص ... کے ... نعمت بھاری

... نال ... ہووے نعمتاں ... ہووے ...

... ہون ... نام ... ہمیشہ نعمت نال بہشتی

ہر یک کہن سلام علیکم جب صبر تساں پایا
چنگی جا تساڈی ایہ گھر ہر دم کرم سوایا

کہن بہشتی شکر الٰہی لکھ لکھ حمد ثناں ہیں
وعدے سچ تمام کیتے جس جنت دتیاں جائیں

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ هَدٰىنَا لِهٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِیَ لَوْلَآ اَنْ هَدٰىنَا اللّٰهُ لَقَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ ؏ سورہ اعراف ع س ۸ پ ۳

فر کہن حمد خداوند نوں جس جنت دکھایا
دنیا تے جس نبی بھیج پیغمبر سبب راہ چلایا

آپے راہ دکھا کر سانوں ایہ دکھلائی جائیں
نا ہیچ ہدایت اسدی مشکل پہنچن ایتھے جائیں

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰى وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْۤ اَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ اِنَّ رَبَّنَا لَغَفُوْرٌ شَكُوْرُ الَّذِیْۤ اَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهٖ لَا یَمَسُّنَا فِیْهَا نَصَبٌ وَّلَا یَمَسُّنَا فِیْهَا لُغُوْبٌ سورہ فاطر

نیک عملاں قوت دی فضلوں آپ قبولے
رب غفور شکور اساڈا جھوریں غم نہ ہو وے

جا ہمیشگی داخل کیتس فضلوں کر کے باری
جس پچھتی رنج تکلیف ضعیف ہماری

بھلا طعام بہشتی کھاسن مجھی جزا کیا ہوں
ریہن الٰہی ہیچ چیدی آہ الذمہ دتھا لوں

دعا کیتی وچ دنیا مجھی یا رب سچے سائیں
تواں تعلق ہوئی بلہ ریلیں پایا سائیں

ہر اک کرا گونت تال حکیمی جبھن کباب ٹیا سن
دوست بدے جنت اندر اوان اہنوں دیاسن

دوست بیٹ اوہ جو نفروں شرکوں ناب ہوں
بھی حج زکوٰۃ نماز ان روزے سب ادا کرے

ایہ قسم بھی فرمایا لوگ بہشتی سارے
آپ ایہی گھراں بنا تے جیوں سا گھر تے

وچ جنت غم اندوہ نہ کوئی ہر دم خوشی سوائی
نالے دی ہوٹ پیری ہرگز دکھ بیماری کائی

صفت بناء جنت و باغہا و اشجار و گلزار ہائے بہشت

۱۱۹

ہک اٹ سونے ہک رُپے دی جنت سب بنائی
گارا خالص کستوری تھیں کھیر خاک وچھائی

کنکر باندی جاہگ موتی لعل جواہر ہیرے
فرش زمرد صاف بلوریں سُرخ یاقوتوں بیڑے

رنگ محل عجائب ہوسن نہراں باغ بہاراں
حوراں تے غلماں ہزاراں نت نہ خدمتگاراں

حور قصور درختاں وچوں خالی جائے نہ کائی
سونے مُنڈھ روپہلے شاخاں لگ جوبن پائی

کنڈا ہک نہ ہوسی ہرگز پتر زرد نہ کوئی
میوے شہد شکر تھیں مٹھے نرمی مکھن ہوئی

شاخاں سبز نرم پر ہر گوں میوے بھار جھکایاں
دوہیں کنارے باغ بہاراں نہراں وچ لگایاں

باغاں وچ صنبلی صنبہ سنبل گلاب ہزاراں
گُل سوسن گُل نرگس مروہ کھڑ رہیاں گلزاراں

گل زنبق رویل داؤدی موتیہ بھی ریحاناں
بھی سدا گلاب ہو ہزاراں نا کسے شان گماناں

گل لالہ گل خطمی خیری تلسی گل عباسی
سنبل طیب بنفشہ کیسر بوٹیاں نت نہ آسی

بھی انب انار نے کیلے بہیاں سیب انگوراں
گریں بادام تے شمش لیچی آڑو جوز کھجوراں

صندل چیل چناراں ششم زیتوں جھڑ پالاں
گوہڑیاں چھاواں عجب بہاراں شاخاں زمیں جھکالاں

رنگا رنگ جناور سوہنے باغاں وچ ہزاراں
کوئل ہو پپیہے بلبل سرخ چہونیاں ڈاراں

ٹٹو طوطے سبز کبوتر خوب چڑیاں جھرمٹ پایا
دل پرچیاں بولیاں بولن سُنیاں شوق ودھایا

بیان نہراں جنت وچ جھڑے ادبھٹ نہراں آن

نہراں بہت چلن وچ باغاں صفت تحقیق جاوے
اُپر زمین برابر چلسن پانی جھیر نہ پاوے

کنڈے ریاں لعلاں یاقوتوں ہیریاں کانچ اسر جڑیاں
نہراں سبھ عجائب اوپر باغاں لایاں جھڑیاں

بھی باغاں وچ ترکن حوراں ہوسن جا سجائیں
[illegible]

قَالَ اللهُ تَعَالیٰ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى

ہر جا چار قسم دیاں نہراں باغاں وچہ جاری	ہک پانی خالص نا متغیر شیریں سرد بہاری
دوجی شیر مصفا شیریں مزہ نہ پھرے کداہیں	تریجی خمر جو خوشی دلکشے لذت دا ڈرک ناہیں
چوتھی شہد مصفا اعلیٰ شیریں حد نہ کائی	ایہہ نہراں چار چلن وچ جنت خبر قرآن آئی
بھی چشمے بہت بہشتاں اندر ہک کافور سفیدی	اس خاصیت سرد ہمیشہ ٹھنڈی خنکی جیوے
اس رنگ سفید لذیذ لیا زنگ ملیں ہیں ساہ	پر ہا جیہا ملاوٹ خالص ہیں ہیں رب دے خاص پیارے
جیوں چاہن ٹوں لیجاون اس چشمہ پانی	تنہا ہیں جو عام نکر پین شربت ان کچھانی
جیوں کر عرق گلاب کیوڑا دیا وچہ بھیڈے	اونہے شربت ہو تہراں وچہ کافور ملیدے

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا
يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا
وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا سورہ دہر ع

اوہ نہر کافوری ناپین سن تہاں آزاں	جیہڑے نذر نذاری پوری کرن ...
ٹھنڈے روز قیامت تھیں جس سختی بہت پسارا	دیون کھانا ... جیہڑا پیارا
ولوں خالص الله کارن نیت ہور نہ کائی	بدلہ شکر نہ چاہن ہرگز ستائش ناوڈیائی

قَالَ اللهُ تَعَالیٰ وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنجَبِيلًا عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّىٰ سَلْسَبِيلًا

ہک زنجبیل سفید چشمہ سرد خاصیت ایہی	دوجی سلسبیل آکھیں صفت جیہو جیہی

قولہٗ تعالےٰ یُسْقَوْنَ مِنْ رَّحِیْقٍ مَّخْتُوْمٍ خِتٰمُهٗ مِسْكٌ وَفِیْ ذٰلِكَ فَلْیَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُوْنَ ○ وَمِزَاجُهٗ مِنْ تَسْنِیْمٍ عَیْنًا یَّشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُوْنَ ط

ہے اک تسنیم لطیف نہایت وچ ہوا دے جاری | انہاں چشمیاں تھیں خاصاں مقربان پیون اس ساری
تے ملے اصحاب یمین انہاں تھیں پانی منگاں جاسن | ہو شراباں چیز اندیوچ اندک اوہ ملاسن

وَسَقٰهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُوْرًا ط

ہو شراب ہمیش یوسب تھیں افضل اعلیٰ | اوہ وقت دیدار الٰہی ملسی بھیجے رب تعالےٰ
لذت خوشی جو تسہیں حاصل دنیا وچ نہ پالے | پیماں قالب نہ آوے چکھیاں معلم ہوسی آپلے
کیا ہو شراب انہی جنت ناحق سدائے | اک گھٹ پیتیاں کھادا پیتا ترت ہضم ہو جاوے
اوہ خوشبو نافہ نال لیا اوہ جیہو نکر بو کستوری | پیتیاں فیر کھانے دی خواہش ہووے ترت ضروری

صفت فرش فروش ولباس زیور اہل جنت وصفت اہل جنت۔

اوہ فرش پوشاکاں جنت ریشم رنگ برنگے | اوہ قدرت نال اوہائے خالق اعلیٰ عمدہ چنگے
جیہے تنے نہ ہرگز کسے تولنے نہ سینے | اوہ پھلاں تھیں کڈھ باہر اون قدرت تھیں سب جیتے
اوہ وقت دا فی ہر ہر رنگ عجیب رنگیلے | بعضی خواہ منقش نقشوں قدرت رب جلیلے
بعضی بہت باریک بہت سندس نام قرآنوں | تے بعضے موٹے گاہڑی ہوسن استبرق رحمانوں
اوہ نازک بہت لطیف نہایت صفت کیتی جاوے | منزہاں پوشاکاں وچوں جیہڑا نظری آوے
نہ میلے ہون نہ بھگے ہرگز نہ کدی ہون پرانے | اوہ پھل گلابی وانگوں ہیر تازے نہ کرمانے
ہیجے وقت نمازاں آون تازیاں ہور پوشاکاں | ملک سلام الٰہی لیاون تحفے بھی ہور پاکاں

١٢١

بهلین مومن خوشیوں دونے پاٹ پوشاکاں ون
بهی زیو سونے چاندیوں هوسن مرداں هور زناں نوں
زن مرداں هتهه کنگن کڑیاں هکسو هک چاندی
قد بهشتیاں آدم جیڈے سٹھ گز لمبے سارے
صورت حسن شمائل یوسف خوبی انت نه کوئی
تیتر برساں عمر جوانی حضرت عیسی والی
ختم نبیاں والی بولی عربی بهت سوہاری
جیونکر ساه تکلف باجهوں دنیا اندر آوے
جنت وچ نه گرمی سردی ناں اوتهے دهپ انهیرا
اوه نور منور عرش هوسی جیں دا رنج تهیں ناهیں
هک دینه رات هزار ورهیاں جنت اندر هوسی
اهل جنت تهوں بول نه غائط سینڈه کهنگار نه کوئی
نه بلغم والی پاکی والے سارے بدن صفائی
ڈکه بیماری خرابی نه هوسی عیب قصور نه کوئی
اوه جنتی نعمت کهاون پیون هوسی هضم ڈکارن
هضمی انهاں کدی نه هوسی تخمه هور گرانی
جنت وچ هزاراں اتهے مومن کرن سواری

تازیاں نچو پوشاکاں مومن خوشی نج باده پاون
بهی موتی لعل جواهر هیرے اندر مرداں زناں نوں
هور زیور کوں هینن جهر قرآنوں آندی
موٹے قد برابر هوسن دانگو سرو بهاری
خوش الحان آوازاں ووی هر یک خوش هوئی
زن مرداں ایه عمر همیشه قوت عقل کمالی
ذکر الهی دی لون باتوں بی تکلفت جاری
ایهو ذکر الهی انهاں دی لون باتوں پیاوے
وانگ صبح روشن پرکهی وچ نور دو هیرا
نه تے رات کدی هوسی نه هنیرا تاریک کداهیں
ناں علامت سمجها پے دینهه یا معلوم پوسی
نه جیسے بال نه کچه غلاظت ڈابر یا محج نه هوئی
انهاں سر دال عجائب ایک والکاں هوسن بهالی
بهی باطن عیب کبر نه کینه بد خواهی بدخوبی
اوه خوشبو ڈکار بهی هر یک خوشبو ناک نکارن
جو دل چاهے کهاون پیون نعمت ارزانی
تخت روان جیں فرش اکهن وچه هوا دے جاری

بھی اٹھاں آکھے کرن سواری تیزی حد لگائی
اوہ ہک گھڑ یوچہ راہ ٹیبنے چلسن نال چالاکی
ہر گھر جنت شہر زمینوں ہر جا باغ بہاراں
جد اوہ سیر ارادہ کرسن چلسی تیز سواری
آبادی پر نعمت ہیچ اجاڑ نہ کائی
ادنیٰ مومن وچہ بہشتاں دیسی جا ہک موٹے
جتنی دنیا پیدا ہوئی روز قیامت تائیں
ہور تحفے بہت عجائب اس نوں سب سچا اڑائے
نعمت حسن شمار نہ کوئی زیور قیمت والے
نعمت جنت جیونکر بخشی لذت وچہ ایداں
جو نعمت ہوسی تیویں نہ لذت پائے
وچہ مشکوٰۃ نبی فرمایا مرد بہشتی کوئی
پیسی نعمت وافر ہوسی حاجت جن کوئی
... کھیتی ہیچ بل دیوچہ اگ آئے
... ہتھ وچہ کھلواڑ ہو کر سب وکھاوے
ہک اعرابی پاس نبی دے بس کر اوہ الایا
... نبی نوں پچھیا جو وچہ جنت ہوسن گھوڑے

خیمہ نظر یومی نہتھ قدم لگاون تیز ہواؤں بھائی
خوش موزون برابر چلسن نہ کجہ دہڑک ہلاکی
رنگ محل تے نہراں چشمے خادم ہو ہزاراں
پلو چہ سیر کریسن جیونکر دنیا وچہ گھر باری
ہر جا باغ ہزاراں خادم راحت خوشی سوائی
وہ حصے سنہ دنیا کولوں نعمت فضل اولی
ہر نعمت جو اس وچہ آئی حصہ ہک سنائیں
ہاتھ ڈاہیوہ چیرن انہیں عورت باہر آئے
خوشبودار پوشاک عجائب ہوسی خاوند نالے
انہوں لذت باطن بخشی نور تجلے جاناں
بھی نور تجلی اس تنز ہوں جاناں حاصل آدمی
رخصت چاہے کھیتی کارن جنت اندر ہوئی
اوہ کہسی سنہ ڈافرہے پر ہیں دل خواہش ہوئی
پلو چہ ودی ہو دیکے وڈے ڈھیر لگائے
آکھسی فرزند آدم دے تیئیوں کون رجاوے
شاید اوہ انصاری ہا ک حضرت ہسا آیا
نبی آکھیا رب جنت اندر تجھ نہ چھوڑے

جے چاہیں سُرخ یاقوتوں گھوڑا اسپر چڑھ کر سیر کری
ہک ہوریں پچھیا جنت اندر بھی ہوسی کوئی
جے عورت مومن بیٹا چاہے جنت اندر کائی
وچ اسے ساعت وڈا ہووے عمر کمال جوانی

حمل جے چاہیں تاں حمل اوسی نیز ہووے اوں جاری
حضرت آکھیا جو ل چاہے اوتھے حاصل ہوئی
ہک ساعت وچ حمل رہے فر اسے ساعت والی
جیونکر چاہے باجھ مشقت کرسی رب ارزانی

عَنْ اَبِیْ هُرَیْرَةَ رض قَالَ قَالَ رَسُوْلُ اللّٰہِ صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَسَلَّمَ یَقُوْلُ اللّٰہُ تَعَالٰی اَعْدَدْتُّ لِعِبَادِیَ الصّٰلِحِیْنَ مَا لَا عَیْنٌ رَأَتْ وَلَا اُذُنٌ سَمِعَتْ وَلَا خَطَرَ عَلٰی قَلْبِ بَشَرٍ ط

وچ مشکوۃ نبی فرمایا آکھیا اللہ سائیں
جو کھیں کسے نہ ڈٹھا ہرگز کنیں سنیا ناہیں
جے چاہو پڑھ دیکھو آیت سورۃ سجدہ والی
یعنی کوئی نفس نہ جانے جو تسے اساں چھپائی

تیار کیتا میں فضلوں بندیاں نیکاں آہنیاں تائیں
نہ آدمیاں دے دل وچ ہرگز آیا خیال کدائیں
فلا تعلم نفس ما اخفی جو کہیا رب تعالیٰ
ٹھنڈ اکھیں دی ایہناں کارن بدلہ نیک کمائی

بیان صفت حوراں غلمان ولدان خادمان اہل جنت وصفت سرور جنت

حوراں سب بنایاں نوروں صورت خدا لگائی
لٹنے خوشبوآں خوشتر واں نبی الویں فرمائے
سرخی لباں سنگرفوں اچھی ہوتی ہند و تائے
اکھیں فراخ جوہر نگاں آلے کجلا بوجہ دانائی
اڑواں نشان علامت کالے ڈنگ ایائے

خیرات حساناں جنہاں دی صفت اللہ فرمائی
صفت جنہاں دی اللہ کیتی بندہ کون سناوے
جسیاں حوریں شوق وچ تارے بجلی لشکائے
بہت سیاہی بہت سفیدی اکھیاں آہے بہاری
جھالر جیوں پھل گلابی ... کرمائے

ابرو کالے نازک ملوین جیویں کمان قصوری

گردن ملتیں نازک پتلی جیونکر گردن موراں

اجانک عجائب پتلا وچہ بولاق سہاوے

متھا چن بدر جیویں روشن زلفاں رات سیاہی

کھاڑی رسا دو پیٹ تازہ غبغب عجب سہاوی

گلوچہ ہین حمیلاں بخشی گہنے رنگ برنگی

سینہ صاف بلور جیویں سینہ نیک بلند کشادہ

بازو گول زلطافت چاندی وانگ صفائی

انگلیاں سیتے بھرپانو نگینے ہاتھیں چھلیاں

ہتھیں سرخ عجائب مہندی اعلیٰ رنگ رنگیلی

نازک نک لطیف نہایت سوہناں جیویں بلنگاں

نال سرین نہایت نازک ریشموں وہ ملائم

پیڑیں جیویں چھانجر چھنکن کنگناں چال سہاوے

جنہاں پاک کتھوں آندی لونڈی نیاد بوجہ آوے

ایہہ سبھ ہتھ آئے اندر طاعت ذکر الٰہی

جنت اندر عورت باجھوں مرد نہ کوئی خالی

حسن انہاں حوراں تھیں دو ہوسن ہزاراں

بہت باریک عجائب سوہنے پلکاں نیز ضروری

مست آواز لطیف جو کوئل ساون وچہ گھنگوراں

سونا لعل جواہر موتی زیور کن لوکا دے

زیور کنش بولاق جو تارے جھلکن چھپر لائی

سینہ ایہہ لطیف برابر ناف عجیب دل لاوے

لعل جواہر سونا چاندی ہکدوجے نوں چنگی

اپر نقش جو ساتھوں پچھے طاعت کریں زیادہ

کنگن کڑیاں موتی لڑیاں زیور ہاتھ لوکائی

بہت باریک زلطافت جیونکر چینے کلیاں

انگلیاں سر سرخ حناوں کنگر دار ہتھیلی

رنگ عجیب جو سوہنا آتش عاشق انگ پنگاں

سیمیں ساق لطیف منور زیور تہیں پر دائم

جُتیاں لعل جواہر لگیاں دیکھیاں ہوش لیجاوے

اگے مرد تمام لوکائی خود حضرت فرماوے

کفر شرک ایہہ ہوے عشقوں چھٹن کل حرام مناہی

نیک زناں وہر مومن نوں جنہوں آدم والی

تے حوراں بھی ہر مومن دا فرحت گار ہزاراں

نال زنان ہور حوراں ہوسن صحبت جو دل بھاوے
جدلگ چاہسن صحبت کرسن قوت حد زیادہ
اوہ حوراں نت ناں ہمیشہ بکراں یعنی نت کواری
قامت قد برابر خصماں عمر برابر نالے
اوہ خصماں نال پیار محبت رکھن دلوں بجانوں
پردہ دور کرے پٹ ویکھن دنیا اندر پھرسے
اوہ بھی خصماں نال محبت رکھن دلوں بجانوں
جے دنیا اندر عورت کائی اپنا خصم وکھاوے
جو پاس بہشتیاں کہی بات کیوں توں ایس بجانے
جنہاں خصم نہیں وچ دنیا خو خصماں ہتھ آون
تے جنہاں بہتے خصم ہتھ آنے ہوسن اوہ مختاری
باجھ حد استحقاق زیادہ ہوسی درجہ عالی
تے گھر تنہاں اندر بھی ہر قسماں آوے
جو عرض انہاندی وچ بہشت جاون تے ونگاہ پانی
نہیں فرق وچ صحبت انہاں اتھاں سبھا لیجاون
تے اونہاں دا غلماں بہشتی دانگوں تھورسرشتے
زینت زیب تنہاں دی بہتی جیوں گر موتی دانے

لذت خوشی نہ حد نہایت منی تھ باہر آوے
اوڑک دا معطر ظاہر کرن جہاں پسیں ارادہ
ایہہ پر دا پیداوں خالی نا کچھ خون خواری
پستاں دا نگ انار ہر ہم سرخوبی من بھانی
ہکدوجے دنیاں کینہ حسد عداوت شانوں
اکھن بار بیل نشانی دشمن داغ بھجرسے
دنیا نے چکھال اسانوں سوال کرن جہانوں
حوراں کرن ملامت اسنوں خبر نہیں ہر بات
جیڈا پاس اساڈے آیا ناز کریں من بھانے
نے جنہاں خصم نہ کیتے دنیا تے خصم کراون
جس نال محبت الفت ہیسی دنیا وچ گذاری
اوہنوں کرن قبول اوہ عورت ہیسی ہر دو بیوی
بہا قسم ملائک ہوسن خادم وکیل بناسے
بہتی انہاں آن بناون جو کچھ حکم ہووے سرجانی
بھی ایہہ علی دربی لیاں اتھاں تحفے لیجاون
وہ کی عمر ہمیشہ پہنہ ناہیں اوہ [illegible]
اوہ خدمت وچ دوالے پھرسن [illegible]

تیجا قسم اولاد کفاراں چھوٹے لدسدھارے ‏ — اوہ حضرت امت کارن خادم رہسن منگ بنائے

جو یارب انہاں غریباں لڑکیاں بہتر میتا قیوائی ‏ — وحدانیت تیری منی پئے نہ کفر و پالے

فضل بلوغوں پہنچ نہ ہوگیری نہ انہاں کفر کمایا ‏ — امت تیری کارن خادم کرتوں انہاں خدایا

پنجی کہیں لطیف عجائب جنت اندر آئے ‏ — ترے قسماں اوہ راگ اہائی وچہ کتاباں پائے

پنجواں قسم درخت جو طوبیٰ ہر گھر اوس پسارا ‏ — اس تھیں شاخوں نال ہوا دے راگ ہوسی آشکارا

خوش الحاناں بہتر عجائب ہر ہر جا سناوے ‏ — لذت خوشی زیادہ عقل سندیاں ہوش لیجاوے

چھیواں قسم جو گونا گون بہشتاں کان گو آگوں ہوائیں ‏ — ہتو بہت عجائب نکلے طوبیوں پہنچن ہریکاں تائیں

ستواں قسم جو حوراں بہشتی نعمتیاں وچہ مکاناں ‏ — تیجا ہوون خوش گیتاں گادن اندر حسن بیاناں

کبھی ہاں حسن بیان شمائل گاون خوب ادائیں ‏ — کبھی حسن شمائل خصماں اپنیاں گاون صفت ثنائیں

جیہڑے کر دنیا وچہ عوراتاں گاون وچہ دلواناں ‏ — اوہ وچہ بہشتیاں گاون حوراں حراں دا ہاں

اٹھواں قسم جو ہوون اکٹھے وقت دیدار الٰہی ‏ — حکم کریسی رب خوش الحان جو خاص ہندو درگاہی

جیہڑا اسرافیل فرشتہ مشہور خوش الحانی ‏ — کبھی حضرت داؤد پیغمبر کہسن راگ حقانی

اوہ پھر تسبیح الٰہی صفت بیان کریسن ‏ — حالت عجیب ہسیندیاں فوقوں شوقوں ریسن

بیان کوشکیا و محلیا و مجلسیا و مکانہائے جنت و ذکر اعمال موجب انہا

نعمتاں اک محل عجائب گنبد برج سرائیں ‏ — بعضے ہک ہک تھیں پیدا ہوئے وچہ ہوائیں

بعضے سبز زبرجد کولوں یک یاقوت بنائے ‏ — بعضے صاف بلوریوں رب قدرت نال اوپائے

ہر ہر رنگ جواہر گوں نادر لطف صفائی ‏ — باہر کھلیاں اندر دسے وچوں باہر آئی

بعضے ہَکی گوہر کولوں کوٹھاں سٹھ درازی
بعضے ٹکے زمین دے اتے بعضے وچ ہوائیں

یاراں سوال نبی نوں کیتا کس ہلسن اوہ تھانواں
نبی کیہا جو کفر دل شر کوں تائب ہو کر موئے

بھکھیاں دین طعام غریباں مسکیناں محتاجاں
جاں خلق سوویں اٹھ پڑھن تہجد پڑھدے شکر الٰہی

کہن سلام علیکم ہر نوں جو آشنا بیگانے
خرچن مال اللہ دے کارن رب جنہے فرمایا

ہک ہور محل نبی فرمایا مینوں رب اوہ پایا
اس وچ سبز زمرد کولوں سترّ ہور مکاناں

تے ہر ہر تخت اوپر سن بھائی سترّ فرش وچھائے
بھی ہر ہک اوپر حوراں ہی ہک صورت حد نہ کائی

بھی ہر ہر وچ مکانے سترّ رکھے خوان طعاماں
تے سونے چاندی بھانڈے ہوسن شیشے وانگ صفائی

باسن بہشتی ادنیٰ ہوسن خادم بہت ہزاراں
مٹھی بولی خوشبو ہوسن خادم اوہ تمامی

تاں اوہ محل کنہاں نوں ملسن عرض کیتا اصحاباں

سٹھ کوہ چوڑا سٹھ کوہ اچا اُس وچ عجائب تازی
جیہڑے نکر تارے وچ اسماناں دسن لوکاں تائیں

نبیاں ہور شہیداں ملسن یا خاصاں اولیاواں
مٹھے سچ پیغمبر دے تابع انہاں ہوئے

مٹھا سخن ملائم بولن خوش خو بیباک مزاجاں
وچ سختی درد آزار مصیبت نال صبر ہمراہی

بریاں نال عداوت رکھن نیکاں حب لگائے
ایہہ ہک محل انہاں نوں ملسی بڑا افضل سوائی

اس وچ ڈوڈھی جو ہے سرخ یاقوت لگایا
تے ہر ہک وچ مکان دے ہر جا سترّ تخت شاہاناں

ہر ہر تخت اتے ہر فرش عجائب اسے قیمت پائے
تے ہر کوچہ پر اگانے سترّ لونڈا لونڈی آئی

کھانے ہر ہر خوان اندر ہسی بہتر اقساماں
بھی حوراں خوبن پیالے ہوسن قدر موافق بھائی

داڑھی مچھ نہ ہوسی انہاں خوش صورت ہزاراں
جھوٹ بیہودہ سخن نہ بولن نا بد خوید نامی

نبی کیہا جو میری سنت پکڑن راہ صواباں

129

جو دنیا وچ اساڑے مسجد یا اک اٹ لگاوے ۔ جو سنت عصر کیتاں چار پڑھے محل اوہ پاوے

جو مغرب پچھے نفل پڑھے دس نفل ضحی گذارے ۔ بھی جیکو پڑھے چہارم کلمہ جا کر وچ بازارے

یا پڑھے ختم خان جمعہ یا رات جمعہ دی کوئی ۔ یا ویر جمعہ دن روزے رکھے درجہ پاوے سوئی

جو دس واری اخلاص پڑھے وچ جنت اک گھر پاوے ۔ وڈیہ واری تہیں دو گھر ملسن ترے جو نزیہ پچھاوے

عرض کیتا فر عمر نبی نوں اوہ گھر بہت سکھالے ۔ اتنا پڑھیاں جیکر ملدے اوہ گھر جنت والے

نبی ﷺ کیہا ہے ذکر خدا تھیں جنت وچ اساری ۔ جد لگ مومن ذکر کرے اتنہ رہے عمارت جاری

جے ذکروں بند ہووے تیں مومن تھے او بند اساری ۔ پچھن لوگ جو نساں عمارت کیوں ہن بند کھلہاری

کہن جواب جو خرچ ہویا بند ہچھوں خرچ دا آوے ۔ یا دکر ورب غفلت چھوڑو عمر نہ او گت جاوے

جو انا للہ پڑھدا مومن جد اس بیٹا مردا ۔ بیت الحمد ملے وچ جنت نام ایہی اس گھردا

جو صفاں نماز اندر کھلووے یا صف جنگ کفاراں ۔ یا کھٹے قبر جو بندہ مومن جنت ملسن داراں

جو جھگڑا چھوڑ کھلووے مومن اللہ کولوں ڈردا ۔ جنت وچ گھر ملسی اوسنوں بدلہ اس صبردا

جو سچا ہا ملس حویلی جنت دے وچکارے ۔ جے جھوٹا آہا تاں گھر ملسی جنت وچ کنارے

جے خوشخوی دی عادت رکھے دنیا اندر کوئی ۔ اچا گھر وچ جنت لیسی اسدی ریس نہ ہوئی

جو وچ رمضان نمازاں پڑھدے مومن نال نیازاں ۔ ہزار نیکی ہر سجدے بدلے ملسی یا انہاں نمازاں

گھر جنت وچ سرخ یاقوتوں ملسی انہاں تائیں ۔ ایہ عمل حدیثاں اندر آئے کرے لین جزائیں

خلوت راحت وچ مکاناں جو گھر چھپاوے ۔ تے بیلی یار ملاقی ہوسن وچ میدان سکھالے

دربیان طبقات ثمانیہ جنت و درجات آنہا و بیان

اعمال موجبہ بلندی درجات در جنات

طبقے اٹھ بہشت پچھانوں وچ بہشتاں آئے
جنت خلد جنات نعیموں جنت بھی فردوسی
اٹھواں خاص دیدار الٰہی کارن جنت آیا۔
اس وچ جنت تجلی راتیں پاک اللہ فرماوے
علیین اس نام ایہائی ابن عباس رضؓ بتائے
یعنے جیونکر نیوں ہٹے اسوچ ہتک تمامی
بعضے مقعد صدق کہن اسوچہ قرآن جو آیا
سبھ درجیاں تھیں اعلیٰ مطلق نام وسیلہ ایہی
وانگ وزیر ہووی اوتھے حضرت حاکم اہل جناناں
سب طبقیاں تھیں اوچی طبقہ جنت ماوی آیا
تے بعض روایت اندر پہلا دار الخلد ایہائی
ہووے جاسونے خالص تھیں اوہ دار مقام سداوے
تریجا سرخ یاقوتوں بنیاں دار السلام پچھانوں
چوتھا عدن زمرد سبزوں اسوچہ رہسن غازی
پنجواں نام مقام جو بنیاں موتی کنوں بھائی
جنت چھیواں نعیم جو ایہی لعلوں سبز ودیا یا
جنت ماوی دار مقام بھی دار السلام سداوے
بھی جنت عدن انہانوں چہ جنت اہل ایماناں موسی
گویا اوہ دیدار الٰہی سب تھیں اعلیٰ پایا
نعمت گوناں گون ذخیرہ اس وچ جمع کراوے
بعضے نام کثیب کہن جو ٹبے مشکوں آئے
وقت دیدار انہاں پر بہسن مومن لوک جو عامی
شاہ رفیع الدین محدث ایہ مختار بتایا
اوہ خاص حبیب الٰہی کارن صفت کچھوی کیہی
نعمت بے طفیل انہاندے بہشتی اہل ایماناں
اعلیٰ تر فردوس ایہائی بعض عدن فرمایا
چاندی خالص تھیں ایہ بنیاں عاماں کارن بھائی
دولت مند جو شاکر مومن اس وچ جا یک پاوے
اس وچ رہسن فقیر جو صابر تنگ رہے گذرانوں
بھی لذت دنیا چھوڑی جنہاں زاہد نیک نمازی
اسوچہ رہسن عالم حافظ کرکے نیک کمائی
چوہن اذان نمازاں کارن ہو شہید جو آیا

سه یہ بیان مولینا شاہ رفیع الدین صاحب رحمۃ کے رسالہ میں لکھا ہے ۱۲ منہ

سه اللہ تعالیٰ نے فرمایا اِنَّ الْمُتَّقِیْنَ فِیْ جَنّٰتٍ وَّنَهَرٍ فِیْ مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِیْكٍ مُّقْتَدِرٍ پ ۲۷ سورۂ قمر یعنی بیشک پرہیزگار لوگ باغوں اور نہروں میں ہوں گے سچائی کی مجلس میں قدرت والے بادشاہ کے پاس۔ تفسیر معالم میں مقعد صدق کی تفسیر کی ہے۔ راستی کی مجلس جس میں لغو اور گناہ کی بات کوئی نہ ہوگی ۱۲ امام جعفر صادق رضی اللہ عنہ

نے فرمایا۔ اللہ تعالیٰ نے اس مکان کی مدح کی سچائی اور راستی سے تو اس مجلس میں سوائے اہل صدق اور راستی والوں کے اور [illegible] تفسیر جلالین [illegible] میں کہا لفظ عند ملیک اشارہ ہے [illegible] بلند مرتبہ اور قدر و منزلت سے نزدیکی طرف اللہ سبحانہ وتعالیٰ کے فضل سے ۱۲ منہ

سنواں جنت ہا وی اہی جس پیدائش نوری
ولی اللہ دے اوچ رہن ریندے خاص حضوری

اٹھواں ہے فردوس معلّی سبھ تھیں افضل جائیں
اوہ ختم نبیاں سن اصحاباں ہور پیغمبر تائیں

امت نوں فرمایا حضرت رب تھیں کرو دعائیں
جو فضل کرم تھیں پایا رب سانوں وچ فردوس لے جائیں

ہکدو جی تھیں چڑھ ہو چڑھ ہیندے تلے اوپر ترتیبوں
تلے کولوں ہر اتلا افضل نعمت حسن عجیبوں

ہر جنت وچ سو منزل درجے جینوں کہندے
جیونکر وچ گھراں کئی تھیتے ہر وچ بندے رہندے

پر اتلا طبقہ ہیٹھ والے نوں وانگوں چھت ہویا
ہر طبقے تے عرش ربانا ں وانگوں چھت کھلویا

جیونکر باغاں وچ طبقے ہک نیچے ہک بالا
ایویں طبقے اٹھ بہشتاں کیتے رب تعالیٰ

جیونکر دہاراں وچ پہاڑاں درجے تیویں جناں
ہر درجے وچ فرق اینویں جیویں فرق زمین اسماناں

ہر اتلا طبقہ ہیٹھ والیاں نوں تاریاں وانگ سیاوے
جیویں آسمان کنارے اتے تارا نظری آوے

تلے کنوں جیوں اتلے درجے نعمت دون سوائی
جو اعمال وداھن درجے سنو حدیثاں بھائی

جو مومن راہ اللہ دے چلن جنگ کرن کفاراں
جو ستر لوچہ کرندے وضو شرطاں نال ہنجاراں

جو ہتھے قدم جماعت کارن ٹر کے آون دروں
جو پڑھکر ہک نماز دوجی دا کردی فکر حضوروں

انہاں عملاں تھیں بڑیاں چھڑسن درجے ہون زیادہ
جو حفظ قرآن کرے وچ دنیا درجے بہت آمادہ

حکم ہوسی حافظ نوں پڑھ توں تے ہیں درجیں چڑھ ہو
جیونکر خوب پڑھیا وچ دنیا اوویں واضح پڑھ توں

اوہ اوتویں واضح پڑھدا جاسی ار چڑھدا جاسی
جتنا یاد قرآن ہوسی اس اتنا قرب ودھاسی

نال شمار آیات قرآنی درجے جنت آئے
حفظ قرآن ہوسی جس سارا اعلیٰ درجہ پائے

ہکد چہ خاص ملے جو مومن کردی صبر بلائیں
غم اندوہ مصیبت سختی تنگی ظلم ایذائیں

معنے صبر جے سختی آوے بھکھ وبا بیماری — یا ڈر دشمن دا یا وچ مال اولاد مصیبت بھاری

شرک نہ کرلے نماز نہ چھوڑے رب نہیں راضی ہووے — سب احکام آلٰہی اپر ثابت قدم کھلووے

ہک درجہ ہور نبی فرمایا ترنہ شخصاں ہتھ آوے — ہک بہت غریب جو تیرا تقویٰ دین کماوے

ہو سو خویش سکاوت توڑن کرا وہ صبر تنوڑی — بھی سلطان اوہ عدل کرے نت رسم ظلم دی چھوڑے

حضرت کیہا نہایت درجہ اعلیٰ کوئی پاوے — جے اس تے ظلم کرن اوہ بخشے ظلم نہ مول کماوے

جے تُہنوں چیز نہ دے کوئی اوہ منگے ایہ دیوے — جے انجیں خویش ہیوندی توڑن گندہ سکاون کیوے

جو پاس میر سفارش کرکے کم غریب کراوے — جو کرے توکل خالق اُتے تقویٰ دین کماوے

جنتی راحت لذت نعمت دنیا چکھے کوئی — آتنا قدر کمی اس درجے جنت اندر ہوئی

باجھ خدا نہیں کرے جو پوجا یا کوئی آپ پوجاوے — یا ستوں ننگن نیڑا دے مشرک دا اوہ جاندا مڑ آوے

یا سن کر بات خدا نبیدی تاب مول نہ ہووے — اس جنت وچ نہ درجے ملسن پچھو تا دے روے

ہک شخص بہشتی نظر اُٹھاوے اُپر نور دسیاوے — ایسا نور چمکے اس پر تظر نہ رکھی جاوے

ایہ کیا نور فرشتیاں پچھے کہن جواب فرشتے — ایہ نور فلانے مومن دا جو کردے نیک سرشتے

اوہ آکھے اسیں برابر آہے دنویں وچ اعمالاں — کیا کجھ ایس ترقی کیتی ہیں پر وچ خصالاں

ملک کہن جے رج طعاموں توں راتیں سوں رہندا — ایہ راتیں وچ عبادت جاگے بھکھ تریہ بھی سہندا

اس بھکھ تریہ بیداری بدلے ایہ درجہ ہن پایا — اوہ سن کر راضی ہوسی جو وچ جنت حسد نہ آیا

بیان جمعیت اہل جنت وتفحص کردن ایشان از حال زن وفرزند وخویشان

جد اہل ایمان بہشتاں اندر عیش آرام بہین ،   زن فرزند تے خویشاں یاراں سار سمھالی کرین
کہن فرشتے ہیں جنت دے جو آپو اپنی جائیں ،   ہر یک قدر اعمالاں ملیاں جنت وچہ سرائیں
کہن بہشتی باجھہ انہاں دے خوشی اسانوں نائیں   جے اوہ پاس اساڈے آون ہووے خوشی تدائیں
کہن فرشتے ووہ عمل تہیں درجے لئے نہ کوئی   کہن بہشتی عرض اساڈی اللہ اگے ہوئی
جو دنیا وچہ کماندا ہکو کھاندا ٹبر سارا   تے ہک امیراں خدمت کردا اپڑا خویش پیارا
توں شاہنشاہ ساریاں دا حاکم اکرم کل کریماں   فضل کرم تدھ حد نہ کوئی ارحم کل رحیماں
جاں تیری اساں عبادت کیتی اعلے درجے پائے   تا فضل امید خویش پیارے پاس اونہاں پہنچائے

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی وَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّیَّتُهُمْ بِاِیْمَانٍ اَلْحَقْنَا بِهِمْ
ذُرِّیَّتَهُمْ وَمَآ اَلَتْنٰهُمْ مِّنْ عَمَلِهِمْ مِّنْ شَیْءٍ سورہ محمد س ۲۶ پ

حکم ہوسی فرزند عیالاں پاس اونہاں پہنچاؤ   وچہ درجے کرو برابر پورے نعمت انہاں دواؤ
فضل خزانے وچوں دیہو نعمت دون سوائی   تا اونہاں کچھ نقصان نہ پہنچے نعمت وچہ پائی
بھی حضرت نبی شفاعت کر کے درجے بہت دلوائے   قدر محبت پاک نبیدی امت درجے پائے

دربیان دیدار الٰہی وحصول نعمت وشان غیر متناہی

قَالَ اللّٰهُ تَعَالٰی وُجُوْهٌ یَّوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ اِلٰی رَبِّهَا نَاظِرَةٌ

سب نعمت تھیں افضل اعلے ہے دیدار الٰہی   جنت اندر ہر کوئی پاوے منگ اس گمراہی
ہکناں سال اندر ہکواری ایہ نعمت ہتھ آوے   ہک فرقہ ہر ہفتہ ویکھن خالی جمعہ نہ جاوے
ہک فرقہ ہر روز دو واری دیگر وقت فجر دے   جو نال خشوع ایہ پڑہن نمازاں ایہ گل حاصل کردے

چوتھا فرقہ ہردم حاضر خاص الخاص الٰہی
جیونکر خاص غلام حضوری اندر خدمت شاہی

جد اہل جنت دے جا اپنے درجے پہنچن سارے
ہک ملک منادی کرسی آوازہ خوش آواز بلاوے

سنسن اوہ آواز بہشتی جو سب ادنٰے اعلےٰ
کہسی ہوئے پسند تسانوں ایہ گھر جنت والے

سب کہسن سوگند خدا ایہ منزل بہت گرامی
انتھیں ہونہ خواہش ہرگز راضی آہیں تمامی

ہک خواہش دیدار الٰہی سر تھیں نعمت بھاری
حکم کری رب اعلیٰ جنت زینت کرے تیاری

زینت ناک ہووے جب جنت ذرہ ڈھل نہ لاوے
حکم ہوی پھر ملک الٰہی بندیاں سد بلاوے

اوہ نال آواز بلند پیارے لذت نال پکارے
جو دوست سد بیوکر و زیارت اپنے مالک پیارے

تاں اعلیٰ ادنیٰ سب بہشتی سنسن اوہ آوازہ
ہون اسوار براقاں اٹھاں زیب خوشی کر تازہ

پہنچاویں جاویں باغ جنت دے سیر کریندے جاون
جا پہنچن دروازے قدسی آکھ سلام سناون

اَلسَّلَامُ عَلَیْنَا مِنْ رَبِّنَا انہوں آکھن سارے
جا ہن اذن تاں اذن کری رب داخل ہون پیارے

جو اٹھواں طبقہ جنت اعلیٰ تلے عرش دے بھائی
وڈا باغ میدان الٰہی اوتھے حور قصور نہ کائی

کرسیاں بہت زمرد بھریاں یاقوتوں ہو نوروں
لعل جواہر چاندی سونیوں دے ہریا بہت حضوروں

قدر موافق درجے ملسن کرسیاں ہر اک تائیں
تے کستوریاں ٹبیاں اتے عاماں ملسن جائیں

ہر کوئی اپنی درجے اُتے راضی دلوں پچھانوں
کینہ حسد نہ ہوسی دلوچہ ہور کسے دی شانوں

فر ٹھنڈی وا او عجائب گُھلسی مشک عنبر اڈاوے
اوہ خوشبوناک عجب کستوری ہر اک تے پاوے

سر داڑھی ہر پاسے جاسی گرد پوی کستوری
خوشی کمال ہووے انہاں حاصل لے اور کہ مسروری

کرسی عرش الٰہی دیکھن چمکے نور نورانی
کرن سوال دیدار الٰہی فضل ہووے رحمانی

عرش دوالے ستر پردے ہوسن ہر اک نوروں — حکم کرے رب ہر اک پردہ ہووے دور حضوروں
ویکھ تجلی نور الٰہی ہر یک سجدے جاوے — حمد ثنا تسبیح الٰہی ہر اک شکر سناوے
نال تسلی ہر اک ویکھے پردہ کسے نہ کوئی — چن بدر جیوں سر پر دستے کائی ڈہل نہ ہوئی
فر شابش خوشی سناوے اللہ میرے تسیں پیارے — چنگے خلقت میر یو چوں اہل عبادت سارے
ہر یک سمجھے پاس میرا وہ بہت لاڈ لڈیجانی — ظاہر خفیہ باتاں ہر اک بہت کہی من بھانی
ہر اک شخص کلام عنایت قدر موافق پاوے — تا حکم کری رب خواہش دلدی ہر کوئی دوجہ لیاوے
نا خواہش کرن جو نعمت جنت بیانوں رہے مدامی — حکم ہوسی ایہہ دائم رکھساں دیساں ہو انعامی
فر حکم کری رب ملک وچھاون دسترخوان نورانی — لعل جواہر جڑی ہزاراں زینت زیب نورانی
بھانڈیاں کچھ شمار نہ آوے موتی ہو یاقوتوں — ہر اک دیوچہ ستر قسماں ہوسی کھاناں قوتوں
جو دل چاہے کھاون پیون ہر ہر قسموں کھاناں — بھی ملے شراب طہورا تھائیں پیسن اوہ من بھاناں
ہسن لذت خوشی نہ حد نہایت بھلیسن نعیماں — ہور خصت فر گھر دل جلسین شوکت شان عظیماں
ہر یک تائیں ہر حلے خلعت ملے حضوروں — ہر ہر حلہ ستر رنگاں ہوسی خوشی سروروں
فر ٹر دیاں یک بازار ملے وچہ بیع تحریر لکائی — سندس استبرق ابریشم زینت زیب سوائی
تحفے ہو ہزار عجائب کسے نہ ڈٹھے اکھیں — نہ کنیں سنی نہ خیال دلاں نوچانت شمار نہ لکھیں
جو کجھ چاہن چک لیجاون کمی نہ ہوسی مولے — بھی خوب شکل تصویراں ہوسن پیا ہے جس قبولے
چہرہ جیہی شکل پسند کرے اوہ اپنی شکل بنائے — ہوا سوار گھر انہوں آون حسن جمال سوائے
ملن غلام تے خادم اگوں کرکے صفاں قطاراں — کہن سلام کرن تعظیماں ہور کنیز ہزاراں

حوراں حسن جمال انہاندا دیکھ ہوون حیراناں
بھی حوراں حسن زیادہ تھیسی جاں انہاں ویکھن تیاناں
کہن مبارک ہکدوجینوں رونق خوشی سوائی
حوراں تکھن ایہ نساں خوبی صورت کیونکر پائی
کہن بہشتی کیوں نہ ہووے حسن جمال سوایا
جو اساں دیدار جمال الٰہی فضل کرم تھیں پایا
بھی اہل جنت نوں کدی گھر انو چہ رکسی ب تجلی
دیکھ جمال عنایت سخنوں حاصل خوشی تسلے
لوک بہشتی نعمت خوشیاں کرسن سال ہزاراں
ہکدیہ رات تجلی ہی کرکے حکم کرے ابراراں
جو خواہش طلب مراد دلانوچہ ہی نساں باقی کائی
کہن خواہش کجھ نہ باقی سبب مراد بہونجائی
رب کہسی میں اعلیٰ نعمت ہور کراں انعامی
جو کدی ناراض نہ تھیساں تساں تھیں راضی ہاں مدامی
ایہ خوشخبری سنکر مومن ہوسن دون سوائے
تو راحت جانان جیساں ایہ خوشخبر ودہائے
ہر نعمت تھیں افضل جانن اس خوش خبری تائیں
ورضوان من اللہ اکبر مغفون کیبر جزائیں

١٣٦

بیان تسلیہ مساکین صالحین تا رشک نہ ندیر نعمت و راحت اہل کفر و نفاق و بدعت

پاٹا موٹا پہن بھراو حمد الٰہی کہیئے
تے روکھا سوکھا جو رب دیوے کھائے شاکر رہیئے
ایہ فاقہ فقر نبیدی حالت بھاوے تابعداراں
لذت زینت راحت دنیا حصہ ہے اشراراں
اہل نفاق تے بدعت کافر دنیا اندر سوکھے
تے مومن صالح سنی اکثر عمر گذارن اوکھے
شوکت شان اسایش انہاں ویکھ نہ جی بھٹکاوے
ایہ دنیا چہ حقیقت نعمت ناہیں جو چاہے سو پاوے
سن احوال انہاندا جنہاں جو چاہیا سو پایا
نمرود شداد فرعون کفاراں کوڑیاں رب سدایا
جو ساڈے نفس مراداں پاون گھٹ انہاں تھیں ناہیں
پر رب حلیم رحیم مراداں اندک دیندا تائیں

بدکاراں دی راحت زینت نعمت خاص کہیے   اس وچ غضب ربانا ں ڈاہاں قہروں ڈریاں رہیے

حکم ربانا دوزخ قہروں انہاں دے سر جاری   ایہ چا ودھاڑے مہلت راحت بہت کرن بدکاری

جیونکر بادشاہاں دی عادت حکم قتل جیں دیندے   بہت دیہاڑے مہلت دیکے نعمت بہت کھویندے

جو کھاوے پی لے عیشاں کر لے پہنے جو من بھاوے   چار دیہاں تھیں پچھے فیر اوہ پھاہا سولی پاوے

اوہ چار دیہاڑے لذت نعمت اندر غضب چھپایا   بیدیناں دی نعمت دا ایہ حال جو آکھ سنایا

تے مومن صالح سنی جیکر دولت دنیا پاوے   اوہ قید شرع دے نال مقید کرے نہ جو من بھاوے

اوہ چونہ زناں تھیں ودھ نہ رکھے وچ نکاح کداہیں   زنا لواطت کنجر بازی نیڑے جاوے ناہیں

نہ راگ سرود تہ تار سنے نہ ڈھول طنبور دو تارا   خواہش نفس تہ دیوے اسنوں کردا صبر وچارا

خمر نہ پیوے نشہ نہ کوئی ناچ نہ ویکھے مولے   سونا ریشم مرد نہ پہنے ترک حرام قبولے

جو عیش خوشی ہے منع شرع وچ نیڑے اس نہ جاوے   حج زکوۃ فطر قربانی حق بجا لیاوے

اوہ حکم شرع دے نال جو ورتے نعمت وچ جلالوں   ایہ نعمت ہضم مبارک اسنوں خطرہ نہیں وبالوں

اوہ دو ہیں ہتھیں دولت دنیا ہارے بدنام کتاوے   اسدی ریس کچیوے مومن جیوں حضرت فرماوے

دو شخصاں دی ریس کچیوے یک عالم ربانی   جو عمل کرے خود لوکاں دستے ہا راہ حقانی

دوجا مومن غنی جو دولت بدنام اوڈاوے   جو سچے وتا خبر نہ کھتے ربا ئوں ڈرے چھپاوے

خاتمہ در بیان حدیث وَحُفَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ وَحُفَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ وتفصیل نصیحت بوجہ تمثیل

دوزخ شہوت نال لپیٹیا خود حضرت فرماوے   تے جنت لپیٹیا سختی جو کجھ نفس نہ بھاوے

طرح وہ اخیر موسم والی سے افضل اور زیادہ فائدہ مند ہوتی ہے ۔ ۱۲ ۱۲ منہ

جیونکر پھاہی گرد نواحی پاون چوگ شکاری
انہویں گرد بگرد جہنم شہوت حرص وچھائی
ہر ہر لذت کھاون پیون پہنن بھی اسواری
بھی نام ناموس وڈیائی چاودر عزت بھی سرداری
ایہ لذت شہوت نفس نہ چھوڑے چھڑن سخت میاوی
نے جنت وانگ غنیمت ہوہل مشکل رب بنایا
جیوں راہ ہک اول زمین سوارن لگے گھاہ مرینڈے
باپیو پاون کڈھ رزق جو گھرا اندر خاک رلاون
بھی دینہ تے رات کرن پھر رکھی منگن جنت دعائیں
انہویں محنت باجھ نہ جنت محنت کیتیاں پائیے
کر کے صاف عقیدہ سنی کرئیے نیک کمائی
گرم دنانوچ روزے مشکل سردی وچ نمازاں
پنجے وقت نماز جماعت افضل وقت پڑھیوے
جو کتنے جیڈے ہاڑ ہی بیجن گھرین اناج نہ میون
پنج نمازاں پنجے زمیناں صوم سہاگہ آیا
کجھ گھر دا رزق جو اللہ دتا اسدے نام لٹائے
بھی نفع خلایق جو بن آوے دینی یاد نیاوی

اوہ چن چن چوگ جناور پھاہے پھاسے موت خواری
ایہ شہوت نفسانی خواہش خلص جماع نہ آئی
بھی زینت زیب آسایش دولت دنیا نفس پیاری
بھی رسم رسوم لحاظ قبائل چھوڑن نقسان بھاری
پھاہی دوزخ والی پھلے اس ویلے پچھتاوے
دکھ ریاضت محنت سختی جن جالی تس پایا
بھی ہل واہن وچ گرمی ہیاں جرکھان گلیندے
قربانی دیون پالے جالن کلر کوڑا پاون
جو یارب فضل کرم تھیں ساڈی محنت پلے پائیں
اول کفر شرک دے بوٹے بدعت مار گوائیے
ترک حراموں شبہوں کرئیے جو کجھ سب برائی
وضو غسل شرائط جو کجھ کرئیے نال نیازاں
اگلیانوں کنڈ پچھلے ملدے واہی خیال کجیوے
جو گھر بوہ لاون بھیڑی پلیوں نالہ دیون
وٹا ڈل نہ چھوڑے کوئی صدقہ بی بنایا
حج زکوٰۃ فطر قربانی سبہ بجالیاے
بھی ذکر تلاوت نفل عبادت جتنا بن سر آوی

۱۳۸

فر عملاں اتے ناز نہ کریئے رکھیئے آس ربانی
ظاہر باطن شرع موافق سنت عمل کچیوے
بدعت رسم رسوم جہالاں ہرگز قدم نہ دھریئے
ایہ کیتا مول نہ ہوسی ضائع وعدہ سچ قرآنوں
عملاں والے آس فضلدی پکی ہے اعتباری
بے عملاں بجوں آس بیہودہ جلی وانگ خیالوں
جو عملاں دے قہروں ڈرے ڈر نالائق آیا
جے جھوٹا اگر ٹا وجاوے واہی تاں بھی رہے نہ خالی
اینویں عملاں کوں جو آفت تاں بھی خرچ نہ رہندے
نعوذ باللہ جے کافر ہو کے مومن مرے اکوئی
جیونکر لشکر غضب قہر دا واہی پٹ اجاڑے
پر ایسا کرماں ماریا ورلا بہت قلیل پچھانوں
بدعت شرک عقیدہ کفر وچ جے سو عمل کماوے
جو شرط واہی دی ہین سوا ران عملاں شرط عقیدہ
یا جھل گکھ نہ صاف کرے سو ضائع بیو ونجاوے
ہن آس فضلدی رکھ محمد بس کریں گفتاروں
بھی نعمت ناز بہشتاں لیسی بدلہ نیک کمائی

جو یا رب فضل کرم تھیں بخشیں کر جنت ارزانی
جو رب نبی دا اسدا رشتہ محکم کر پکڑیوے
جو سنت چال نبی صلعم دی بھی اصحاباں پھڑیئے
لَا یُضِیعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِینَ بہت جائیں فرقانوں
جیونکر محنت واہی والیاں آس بوہلدی بھاری
جیوں محنت واہی بیجوں بوہل ہوسی لین مجالوں
جیوں واہی والے جھولیوں گڑیوں کھدخوف سوایا
بیوم رسی کجھ نیرا چارہ تاں بھی جان سکھالی
تھوڑا بہت منافع کرسن وچہ کتاباں کہندے
اسنوں نفع نہ عملوں ہرگز محنت ضائع ہوئی
پٹھا نیرا کجھ نہ چھوڑے جھگی بلے ساڑے
واہی عملوں بوہل جنت اکثر حاصل جاتوں
اسنوں نفع نہ ہرگز عملوں محنت اوگت جاوے
جے کلر شور یا رہتو واہی محنت کرے مزیدو
اینویں بدعت کفروں شرکوں کیتا کم نہ آوے
جس نیت بھلے پڑھ عمل کریں اتہ لئی خلاصی ناروں
ہن کری غریب سوال الاہو آئیں آکھو بھائی

۱۳۶

اس درود کو ہر نماز کے بعد پڑھنا چاہئے
اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ وَاِلَيْكَ يَرْجِعُ السَّلَامُ فَحَيِّنَا رَبَّنَا بِالسَّلَامِ وَاَدْخِلْنَا دَارَ السَّلَامِ تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ
اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

مناجات بدرگاہ قاضی الحاجات کافی المہمات رحم اللہ عبداً قال آمینا

تو رحمٰن رحیماں اللہ اکرم کل کریماں
توں خالق رازق منعم محسن بخشنہار قدیمی
اسیں بندے محتاج تیرے نت تہ پرواہ نکائی
بے ظلم گناہ پہاڑ اساڈے فضلاں اگے رائی
توں رب غفور شکور رحیماں بخش ظلوم جہولاں
بھی سچی توبہ بخش نصوحی ترٹے نہیں دوباری
ایسی توبہ بخش جو بدیوں نیکیاں بدل کراوے
بھی احسن عمل نصیب کریں اساں موجب تیری رضائیں
وقت نزع دے کریں اساں نوں ثابت دین لیجائیں
دوزخ والیاں عملاں تھیں وچہ دنیا اساں بچائیں
تے جنت والے عمل اساں نوں دے توفیق کرائیں
بندہ یا اندا محتاج اساں نوں دنیا وچہ نہ کرتوں
برکت بہت کریں فرزنداں بخشیں نیک اولاداں
بھی کعبے حج کرائیں زیارت روضے پاک نبی دی
آکھیں درود محمدؐ تے سن آل اصحاب پیارے

توں عفو کرم دا مالک یا رب صاحب فضل نعیماں
تو رب قریب مجیب سوالاں دائم صفت کریمی
توں فضل کرم تھیں عرض قبولیں حاجت کل روائی
توں عفو کرم کر بخش کریماں جو کل اساں بریائی
بحرمت خاص حبیب محمدؐ حرمت کل رسولاں
جیتوں رکھیں تاہے سلامت سیاہی ترٹن ہاری
بھی وقت حساب کتاب دے ہووے شاہد کل بھلاوی
تے دین ایمان سلامت رکھیں فتنے دور ہٹائیں
بھی قبر قیامت ہر جا حرمت پل تھیں پار لنگھائیں
تے روز قیامت دوزخ صورت اکھیں نہ دکھائیں
فردوس نبیدے جنت اندر بخش کرم تھیں جائیں
آپے کم سوارین سارے رحمت کریں نظر تو رب
بھی صحت نال عافیت رکھیں دیویں نیک مراداں
ایہ عرض قبول بحرمت نبیاں حرمت کل ولی دی
بھی کل رسولاں نبیاں ولیاں تابع انہاں جو سارے

تمت

مسمیٰ ... غلام رسول ساکن ... رانا ... سوہدرہ ضلع گوجرانوالہ تحصیل وزیر آباد
چھاپہ ...